

P.Z. br. 72

HRVATSKI SABOR

KLASA: 934-01/16-01/01

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 20. svibnja 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o pomorskom dobru i morskim lukama*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 19. svibnja 2016. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio dr. sc. Sinišu Hajdaša Dončića, Peđu Grbina, Arsena Bauka i Davora Penića zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

akademik Željko Reiner

P.Z. br. 72

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**
Klasa:
Urbroj:

Zagreb, 19. svibnja 2016.

**REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6**

Primljeno:	20-05-2016
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
934-01/16-01/01	65
Uradženji broj:	Pril Vrij.
6532-2-16-01	1 -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi
Priјedlog zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a koji će u njegovo ime sudjelovati u
radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Siniša Hajdaš Dončić,
Peda Grbin, Arsen Bauk, Davor Penić.

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Zoran Milanović

PRIJEDLOG ZAKONA O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. i članku 52. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

a) Ocjena stanja

Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br. 158/2003, 100/2004, 141/2006, 38/2009 i 123/2011) stupio je na snagu 15. listopada 2003. godine te su tijekom jedanaest godina primjene uočene određene nejasnoće glede dijela pitanja vezanih za njegov sadržaj i primjenu.

Tijekom svoje primjene, članak 87. Zakona brisan je odredbom članka 82. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji (Narodne novine, broj 100/2004), izmjenama i dopunama Zakona iz 2006. godine dio otvorenih pitanja preciznije je definiran, izmjenama iz 2009. godine Zakon je uskladen sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, broj 109/2007), te su Odlukom i Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-4445/2008 i U-I-2231/2009 od 4. listopada 2011. godine ukinuti stavak 2. i dio stavka 3. članka 118.

U primjeni važećeg Zakona utvrđeno je da je potrebno veliki broj pitanja drugačije regulirati, kako bi se modernizirao pristup upravljanju pomorskim dobrom i morskim lukama.

Nadalje, 28. prosinca 2012. godine stupio je na snagu novi Zakon o koncesijama (Narodne novine, broj 143/2012), kojim su unesene brojne novine vezane za postupak davanja koncesija, ugovore o koncesiji, prestanak koncesije, pravnu zaštitu u postupcima davanja koncesije i politiku koncesija u cijelosti. Budući da je upravo koncesija temeljni pravni institut temeljem kojega se gospodarski koristi pomorsko dobro, javila se potreba značajnijih izmjena važećeg Zakona, stoga se odlučilo izraditi novi Zakon kako ne bi došlo do nejasnoća u primjeni i pravne nesigurnosti.

Nadalje, budući da važeći Zakon, sadrži i odredbe kojima se uređuju prekršaji na pomorskom dobru, Zakon je potrebno uskladiti s Prekršajnim zakonom (Narodne novine, br. 107/2007, 39/2013 i 157/2013).

b) Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom:

- propisuje se nadležnost upravnih odjela u jedinici područne (regionalne) samouprave nadležnih za poslove pomorstva za utvrđivanje granica pomorskog dobra, a radi ubrzanja postupka;

- mijenja se postupak za davanje koncesija na pomorskom dobru radi usklađenja sa Zakonom o koncesijama;
- uvodi se institut koncesije na zahtjev;
- uvodi se dužnost davatelja koncesije na provođenje prethodnih i pripremnih radnji za davanje koncesije sukladno postupcima i radnjama određenim Zakonom o koncesijama;
- ukidaju se koncesijska odobrenja, a uvode dozvole, koje daje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave temeljem javnog natječaja na rok od četiri godine;
- definiraju se morske plaže, sidrišta i privezišta;
- utvrđuje se vremenska granica za uređivanje pitanja nasipavanja mora;
- za dio poslova upravljanja pomorskim dobrom utvrđuju se nadležnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za raspolaganje i upravljanje državnom imovinom;
- uvodi se pravo i dužnost sudjelovanja ministarstva nadležnog za poslove pomorstva u postupku izrade i donošenja svih dokumenata i akata prostornoga uređenja koji obuhvaćaju područje pomorskog dobra;
- u jedinicama područne (regionalne) samouprave osniva se jedna županijska lučka uprava, koja može imati ispostave;
- uvodi se pravo velikim gradovima na osnivanje gradske lučke uprave;
- uvodi se dužnost županijske lučke uprave da sama obavlja lučke djelatnosti, dok se koncesija za obavljanje lučkih djelatnosti daje samo iznimno i to isključivo za gradnju i gospodarsko korištenje novih objekata podgradnje i nadgradnje, prihvat i predaju svih vrsta otpada s pomorskih objekata i opskrbu plovnih objekata gorivom;
- uvodi se jedinstvena lučka tarifa u lukama otvorenim za javni promet županijskog i lokalnog značaja koja objedinjava lučke pristojbe i lučke naknade;
- uvode se lučki redari koji nadziru provedbu lučkog reda u lukama otvorenim za javni promet;
- uređuje se pitanje pretvorbe na pomorskom dobru.

Pomorsko dobro kao iznimno vrijedan resurs zaslužuje i obvezuje nas da ga donošenjem ovoga Zakona s jedne strane očuvamo za budućnost, a da ga s druge strane sustavnim mjerama i sa strateškim pristupom gospodarski koristimo.

c) Posljedice koje će proizaći donošenjem Zakona

Donošenjem novoga Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama stvaraju se uvjeti za brži i uspješniji gospodarski razvitak Republike Hrvatske kao pomorske zemlje, stvaraju se uvjeti za ulaganja na pomorskom dobru, a posebno u lučku suprastrukturu, sukladno strateškim odrednicama što osigurava održivi razvoj, uz poštivanje i promicanje primjene najviših standarda ekološke zaštite pomorskog dobra.

Odgovarajuća sustavna i precizna pravna regulativa koja prati suvremena općeprihvaćena europska i svjetska dostignuća nužan je preduvjet toga razvijatka.

III. POTREBNA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama bit će potrebno osigurati sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske, na pozicijama Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, radi pripremanja budućih natječaja za koncesije sukladno novo utvrđenom postupku koji zahtjeva sredstva u cilju izrade natječajne dokumentacije, kao i izradu studije opravdanosti davanja koncesije na pomorskom dobru odnosno analize davanja koncesije. Također će biti potrebno osigurati sredstva za naknadu osobama, odnosno njihovim

zakonskim nasljednicima, čije je pravo vlasništva na nekretnini, koja je pomorsko dobro, brisano iz zemljišne knjige.

PRIJEDLOG ZAKONA O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju pojam i pravni status pomorskog dobra, zaštita pomorskog dobra, utvrđivanje njegovih granica, evidencija i upis pomorskog dobra u katastru i zemljишnoj knjizi, imovinskopravna pitanja, upravljanje, upotreba i gospodarsko korištenje pomorskog dobra, koncesije na pomorskom dobru, morske plaže, sidrišta i privezišta, pojam i razvrstaj morskih luka, lučko područje, lučke djelatnosti, luke otvorene za javni promet i osnivanje lučkih uprava, luke posebne namjene te nadzor nad provedbom ovoga Zakona.

(2) Cilj ovoga Zakona je uspostavljanje kvalitetnog i transparentnog sustava zaštite, upravljanja i korištenja pomorskog dobra u Republici Hrvatskoj.

Članak 2.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. **luka** jest morska luka, tj. morski i s morem neposredno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovnih objekata, ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, uskladištenje i drugo manipuliranje robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe te ostale gospodarske djelatnosti koje su s tim djelatnostima u međusobnoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj svezi;
2. **luka otvorena za javni promet** jest morska luka koju, pod jednakim uvjetima, može upotrebjavati svaka fizička i pravna osoba sukladno njenoj namjeni i u granicama raspoloživih kapaciteta;
3. **luka posebne namjene** jest morska luka koja je u posebnoj upotrebi ili gospodarskom korištenju pravnih ili fizičkih osoba (luka nautičkog turizma (marina), industrijska luka, brodogradilišna luka, ribarska luka i dr.) ili državnog tijela (vojna luka);
4. **lučko područje luke** jest područje morske luke, koje obuhvaća jedan ili više morskih i kopnenih prostora (lučki bazen), koje se koristi za obavljanje lučkih djelatnosti, a kojim upravlja lučka uprava, odnosno koncesionar;
5. **koncesija** jest vremenski ograničeno pravo na temelju kojeg se dio pomorskog dobra djelomično ili potpuno isključuje iz opće upotrebe i daje na gospodarsko korištenje;
6. **odobrenje** jest vremenski ograničeno pravo na temelju kojeg se dio pomorskog dobra djelomično ili potpuno isključuje iz opće upotrebe i daje na posebnu upotrebu;
7. **dozvola** jest vremenski ograničeno pravo na temelju kojeg se na pomorskom dobru obavlja djelatnost, kojom se ne ograničava niti isključuje opća upotreba pomorskog dobra;
8. **lučka podgradnja** (infrastruktura) jesu operativne obale i druge lučke kopnene površine, lukobrani i drugi objekti infrastrukture (npr. lučke cestovne i željezničke prometnice, vodovodna, kanalizacijska, energetska mreža, elektronička komunikacijska infrastruktura, objekti za sigurnost plovidbe u luci i sl.) izgrađeni na lučkom području;
9. **lučka nadgradnja** (suprastruktura) jesu građevine izgrađene na lučkom području (upravne zgrade, skladišta, silosi, rezervoari i sl.);

10. **prekračna oprema** jesu pojedinačni uređaji, strojevi, procesne instalacije, lučke dizalice i drugi proizvodi od kojih se sastoji postrojenje ili su samostalno ugrađeni u građevinu i služe tehnološkom procesu u luci i ne čine pomorsko dobro;
11. **infrastrukturne građevine** jesu ceste, pruge, mostovi, šetnice, vodovodna, kanalizacijska, energetska mreža, elektronička komunikacijska infrastruktura i sl. izgrađeni na pomorskem dobru;
12. **nekretnina** jest čestica zemljišne površine, zajedno sa svim što je sa zemljištem trajno spojeno na površini ili ispod nje;
13. **morska plaža** je prirodni ili izgrađeni i uređeni kopneni i pripadajući morski prostor pomorskog dobra koji služi za boravak i kupanje te s tim povezane aktivnosti;
14. **sidrište** jest dio morskog akvatorija koji služi za sigurno sidrenje plovnih objekata;
15. **privezište** jest izdvojeni i samostalni infrastrukturni objekt (ponton, gat, mol, riva, i sl.) i dio morskog akvatorija izvan lučkog područja;
16. **koncesionar** jest fizička osoba vlasnik obrta ili pravna osoba registrirana za obavljanje djelatnosti za koju se daje koncesija, a s kojom je davatelj koncesije zaključio ugovor o koncesiji;
17. **ovlaštenik** odobrenja jest fizička osoba vlasnik obrta ili pravna osoba s kojom je davatelj odobrenja zaključio ugovor o posebnoj upotrebi;
18. **upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave** jest upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave nadležan za poslove pomorstva;
19. **veliki grad** je grad koji je kao takav definiran Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi;
20. **DOF 5/2011** jest digitalna ortofoto karta u mjerilu 1:5000 Državne geodetske uprave izrađena na temelju aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine i druga digitalna ortofoto karta Državne geodetske uprave izrađena na temelju aerofotogrametrijskog snimanja do 21. lipnja 2011. godine;
21. **objekt** je građevina i drugi zahvat u prostoru prema posebnim propisima koji uređuju prostorno uređenje i gradnju;
22. **Ministarstvo** jest ministarstvo nadležno za poslove pomorstva;
23. **ministar** jest čelnik Ministarstva nadležnog za poslove pomorstva.

DIO DRUGI – POMORSKO DOBRO

GLAVA I. – OSNOVNE ODREDBE

Članak 3.

- (1) Pomorsko dobro je opće dobro od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, ima njezinu osobitu zaštitu, a koristi se pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.
- (2) Svatko ima pravo, pod jednakim uvjetima, služiti se pomorskim dobrom sukladno njegovoj prirodi i namjeni, osim kad je ovim Zakonom drugačije propisano.
- (3) Nitko nema pravo bez pravnog temelja ishodenog na temelju ovoga Zakona zauzeti pomorsko dobro niti gospodarski koristiti pomorsko dobro i obavljati djelatnost na istom.

GLAVA II. – PROSTOR POMORSKOG DOBRA

POMORSKO DOBRO PO SAMOM ZAKONU

Članak 4.

(1) Pomorsko dobro po samom Zakonu čine:

- unutarnje morske vode i teritorijalno more, njihovo dno i podmorje te u moru i morskom podzemlju živa i neživa prirodna bogatstva (morski dio);
- dio kopna koji je po svojoj prirodi namijenjen općoj upotrebi ili je proglašen takvim, kao i sve što je s tim dijelom kopna trajno spojeno na površini ili ispod nje i čine ga nekretnine koje su po namjeni, položaju i kulturi: morska obala, plaže, sprudovi, rtovi, hridi, grebeni, kupališta, žala, luke, lukobrani, rive, nasipi, privezišta, gatovi, kao i sinonimi tih pojmoveva, morske uvale, morske solane, nasipi, otoci do 4000 m^2 površine, ušća rijeka koje se izljevaju u more i kanali spojeni s morem (kopneni dio).

(2) Morska obala je pojas kopna uz more koji po svojoj prirodi ili namjeni služi neposrednom, odnosno uobičajenom korištenju i upotrebi mora neovisno o njegovoј širini, ali koji je širok najmanje 6 metara od crte koja je vodoravno udaljena od crte srednjih viših visokih voda.

(3) Crtu srednjih viših visokih voda iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje Hrvatski hidrografski institut.

(4) Svjetionici koji su izgrađeni na pomorskom dobru, kako je definirano stavcima 1. i 2. ovoga članka su pomorsko dobro.

(5) Svjetionici koji nisu pomorsko dobro u neotuđivom su vlasništvu pravne osobe koja u ime Republike Hrvatske postavlja i upravlja objektima sigurnosti plovidbe.

(6) Sve nekretnine unutar luka i u obuhvatu lučkog područja su pomorsko dobro, kao i sama luka.

NAČELA

Članak 5.

(1) Tko u ime Republike Hrvatske, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave (velikog grada) ili lučke uprave odlučuje o pomorskom dobru odnosno njime upravlja, dužan je postupati kao dobar domaćin i odgovara za to.

(2) Svako odlučivanje, odnosno upravljanje pomorskim dobrom mora biti utemeljeno na najvišim načelima i standardima zaštite prirode, morskog okoliša i kulturne baštine, očuvanja izvornosti i zaštite krajolika, tradicijskih vrijednosti, kao i na načelu transparentnosti i poštivanja javnog interesa.

(3) Prostornim planiranjem ne smije se sprječavati ili oduzimati namjena i značaj koju ima pomorsko dobro.

(4) Pomorsko dobro mora se zaštititi i očuvati u najvećoj mogućoj mjeri u izvornom obliku i opsegu za buduće generacije, uz održivi gospodarski razvoj.

Članak 6.

(1) Pomorsko dobro je opće dobro na upotrebi svima.

(2) Pomorsko dobro je od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu, a upotrebljava se i koristi pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

(3) Dio pomorskog dobra može se ograničiti ili isključiti iz opće upotrebe, na određeni rok te dati na posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje, ali samo pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

(4) Pravne osnove posebne upotrebe i gospodarskog korištenja pomorskog dobra iz stavka 2. ovoga članka su ugovor o koncesiji, ugovor o posebnoj upotrebi i dozvola, te odluka Ministarstva o privremenom korištenju.

Članak 7.

(1) Na pomorskom dobru ne može se stići pravo vlasništva niti druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi i isto je izvan pravnog prometa.

(2) Nekretnina na pomorskom dobru je zemljišna čestica i sve što je na toj čestici izgrađeno iznad ili ispod nje i razmjerno trajno povezano s njom (načelo jedinstvenosti nekretnine). Građevine na pomorskom dobru koje su trajno povezane s pomorskim dobrom njegova su pripadnost.

(3) Nekretnine na pomorskom dobru ne mogu biti predmetom ovrhe ni prodaje na javnoj dražbi, na njima se ne može zasnovati zakup i najam nego samo prava propisana ovim Zakonom.

(4) Nekretnina na pomorskom dobru ne može biti predmetom prava zadržanja.

(5) Ne postupa u dobroj vjeri i ne može se pozivati na zaštitu povjerenja u zemljišne knjige onaj tko to čini u odnosu na nekretninu koja je po samom zakonu pomorsko dobro iz članka 4. ovoga Zakona.

(6) Pravni poslovi sklopljeni suprotno stavku 1., 3., 4. i 5. ovoga članka ništeti su.

(7) Gradnjom građevina na pomorskom dobru, koje nisu u funkcionalnoj vezi s morem ili promjenom namjene pojedinog dijela pomorskog dobra prema prostornim planovima, ne mijenja se status pomorskog dobra.

Članak 8.

KAKO SE ODREĐUJE POMORSKO DOBRO - NAČELO

- (1) Pomorsko dobro određeno je Zakonom.
- (2) Odluka suda ili upravnog tijela kojom se identificira koje nekretnine čine pomorsko dobro ima samo deklaratori karakter. Status pomorskog dobra nekretnina ne stječe na temelju takve odluke već je ona kao takva određena zakonom.
- (3) Nekretnina ima status pomorskog dobra ako po svojoj kulturi, namjeni i položaju odgovara definiciji pomorskog dobra iz članka 4. ovoga Zakona.
- (4) Upis pomorskog dobra provodi se u zemljišnoj knjizi.
- (5) Iznimno, pomorsko dobro se konstituira sukladno prostornim planovima u slučaju proširenja pomorskog dobra na nekretnine u dubinu kopna koje nisu pomorsko dobro i na kojima postoji pravo vlasništva, a radi gradnje građevina ili izvođenja zahvata, kada se provodi ili namjerava provesti izvlaštenje.
- (6) Nekretnina iz stavka 5. ovoga članka naknadno stječe status pomorskog dobra na način kako je to propisano ovim Zakonom.

PRAVNI POLOŽAJ REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 9.

- (1) O pomorskom dobru vodi brigu, te njime upravlja i za to odgovara Republika Hrvatska.
- (2) U ime Republike Hrvatske poslove brige i upravljanja pomorskim dobrom izvršava Vlada Republike Hrvatske.
- (3) Republika Hrvatska ovim Zakonom, dio poslova upravljanja pomorskim dobrom te razmjerno s tim brigu o zaštiti i odgovornost, povjerava jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za raspolaganje i upravljanje državnom imovinom, koje u njeno ime obavljaju pojedine poslove upravljanja propisane ovim Zakonom.
- (4) Republika Hrvatska može poduzimati sve radnje radi zaštite pomorskog dobra, kao i podnosići tužbe radi utvrđivanja statusa pomorskog dobra, naknade štete ili stjecanja bez osnove, radi činidbe i dr. protiv osoba koje su koristile pomorsko dobro bez pravne osnove ili ga uzurpirali, devastirali i sl. i time ostvarile određenu korist ili svojim radnjama prouzročile štetu ili spriječile da se to dobro koristi sukladno njegovom statusu i namjeni.
- (5) Republika Hrvatska ima položaj stranke ili zainteresirane osobe u svim upravnim postupcima koji se tiču pomorskog dobra.
- (6) Republika Hrvatska ima položaj stranke ili umješača u sudskim postupcima koji se tiču pomorskog dobra.

IZUZIMANJE OD RASPOLAGANJA

Članak 10.

- (1) Vlada Republike Hrvatske može posebnom odlukom utvrditi interes Republike Hrvatske i zabraniti raspolaganje pomorskim dobrom.
- (2) Zabранa iz stavka 1. ovoga članka može se ograničiti ili može trajati neograničeno.
- (3) Odluka iz stavka 1. ovoga članka ne isključuje opću upotrebu pomorskog dobra koju ono ima po svojoj prirodi.

ZABRANA POVREDE JAVNOG INTERESA I OPĆE UPOTREBE

Članak 11.

- (1) Nitko ne smije bez pravne osnove isključiti ili ograničiti na bilo koji način opću upotrebu pomorskog dobra, niti ga smije na bilo koji način uzurpirati za svoje potrebe.
- (2) Svatko je dužan zatražiti od nadležne inspekcije uklanjanje svih vrsta objekata, naprava, prepreka i sl. koji isključuju ili ograničavaju opću upotrebu pomorskog dobra.

Članak 12.

- (1) Nitko nema pravo na posjedovnu zaštitu na pomorskom dobru.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka pravo na posjedovnu zaštitu ima ovlaštenik koncesije, ovlaštenik odobrenja za posebnu upotrebu i lučka uprava.

STJECANJE STATUSA POMORSKOG DOBRA - DJELOVANJE PRIRODE

Članak 13.

- (1) Nekretnina koja prethodno nije bila pomorsko dobro stječe ovaj status uslijed prirodnih pojava čiji uzrok nije ljudska radnja (npr. postepena erozija, podizanje razine mora uslijed klimatskih promjena) ili prirodnih pojava koje su posljedica rudarskih radova, sanacije i sl. kada takva nekretnina radi klizanja prema moru ili prodora mora u dubinu kopna promijeni kulturu i namjenu i postane pomorsko dobro.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka nadležno tijelo iz članka 35. ovoga Zakona utvrdit će novu granicu pomorskog dobra.
- (3) Po provedbi postupka iz stavka 2. ovoga članka, dotadašnji vlasnik nekretnine iz stavka 1. ovoga članka stječe pravo na naknadu po propisima o izvlaštenju.

STJECANJE STATUSA POMORSKOG DOBRA U VEZI S IZVLAŠTENJEM

Članak 14.

Nekretnina koja prethodno nije bila pomorsko dobro stječe ovaj status po provedenom postupku izvlaštenja u slučajevima i na način propisan ovim Zakonom, kada se pomorsko dobro proširuje u dubinu kopna (radi gradnje luke, šetnice i sl.).

UKIDANJE STATUSA POMORSKOG DOBRA

Članak 15.

(1) Status pomorskog dobra na nekretninama koje su pomorsko dobro iz članka 4. ovoga Zakona ukida se u slučajevima i na način propisan ovim Zakonom:

- ako je postojeći nasip u dijelu izgubio ovaj status kao i dio morske obale iza nasipa sukladno ovom Zakonu,
- radi gradnje ceste u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje ceste,
- ako je rješenjem o granici pomorskog dobra nekretnina koja je izvorno bila pomorsko dobro ili je nastala cijepanjem te nekretnine izgubila namjenu pomorskog dobra stoga nije obuhvaćena granicom pomorskog dobra u cijelosti ili u dijelu.

(2) Nekretnine kojima je ukinut status pomorskog dobra u skladu s stavkom 1. ovoga članka upisuju se u zemljišnim knjigama kao vlasništvo Republike Hrvatske.

ZABRANA RASPOLAGANJA

Članak 16.

(1) Zabranjeno je raspolanjanje i upis tereta na nekretninama koje leže neposredno uz more.

(2) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na nekretnine koje ne leže neposredno uz more, a iz njihove kulture i namjene proizlazi da se radi o pomorskom dobru iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka ako se radi o nekretnini koja se proteže u dubinu kopna i nema kulturu iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona, te je stvarno samo u jednom dijelu pomorsko dobro, istom se može raspolagati nakon što se utvrdi granica pomorskog dobra.

(4) Pravni poslovi sklopljeni suprotno stavcima 1. i 2. ovoga članka su ništetni.

(5) Središnje tijelo državne uprave nadležno za geodetske poslove i katastar dužno je u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti nadležnom zemljišnoknjižnom sudu i nadležnom državnom odvjetništvu podatke i dokumentaciju o nekretninama iz stavka 1. ovoga članka, koji će po službenoj dužnosti izvršiti zabilježbu zabrane raspolanjanja nekretninom iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Nadležni zemljišnoknjižni sud dostavit će rješenje o zabilježbi iz stavka 5. ovoga članka nadležnom državnom odvjetništvu.

ZABRANA UPISA PRAVA VLASNIŠTVA NA POMORSKOM DOBRU

Članak 17.

(1) Zemljišnoknjižni sud odbit će provedbu predloženog upisa prava vlasništva i drugog stvarnog prava, ako iz priloženih isprava proizlazi da se nekretnina nalazi na morskoj obali, unutar postojeće luke ili se radi o pomorskom dobru iz članka 4. ovoga Zakona.

(2) Kao zapreka upisu dovoljno je da nekretnina ima kulturu koja upućuje na definiciju pomorskog dobra iz članka 4. ovoga Zakona.

(3) Kao dokaz da je nekretnina unutar luke prilaže se akt nadležnog tijela o osnivanju lučke uprave ili davanju koncesije kojim se ujedno utvrđuje lučko područje, ovisno o vrsti luke.

(4) Kao dokaz da nekretnina leži uz more, ukoliko nema kulturu koja upućuje da se radi o pomorskom dobru, prilaže se potvrda središnjeg tijela državne uprave nadležnog za katastar.

NASIP

Članak 18.

(1) Nasipavanje mora je svaka ljudska radnja kojom se proširuje kopno u more.

(2) Nasip je u cijelosti pomorsko dobro, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 19.

(1) Za područja na kojima se nalaze nasipi uvijek se utvrđuje granica pomorskog dobra.

(2) Nasip vidljiv na DOF- u 5/2011 smatra se priraštajem izvorne morske obale.

(3) Ako nasip u cijelosti služi za namjene pomorskog dobra iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona koja namjena je u vezi s korištenjem mora (npr. plaža, šetnica, kupalište, betonska sunčališta, plažni restoran i drugi plažni objekti i terase, samostalni infrastrukturni objekti i sl.) takav nasip je pomorsko dobro u cijelosti. Status pomorskog dobra neće se ukinuti niti izvornoj morskoj obali koja se nalazi iza nasipa ako ima namjenu iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Ako nasip, kao i izvorna morska obala koja se nalazi iza nasipa, više nemaju namjenu iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona, ukida se status pomorskog dobra.

(5) Dio nasipa kao i izvorna morska obala koja se nalazi iza nasipa, kojima je ukinut status pomorskog dobra, kroz postupak iz stavka 1. ovoga članka upisuje se vlasništvo Republike Hrvatske.

(6) Rješenje o granici pomorskog dobra mora sadržavati činjenice iz stavaka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka, ovisno o konkretnom slučaju kao i utvrđenje o zakonskom stjecanju prava vlasništva Republike Hrvatske onog dijela nasipa i izvorne morske obale na kojem je ukinut status pomorskog dobra, a za potrebe upisa u zemljишnu knjigu.

Članak 20.

(1) Ako se iz pomorskog dobra izuzima zgrada izgrađena na nasipu i/ili morskoj obali, koja nije u funkcionalnoj vezi s korištenjem mora, a ostaje u prostoru, iz pomorskog dobra izuzima se i zemljiste ispod te zgrade i zemljiste koje služi za prilaz toj zgradi, a koje se određuje po pravilima o utvrđivanju nužnog prolaza.

(2) Osobe koje mogu dokazati pravnu osnovu korištenja zgrade, nakon što je utvrđena granica pomorskog dobra i zgrada, zemljiste ispod te zgrade i zemljiste koje služi za prilaz toj zgradi upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, dužne su, u roku od 6 mjeseci od dana upisa vlasništva Republike Hrvatske, zatražiti od središnjeg tijela državne uprave nadležnog za raspolaganje i upravljanje državnom imovinom osnivanje prava građenja ili sklapanje ugovora o kupoprodaji.

(3) Ugovor o osnivanju prava građenja i ugovor o kupoprodaji sklapaju se sukladno propisima koji uređuju raspolaganje i upravljanje državnom imovinom.

Članak 21.

(1) Nasipi koji su vidljivi na DOF- u 5/2011 za koje postoji ovršno rješenje o uklanjanju do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, kao i nasipi koji nisu su vidljivi na DOF- u 5/2011, ne smatraju se priraštajem morske obale kao i nezakoniti nasipi nastali nakon toga datuma, već se u cijelosti smatraju pomorskim dobrom.

(2) Uklanjanje nasipa iz stavka 1. ovoga članka provodi se sukladno posebnim propisima o građenju na temelju pravomoćnog rješenja ovlaštenog inspektora Ministarstva, kojim se nalaže uklanjanje nasipa iz mora, na teret osobe koja je izvršila nasipavanje, ako se ta osoba može utvrditi, a u protivnom o trošku Republike Hrvatske.

(3) Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 22.

(1) Sva nasipavanja mora, koja su izvršena nakon aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine, sukladno prostornim planovima i posebnim propisima, smatraju se u cijelosti pomorskim dobrom.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka pomorsko dobro uključuje i dio izvorne morske obale od koje je izvršeno nasipavanje, a koja je u trenutku nasipavanja bila pomorsko dobro.

(3) Sva nasipavanja mora, koja su izvršena nakon aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine, protivno prostornim planovima i posebnim propisima, uklonit će se sukladno propisima koji uređuju prostorno uređenje i gradnju te se ne smatraju priraštajem morske obale i ne mogu se evidentirati kao kopneni dio pomorskog dobra.

Članak 23.

(1) Središnje tijelo državne uprave nadležno za katastar dužno je evidentirati novi nasip u moru kao samostalnu katastarsku česticu uz oznaku „neplodno - nasip u moru“, a isti se prilikom uspostave, ne može priključiti prvoj obalnoj čestici.

(2) Republika Hrvatska je stranka u upravnom postupku u kojem se evidentira novi nasip.

(3) U postupku obnove zemljišnih knjiga kao i u zemljišnoknjižnom ispravnom postupku, nadležni sud i središnje tijelo državne uprave nadležno za katastar dužni su postupati u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

DRUGE GRAĐEVINE NA MORSKOJ OBALI I U MORU

Članak 24.

(1) Građevine na pomorskom dobru, kao što su mulovi, gatovi, sunčališta, istezališta, lukobrani, rive, i sinonimi tih pojmove, kao i građevine u lukama i drugi samostalni infrastrukturni objekti, koje su vidljivi na DOF- u 5/2011, a izgrađene su bez valjane dokumentacije, ostaju u prostoru pomorskog dobra.

(2) Graditelji građevina iz stavka 1. ovoga članka nemaju nikakva prava po osnovi građenja ovih građevina.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u slučaju da neka od ovih građevina i drugih prepreka ugrožava sigurnost plovidbe, onemogućava ili ometa opću upotrebu i pristup pomorskome dobru, bez obzira na vrijeme gradnje, ista će se ukloniti o trošku osobe koja je građevinu izgradila, ako se ta osoba može utvrditi, a u protivnom o trošku Republike Hrvatske.

(4) Ako iz položaja, odnosno načina postavljanja građevine i druge prepreke iz stavka 3. ovoga članka, proizlazi da je ista postavljena u korist zgrade koja se nalazi uz takvu prepreku, prepostavalja se da je ona postavljena odnosno izgrađena u korist te zgrade.

(5) Rješenje o uklanjanju građevina i drugih prepreka iz stavaka 3. i 4. ovoga članka donosi ovlašteni inspektor Ministarstva po službenoj dužnosti i uzimajući u obzir predstavke, odnosno obavijesti svake zainteresirane osobe, koja upućuje na potrebu zaštite javnog interesa.

(6) Žalba protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

GRAĐENJE NA POMORSKOM DOBRU

Članak 25.

(1) Na pomorskom dobru dopuštena je gradnja isključivo na temelju pravnog osnova prema ovom Zakonu i u skladu s propisima koji uređuju prostorno uređenje i gradnju.

(2) Dokazom o pravu na građenje na pomorskom dobru smatraju se samo ugovor o koncesiji, ugovor o posebnoj upotrebi, poziv na odgovarajuću odredbu ovoga Zakona koja daje pravo određenom tijelu ili pravnoj osobi na upravljanje tim dijelom pomorskog dobra, odnosno na izvođenje radova i poziv na odredbe ovoga Zakona o redovnom i izvanrednom upravljanju pomorskim dobrom.

(3) Rekonstrukcija pomorskog dobra je skup zahvata na pomorskom dobru kojima se ispravljaju oštećenja nastala prirodnim promjenama pomorskog dobra ili ljudskom radnjom, a koja narušavaju sigurnost ili izgled pomorskog dobra, odnosno njegovu namjenu.

MORSKE PLAŽE

Članak 26.

(1) Morske plaže dijele se na prirodne i uređene.

(2) Osoba koja upravlja plažom dužna je istu štititi i održavati u cilju očuvanja prirodnih karakteristika plaže.

(3) Osoba koja upravlja plažom može dohranjivati plažu isključivo korištenjem prirodnih materijala, koji izvorno čine plažu, na način da se ne mijenja obalna crta niti izvorni izgled plaže i njene prirodne karakteristike.

Prirodna morska plaža

Članak 27.

(1) Prirodna morska plaža jest plaža koja se nalazi unutar ili izvan naselja, nadzirana je i pristupačna s kopnene i/ili morske strane te infrastrukturno neopremljena uz potpuno očuvano zatečeno prirodno obilježje.

(2) Kopneni dio prirodne plaže obuhvaća prostor nekonsolidiranog materijala (stijene, pjeska, šljunka, njihove kombinacije i sl.) koji se proteže od obalne crte do linije trajne vegetacije.

(3) Prirodna morska plaža uključuje i širi kopneni dio od onoga utvrđenog stavkom 2. ovoga članka ako isti prostor služi za neposredno i uobičajeno korištenje mora.

(4) Prirodnu morsku plažu redovno održavaju jedinica lokalne samouprave i pravna osoba koja upravlja zaštićenim područjem i ista se ne može isključiti iz opće upotrebe.

(5) Na prirodnim morskim plažama djelatnosti se mogu obavljati isključivo na osnovi dozvola, sukladno članku 73. ovoga Zakona, osim ako se radi o funkcionalnoj cjelini kako je propisana člankom 31. stavkom 1. ovoga Zakona.

Uređena morska plaža

Članak 28.

(1) Uređena morska plaža jest plaža koja se nalazi unutar ili izvan naselja i koja je nadzirana i pristupačna svima pod jednakim uvjetima s kopnene i morske strane uključivo i osobama smanjene pokretljivosti, većim dijelom uređenog i izmijenjenog prirodnog obilježja te infrastrukturno i sadržajno (tuševi, kabine i sanitarni uređaji) uređen kopneni prostor neposredno povezan s morem, označen i zaštićen s morske strane.

(2) Uređene morske plaže mogu se koristiti za obavljanje gospodarske djelatnosti u pravilu na osnovi koncesije.

(3) Ako uređena morska plaža nije dana u koncesiju istu je dužna održavati jedinica lokalne samouprave.

(4) Osoba koja upravlja plažom dužna je na morskoj plaži iz stavka 1. ovoga članka na vidljivim mjestima istaknuti informativnu ploču s podacima o kakvoći mora za kupanje, morskom i kopnenom dijelu plaže i informacijama o mogućim izvanrednim događajima na morskoj plaži, a u skladu s važećim provedbenim propisima tijela državne uprave nadležnog za zaštitu okoliša i prirode.

Članak 29.

(1) S obzirom na funkciju i model upravljanja uređene morske plaže su:

- javna morska plaža;
- morska plaže hotela, kampova i turističkih naselja;
- morska plaža za posebne namjene.

(2) Ministar će, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za turizam, pravilnikom urediti minimalne uvjete koje morske plaže moraju zadovoljavati.

Javna morska plaža

Članak 30.

(1) Javna morska plaža je samostalna, uređena morska plaža, koja se gospodarski koristi na temelju koncesije i služi većem broju ugostiteljsko - turističkih objekata i građana.

(2) Davatelj koncesije ne može isključiti opću upotrebu plaže iz stavka 1. ovoga članka te je dužan osigurati i štititi javni interes korištenja plaže posebno u slučaju kada plaža po svojem položaju i funkciji treba zadovoljiti potrebe šireg kruga korisnika.

Morske plaže hotela, kampova i turističkih naselja

Članak 31.

(1) Morske plaže hotela, kampova i turističkih naselja su uređene morske plaže, koje su sa izgrađenim turističkim sadržajima izvan granice pomorskog dobra povezane u funkcionalnu gospodarsku cjelinu.

(2) Davatelj koncesije utvrđuje funkcionalnu gospodarsku cjelinu iz stavka 1. ovoga članka uz osiguranje nesmetanog prolaza uz pomorsko dobro (šetnica), ovisno o kapacitetu, kategoriji i vrsti objekata, a u postupku davanja koncesije može potpuno isključiti opću upotrebu dijela plaže dane u koncesiju do maksimalno 30% plaže za ugostiteljske objekte kategorizirane sa 4 i 5 zvjezdica.

Morske plaže za posebne namjene

Članak 32.

(1) Morske plaže za posebne namjene su uređene morske plaže, koje udovoljavaju zahtjevima i potrebama posebnih grupa korisnika.

(2) Morske plaže za posebnu namjenu se gospodarski koriste na temelju koncesije.

Načelo zadovoljavanja javnog interesa

Članak 33.

Davatelj koncesije dužan je u svim postupcima davanja koncesije za gospodarsko korištenje morske plaže, prilikom odlučivanja o stupnju ograničenja i isključenja opće upotrebe, osigurati i štititi javni interes korištenja plaže posebno u slučaju kada plaža po svojem položaju i funkciji treba zadovoljiti potrebe šireg kruga korisnika.

GLAVA III. GRANICE POMORSKOG DOBRA I LUČKOG PODRUČJA

SVRHA I CILJ UTVRĐIVANJA GRANICE POMORSKOG DOBRA

Članak 34.

(1) Granica pomorskog dobra služi za razlučivanje pomorskog dobra kao općeg dobra od područja u režimu prava vlasništva, a prvenstveno se utvrđuje na području na kojem postoji potreba zaštite općeg interesa i/ili gospodarskog korištenja i/ili posebne upotrebe pomorskog dobra.

(2) U slučaju da je na nekom području prostornim planovima planirana izgradnja luke prvo se utvrđuje granica pomorskog dobra, a nakon toga se utvrđuje granica lučkog područja.

(3) Neovisno što je pomorsko dobro određeno Zakonom, Republika Hrvatska i jedinice područne (regionalne) samouprave dužne su osigurati sustavno utvrđivanje granica pomorskog dobra radi uknjižbe pomorskog dobra u zemljишnu knjigu ne samo kada postoje

razlozi za to ili kada je obveza utvrđenja granice pomorskog dobra propisana ovim Zakonom, nego kao trajnu zadaću u svrhu njegove zaštite, kao i pravne sigurnosti.

Članak 35.

(1) Granicu pomorskog dobra i granicu lučkog područja luke posebne namjene, osim vojne luke, u upravnom postupku rješenjem utvrđuje i mijenja upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave.

(2) Upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave pokreće postupak utvrđivanja granice pomorskog dobra i granice lučkog područja sukladno Godišnjem planu utvrđivanja granica pomorskog dobra koji donosi županijska skupština, odnosno na temelju obavijesti Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva, te fizičke ili pravne osobe.

(3) Postupak utvrđivanja granice pomorskog dobra i granice lučkog područja za koji je podnositelj Vlada Republike Hrvatske ili državno odvjetništvo smatra se hitnim.

(4) Ako upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave na temelju obavijesti Vlade Republike Hrvatske ili Ministarstva ne utvrdi ili izmjeni granicu pomorskog dobra u roku od šezdeset dana, nakon provedbe upravnog nadzora, rješenje će donijeti Ministarstvo.

(5) Protiv rješenja o granici pomorskog dobra ili granici lučkog područja luke posebne namjene, osim vojne luke, iz stavka 1. ovoga članka, može se podnijeti žalba Ministarstvu.

(6) Protiv rješenja o granici pomorskog dobra iz stavka 4. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

GRANICA LUKA OTVORENIH ZA JAVNI PROMET

Članak 36.

(1) Granicu lučkog područja luka otvorenih za javni promet županijskog i lokalnog značaja, u upravnom postupku, temeljem akta o osnivanju lučke uprave, rješenjem utvrđuje i mijenja upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave.

(2) Granicu lučkog područja luka otvorenih za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku, u upravnom postupku, temeljem akta o osnivanju lučke uprave, rješenjem utvrđuje i mijenja Ministarstvo.

(3) Protiv rješenja o granici lučkog područja iz stavka 1. ovoga članka, može se podnijeti žalba Ministarstvu.

(4) Protiv rješenja o granici lučkog područja iz stavka 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 37.

(1) Tijelo iz članka 35. stavaka 1. i 4. i članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona po pokretanju postupka utvrđivanja ili mijenjanja granice pomorskog dobra i granice lučkog područja donijet će u roku od 30 dana rješenje kojim će predložiti nadležnom zemljisko-

knjižnom суду упис забиљежбе покретања поступка утврђивања границе поморског добра и луčkog подручја.

(2) Рješenje из ставка 1. овога члanka доставља се надлеžном državnom odvjetništvu.

(3) Raspolaganje nekretninom glede које је ставljена забиљежба поступка утврђивања границе поморског добра, нema првног уčinka u односу на поморско добро.

KRITERIJI ZA UTVRĐIVANJE I MIJENJANJE GRANICE POMORSKOG DOBRA

Članak 38.

(1) Гранica pomorskog dobra obuhvaća појас kopna koji je širok najmanje 6 (шест) метара od crte koja je vodoravno udaljena od crte srednjih viših visokih voda.

(2) Kada nadležno тijело из članka 35. stavaka 1. i 4. овога Zakona утvrđuje ili mijenja granicu pomorskog dobra ширу од zakonskog minimuma из ставка 1. овога члanca, dužan je uvažiti sljedeće kriterije:

1. granicom pomorskog dobra obuhvaća se dio kopna koji služi korištenju mora ili je u vezi s korištenjem mora (npr. plaže, luke – funkcionalni princip);

2. »maritimo« linija (linea maritima) из katastarskih planova (kopnena strana), predstavlja granicu pomorskog dobra само u slučajevima ako nije došlo do promjene konfiguracije мorske obale, односно ako katastarsko stanje odgovara stvarnom stanju te ako dio kopna iza te linije nije po kulturi, izgledu i namjeni u vezi s morem i nije u suprotnosti s definicijom pomorskog dobra из članka 4. овога Zakona;

3. гранica pomorskog dobra obuhvaća i dio kopna nastao nasipavanjem i izvornu мorskу обалу od koje je izvršeno nasipavanje, а u skladu с člancima 19., 20., 21., 22. i 23. овога Zakona;

4. гранica pomorskog dobra утvrđuje se до постојећих prirodnih i/ili zakonito izgrađenih umjetnih prepreka – као што су: prirodni pokos, niska vegetacija i raslinje, šuma, kopneni rub šetnice, мorski rub ceste, односно cestovnog pojasa, potporni zid, građevina за stanovanje i odmaranje, kulturna, vjerska i povijesna građevina ako nije bila niti je u funkciji korištenja mora, suhozidi, betonski zidovi i slično, а под uvjetom да dio kopna iza istih prepreka nije по kulturi, по prirodi, niti по namjeni u vezi с morem;

5. prepreke као што су оградни zidovi, potporni zidovi, terase i sl. izgrađene na nekretninama које су izvorno поморско добро не smatraju se preprekom za širenje pomorskog dobra;

6. čestica која је izvorno pomorsko добро или је nastala cijepanjem od takve čestice не smije se granicom izuzimati из pomorskog dobra, осим iznimno и само u situacijama propisanim ovim Zakonom;

7. zbog gradnje на поморском добру која nije u vezi с morem ili zbog promjene namjene неког dijela pomorskog dobra sukladno dokumentima uređenja prostora ne može se sužavati гранica pomorskog dobra.

(3) Nadležno тijело из članka 35. stavaka 1. i 4. овога Zakona iznimno, može utvrditi ili izmijeniti гранicu pomorskog dobra испод zakonskog minimuma из ставка 1. овога чlanca, sukladno sljedećim kriterijima:

1. ako то заhtijeva izgrađenost povijesnih građevina te постојеће stanje на обали (potporni i zaštitni zidovi u funkciji infrastrukturnih objekata),

2. u slučaju javnog интереса, који odlukom утvrđuje Влада Republike Hrvatske.

(4) Granica pomorskog dobra iznimno se može odrediti u skladu s dokumentima prostornoga uređenja, ako je istim planirana namjena područja koja je u neposrednoj i funkcionalnoj vezi s korištenjem mora (npr. plaža, kupalište, solana, šetnica i sl.).

(5) Ako se rješenjem mijenja granica pomorskog dobra nekretnine koje prestaju biti u obuhvatu granice pomorskog dobra postaju vlasništvo Republike Hrvatske.

(6) Kada se donosi rješenje o utvrđivanju granice pomorskog dobra na područjima koja predstavljaju ušća rijeka koja se ulijevaju u mora i/ili kanale spojene s morem, nadležno tijelo iz članka 35. stavaka 1. i 4. ovoga Zakona dužno je zatražiti mišljenje ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo.

KRITERIJI ZA UTVRĐIVANJE I MIJENJANJE GRANICE LUČKOG PODRUČJA

Članak 39.

(1) Lučko područje sastoji se od kopnenog dijela i morskog prostora, a može imati više lučkih bazena.

(2) Granicom lučkog područja na kopnu obuhvaća se prostor potreban za obavljanje lučkih djelatnosti te ostalih pratećih sadržaja.

(3) Granica lučkog područja na moru obuhvaća morski prostor koji omogućava siguran manevr plovnih objekata za koja je luka namijenjena.

(4) Granica lučkog područja luke posebne namjene utvrđuje se sukladno dokumentima prostornoga uređenja.

(5) Granica lučkog područja luka otvorenih za javni promet utvrđuje se na način da nije u suprotnosti s dokumentima prostornoga uređenja.

(6) Granica lučkog područja na kopnu smatra se ujedno i granicom pomorskog dobra samo pod uvjetom da nekretnine iza granice lučkog područja nisu pomorsko dobro iz članka 4. ovoga Zakona.

SADRŽAJ RJEŠENJA O UTVRĐIVANJU GRANICE POMORSKOG DOBRA I LUČKOG PODRUČJA

Članak 40.

(1) Rješenjem se utvrđuje koje su nekretnine ili dijelovi nekretnina na određenom području pomorsko dobro, odnosno lučko područje i koji je pravac pružanja granice pomorskog dobra, odnosno lučkog područja.

(2) Izreka rješenja iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

- naznaku područja za koje se utvrđuje granica pomorskog dobra, odnosno lučkog područja,

- utvrđenje koje nekretnine čine pomorsko dobro, odnosno lučko područje, oznaku nekretnina prema podacima iz zemljišne knjige i podacima iz katastra, ako se razlikuju od podataka iz zemljišne knjige i kulturu odnosno narav pomorskog dobra,
- opis pravca pružanja granice pomorskog dobra, odnosno lučkog područja,
- prijedlog zemljišnoknjižnom суду за provedbu rješenja u zemljišnoj knjizi i upis pomorskog dobra u zemljišnu knjigu.

(3) Sastavni dio rješenja je geodetski grafički prikaz s ucrtanom granicom pomorskog dobra, odnosno lučkog područja s uklopom katastarskog plana.

(4) Rješenje sadrži obvezu izrade geodetskog elaborata, samo u slučaju kada se granicom cijepaju nekretnine te se u tom slučaju mora provesti parcelacija.

(5) Upis uknjižbe pomorskog dobra provodi se po izvršnosti rješenja o granici pomorskog dobra, odnosno lučkog područja.

(6) Rješenje o granici lučkog područja luke otvorene za javni promet mora sadržavati naznaku akta o osnivanju lučke uprave temeljem kojeg se donosi.

(7) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se nadležnom državnom odvjetništvu.

(8) Na izvršno rješenje tijelo nadležno za donošenje rješenja stavlja potvrdu izvršnosti i dostavlja ga nadležnom državnom odvjetništvu, radi dostave zemljišnoknjižnom суду koji će ga provesti po službenoj dužnosti.

SADRŽAJ RJEŠENJA U SLUČAJU SUŽENJA GRANICE - UKIDANJE STATUSA POMORSKOG DOBRA

Članak 41.

(1) Ako se rješenjem o granici pomorskog dobra sužava pojas pomorskog dobra, koje izvorno ima kulturu iz članka 4. ovoga Zakona (npr. primjena iznimki o nasipima, građevinama koje nisu u funkcionalnoj vezi s morem), u izreci rješenja mora se navesti, osim bitnih sastojaka iz članka 40. ovoga Zakona, da se granica sužava te koje čestice ili njihovi dijelovi ostaju pomorsko dobro, a kojima se ukida taj status, te u obrazloženju navesti koji su zakonski razlozi za izvršenu promjenu, odnosno ukidanje statusa.

(2) Smatra se da je rješenjem o granici pomorskog dobra ukinut status pomorskog dobra za one nekretnine ili njihove dijelove koje se izuzimaju iz obuhvata granice i koje su po položaju i kulturi izvorno pomorsko dobro ili su u ovom statusu bile nekretnine od kojih su one nastale cijepanjem u trenutku izvršnosti rješenja o granici pomorskog dobra.

(3) Ako se zbog promjene dokumenata prostornoga uredenja mijenja granica lučkog područja, nekretnine koje više ne predstavljaju lučko područje zadržavaju status pomorskog dobra.

STRANKE U POSTUPKU

Članak 42.

(1) Stranke u postupku utvrđivanja granice pomorskog dobra, odnosno lučkog područja, su osoba temeljem čijeg zahtjeva je pokrenut postupak i nadležno državno odvjetništvo.

(2) Osobe koje su formalno upisane u zemljišnoj knjizi kao vlasnici nekretnina na području za koje se utvrđuje granica te druge osobe koje imaju pravni interes ili polažu kakva prava su stranke u postupku izvlaštenja.

TROŠKOVI POSTUPKA

Članak 43.

(1) Troškove vođenja postupka utvrđivanja i izmjene granice pomorskog dobra snosi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave.

(2) U slučaju da se granica pomorskog dobra utvrđuje ili mijenja na zahtjev osobe koja ima pravni interes, troškove ili izmjene granice snosi podnositelj zahtjeva.

GLAVA IV. KATASTARSKA EVIDENCIJA I UPIS POMORSKOG DOBRA U ZEMLJIŠNOJ KNJIZI

Pravni temelj upisa

Članak 44.

(1) Nekretnine koje su na temelju članka 4. ovoga Zakona pomorsko dobro po samom zakonu kao i one koje su to postale u vezi s postupkom izvlaštenja, evidentiraju se u katastru po propisima koji uredjuju državnu izmjjeru i katastar nekretnina.

(2) Upis pomorskog dobra u zemljišnoj knjizi provodi se po službenoj dužnosti temeljem zakona ili po prijedlogu na temelju akta kojim se utvrđuje granica pomorskog dobra.

(3) Zemljišnoknjižni sudovi će po službenoj dužnosti provesti uknjižbu pomorskog dobra na svim nekretninama za koje je iz posjedovnice zemljišnoknjižnog uloška vidljivo da su te nekretnine po oznaci kulture (stvarno) pomorsko dobro iz članka 4. ovoga Zakona, neovisno o tome tko je u zemljišnoj knjizi uknjižen kao vlasnik tih nekretnina.

(4) Ako se radi o nekretnini koja je pomorsko dobro iz članka 4. ovoga Zakona, a u posjedovnici zemljišnoknjižnog uloška nije naznačena kultura pomorskog dobra, ali je kultura pomorskog dobra naznačena u katastru, sudovi će na prijedlog nadležnog ureda za katastar na temelju prijavnog lista (izvoda iz posjedovnog lista iz kojeg proizlazi da se radi o nekretnini koja je po kulturi pomorsko dobro) po službenoj dužnosti provesti uknjižbu neovisno o tome tko je u zemljišnoj knjizi uknjižen kao vlasnik te nekretnine.

(5) Središnje tijelo državne uprave nadležno za katastar dužno je po službenoj dužnosti i bez odgode dostaviti nadležnom zemljišnoknjižnom sudu prijavni list radi uknjižbe pomorskog dobra u zemljišnoj knjizi, kao i promjene načina upotrebe, katastarskog broja, oblika, površine ili izgrađenosti katastarske cestice koja je pomorsko dobro.

(6) Zemljišnoknjižni sud dužan je po službenoj dužnosti i bez odgode provesti prijavni list u zemljišnoj knjizi.

(7) Na prijedlog nadležnog državnog odvjetništva u zemljišnoj knjizi odredit će se zabilježba vođenja postupka radi izmjene podataka o promjeni pravnog režima, načina upotrebe, katastarskog broja, oblika, površine ili izgrađenosti katastarske čestice koja je pomorsko dobro.

Članak 45.

(1) Tijelo nadležno za utvrđivanje granice pomorskog dobra će pravomoćno rješenje o granici pomorskog dobra zajedno s parcelacijskim, odnosno geodetskim elaboratom s ucertanom granicom pomorskog dobra, odnosno s grafičkim prikazom granice na podlozi kopije katastarskog plana dostaviti središnjem tijelu državne uprave nadležnom za katastar, zemljišnoknjižnom sudu i državnom odvjetništvu.

(2) Na temelju rješenja iz stavka 1. ovoga članka nadležni ured za katastar izvršit će grafičko i numeričko evidentiranje pomorskog dobra u katastru i po službenoj dužnosti izraditi prijavni list koji će dostaviti nadležnom državnom odvjetništvu, a zemljišnoknjižni sud će na prijedlog državnog odvjetništva provesti uknjižbu pomorskog dobra u zemljišnoj knjizi. Rješenje o evidentiranju pomorskog dobra u katastru i rješenje o uknjižbi pomorskog dobra u zemljišnoj knjizi katastar, odnosno sud, dostaviti će svim strankama u postupku.

(3) Središnje tijelo državne uprave nadležno za katastar dužno je sva rješenja koja donese, a koja se tiču pomorskog dobra dostaviti nadležnom državnom odvjetništvu.

Članak 46.

Način evidencije i obilježavanja pojasa pomorskog dobra propisuje ministar pravilnikom.

Članak 47.

Kod podnošenja prijedloga za pokretanje pojedinačnog ispravnog postupka koji se pokreće radi upisa pomorskog dobra u zemljišnu knjigu smatrati će se da postoji opravdani razlog i pravni interes predlagatelja za vođenje postupka.

GLAVA V. IZVLAŠTENJE

Članak 48.

(1) Izgradnja građevine ili izvođenje radova radi proširenja i održavanja pomorskog dobra u interesu je Republike Hrvatske.

(2) Nekretnine koje nisu pomorsko dobro sukladno članku 4. ovoga Zakona, a potrebne su za gradnju ili izvođenje radova radi proširenja pomorskog dobra sukladno prostornim planovima, mogu se izvlastiti sukladno zakonu koji uređuje izvlaštenje.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka kad se pomorsko dobro namjerava proširiti u dubinu kopna radi novih zahvata u prostoru (gradnja nove ili proširenje postojeće luke, proširenje kupališta, izgradnja šetnice i sl.) prethodno se mora utvrditi granica pomorskog dobra na tom području.

(4) U izreci rješenja o granici pomorskog dobra mora se utvrditi koje su nekretnine već pomorsko dobro i gdje je postojeća granica pomorskog dobra te koje nekretnine će postati pomorsko dobro nakon izvlaštenja i gdje će biti buduća granica pomorskog dobra sukladno prostornim planovima.

(5) Na temelju pravomoćnog rješenja o granici pomorskog dobra pokreće se postupak izvlaštenja za one nekretnine iz stavka 2. ovoga članka koje su u vlasništvu trećih osoba, a nalaze se na području između postojeće i buduće granice pomorskog dobra.

(6) Korisnik izvlaštenja je Republika Hrvatska.

Pokretanje postupka izvlaštenja

Članak 49.

(1) Prijedlog za izvlaštenje u ime i za račun Republike Hrvatske podnosi nadležno državno odvjetništvo.

(2) Inicijativu nadležnom državnom odvjetništvu za izvlaštenje u ime i za račun Republike Hrvatske mogu podnijeti lučke uprave luka otvorenih za javni promet radi građenja ili proširenja luka kojima upravljaju, uz prethodnu suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za raspolaganje i upravljanje državnom imovinom.

(3) Inicijativu nadležnom državnom odvjetništvu za izvlaštenje u ime i za račun Republike Hrvatske može podnijeti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, radi građenja ili izvođenja zahvata vezano uz dio pomorskog dobra kojima upravlja, uz prethodnu suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za raspolaganje i upravljanje državnom imovinom.

(4) Inicijativu nadležnom državnom odvjetništvu za izvlaštenje u ime i za račun Republike Hrvatske može podnijeti i koncesionar ako je za to posebno ovlašten ugovorom o koncesiji sklopljenim po odredbama ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za raspolaganje i upravljanje državnom imovinom. Isto pravo ima i nositelj odobrenja za posebnu upotrebu ako mu je to pravo dano u odobrenju.

(5) Uz prijedlog za izvlaštenje nekretnina prilaže se pravomoćno rješenje o granici pomorskog dobra iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona, pravomoćna lokacijska dozvola te parcelacijski elaborat, odnosno drugi odgovarajući geodetski elaborat prema propisima kojima se uređuje katastar nekretnina.

(6) Vlasnik izvlaštene nekretnine ima pravo na naknadu prema posebnom propisu koji uređuje izvlaštenje.

(7) Nekretnine koje su predmet izvlaštenja postaju pomorsko dobro i formalno stječu ovaj status u trenutku pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju.

Sklapanje sporazuma umjesto izvlaštenja

Članak 50.

(1) Ako vlasnik nekretnine pristane na sklapanje sporazuma s Republikom Hrvatskom neće se pokretati postupak izvlaštenja. U tom slučaju, sporazum kojim će se razriješiti imovinskopravni odnosi, u pogledu oblika i visine naknade, sklapa se po pravilima o izvlaštenju, a u ime Republike Hrvatske sklapa ga središnje tijelo državne uprave nadležno za raspolaganje i upravljanje državnom imovinom.

(2) U sporazumu treba navesti sve isprave i dokumentaciju za koju je propisano da se pribavlja u postupku izvlaštenja.

(3) Sporazum iz stavka 1. ovoga članka može se sklopiti i za vrijeme trajanja postupka sve do donošenja rješenja o izvlaštenju.

(4) Sporazum iz stavka 1. ovoga članka sklapa se na temelju pravomoćnog rješenja o granici pomorskog dobra iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona za područje na kojem se namjerava provesti izvlaštenje te mora imati svojstvo ovršne isprave i sadržavati tabularnu izjavu za upis uknjižbe pomorskog dobra u zemljišnu knjigu.

(5) Nekretnina na koju se sporazum odnosi postaje pomorsko dobro i stječe ovaj status u trenutku upisa toga statusa u zemljišnu knjigu.

Članak 51.

(1) Sporazum iz članka 50. ovoga Zakona mogu osim Republike Hrvatske, sklopiti i sve osobe iz članka 49. ovoga Zakona koje su ovlaštene za podnošenje prijedloga za izvlaštenje, uz prethodnu suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za raspolaganje i upravljanje državnom imovinom.

(2) Sporazum se uvijek sklapa u ime i za račun Republike Hrvatske.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su sklopljeni sporazum, kao i pravomoćno rješenje, o granici pomorskog dobra iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona, bez odgađanja dostaviti nadležnom državnom odvjetništvu radi podnošenja prijedloga za upis uknjižbe pomorskog dobra u zemljišnu knjigu.

Izdavanje tabularne isprave umjesto izvlaštenja

Članak 52.

(1) Ako je vlasnik nekretnina koje se namjeravaju izvlastiti radi proširenja pomorskog dobra Republika Hrvatska ili druga osoba ovlaštena za pokretanje postupka izvlaštenja iz ovoga Zakona, ta osoba, kao vlasnik, izdat će ispravu podobnu za upis u zemljišnu knjigu - tabularnu ispravu kojom dopušta upis uknjižbe pomorskog dobra u zemljišnu knjigu.

(2) Tabularna isprava koja se izdaje mora sadržavati razloge izdavanja sukladno odredbama ovoga Zakona, izjavu i podatke o nekretninama koji su podobni za upis u zemljišnu knjigu, te navesti dokumentaciju koja se uobičajeno pribavlja u postupku izvlaštenja.

Prava koncesionara ako je platio naknadu ili je sam vlasnik nekretnina

Članak 53.

(1) U slučaju da je vlasnik nekretnine koja se namjerava izvlastiti koncesionar ili je koncesionar pokrenuo postupak izvlaštenja nekretnina u ime i za račun Republike Hrvatske te platio naknadu vlasnicima nekretnina, bilo na temelju rješenja o izvlaštenju bilo na temelju sporazuma iz članka 50. ovoga Zakona, ta naknada uračunat će mu se kao ulaganje u pomorsko dobro koje predstavlja osnovicu za izračun roka trajanja koncesije.

(2) Republika Hrvatska i koncesionar sklapaju sporazum koji mora imati svojstvo ovršne isprave i mora sadržavati tabularnu izjavu za upis uknjižbe pomorskog dobra u zemljišnu knjigu.

(3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju i na nositelja odobrenja za posebnu upotrebu pomorskog dobra.

Sadržaj ugovora o koncesiji i izvlaštenje

Članak 54.

(1) Ako se koncesija namjerava dati u skladu s prostornim planom za izgradnju i gospodarsko korištenje buduće luke koja će obuhvatiti i postojeće pomorsko dobro i nekretnine u dubini kopna koje su stvarno vlasništvo trećih osoba i koje se tek trebaju izvlastiti, u oglasu o javnom nadmetanju za dodjelu koncesije, kao i u izreci odluke o davanju koncesije i ugovoru o koncesiji, mora se izrijekom navesti da se koncesija daje i za buduće pomorsko dobro i na svim nekretninama koje će biti u obuhvatu buduće luke.

(2) Obveza iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuje i na koncesiju koja se daje i za druge namjene, a u cijelosti ili u dijelu predviđaju proširenje pomorskog dobra na nekretnine koje su u stvarnom vlasništvu trećih osoba.

GLAVA VI. – UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM

NAČELA UPRAVLJANJA POMORSKIM DOBROM

Članak 55.

(1) Upravljanje pomorskim dobrom temelji se na načelima javnosti, predvidljivosti, učinkovitosti i odgovornosti te zaštite javnog interesa i zaštite pomorskog dobra.

(2) Upravljanje pomorskim dobrom uključuje cjeloviti koordinirani proces radnji i aktivnosti, koje se provode sukladno ovom Zakonu, u cilju osiguravanja opće upotrebe pomorskog dobra, reda na pomorskom dobru, održivog gospodarskog korištenja, posebne upotrebe i zaštite pomorskog dobra.

POLITIKA UPRAVLJANJA POMORSKIM DOBROM

Članak 56.

(1) Politika upravljanja pomorskim dobrom predstavlja cjelovite mjere i aktivnosti, koje se poduzimaju na svim razinama odlučivanja, a usmjerene su uspostavi održivog gospodarskog razvoja i zaštite pomorskog dobra, sukladno međunarodno preuzetim obvezama i ovom Zakonu.

(2) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva donosi Strateški plan upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom za desetogodišnje razdoblje.

(3) Strateški plan upravljanja sadrži ciljeve i prioritete gospodarskog korištenja i zaštite pomorskog dobra kako na nacionalnoj tako i na regionalnoj i lokalnoj razini.

INTEGRALNO UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM

Članak 57.

(1) Vlada Republike Hrvatske i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su u postupku upravljanja pomorskim dobrom, sukladno međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja, uvažavati načela i na koordinirani način provoditi ciljeve integralnog upravljanja obalnim područjem.

(2) Koordinaciju aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka u postupku upravljanja, održavanja i zaštite pomorskog dobra provodi Ministarstvo uz koordinaciju s drugim tijelima nadležnim za provedbu aktivnosti vezanih uz upravljanje, održavanje i zaštitu obalnog područja.

REDOVNO I IZVANREDNO UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM

Članak 58.

(1) Poslovi upravljanja pomorskim dobrom jesu:

- utvrđivanje, određivanje i mijenjanje granica pomorskog dobra i lučkog područja;
- vođenje evidencije pomorskog dobra i baze podataka o pomorskom dobru;
- davanje pomorskog dobra na gospodarsko korištenje i posebnu upotrebu;
- davanje dozvola za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru;
- kontinuirani nadzor nad izvršavanjem preuzetih obveza na temelju koncesija, odobrenja i dozvola;
- koordinaciju između državne, regionalne i lokalne vlasti kako bi se izbjegli sektorski pristupi i osigurali cjeloviti strateški interesi Republike Hrvatske na pomorskom dobru;
- upravni i inspekcijski nadzor na pomorskom dobru.

(2) Redovno upravljanje pomorskim dobrom osobito uključuje:

- redovno održavanje i unaprjeđivanje pomorskog dobra;
- brigu o zaštiti i korištenju pomorskog dobra;

- gradnju građevina na pomorskom dobru u funkciji opće upotrebe (šetnice, potporni zidovi i sl.);
- komunalni red na pomorskom dobru u općoj upotrebi.

(3) Izvanredno upravljanje pomorskim dobrom uključuje sanaciju i gradnju na pomorskom dobru, koja je posljedica izvanrednih događaja i više sile, a nije uzrokovana nedostatkom redovnog održavanja pomorskog dobra.

SAVJET ZA POMORSKO DOBRO I MORSKE LUKE

Članak 59.

(1) Savjet za pomorsko dobro i morske luke je međuresorno stručno savjetodavno tijelo za integralno upravljanje pomorskim dobrom, koje imenuje Vlada Republike Hrvatske.

(2) Zadaci Savjeta iz stavka 1. ovoga članka su:

- predlaganje stručnih rješenja i davanje mišljenja u postupku usklađivanja postojećih i novih zakonskih i provedbenih propisa o pomorskom dobru;
- predlaganje rješenja i davanje mišljenja u postupku realizacije investicija na pomorskom dobru kao i rješenja u cilju zaštite pomorskog dobra;
- davanje stručnih mišljenja i prijedloga o pojedinim pitanjima vezanim uz pomorsko dobro i morske luke.

(3) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra imenuje članove Savjeta iz stavka 1. ovoga članka i to dva predstavnika Ministarstva i po jednog predstavnika:

- ministarstva nadležnog za poslove prostornoga uređenja i gradnje;
- ministarstva nadležnog za poslove turizma;
- ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša i prirode;
- ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva;
- ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa;
- ministarstva nadležnog za poslove poduzetništva;
- ministarstva nadležnog za poslove ribarstva;
- ministarstva nadležnog za poslove kulture;
- ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja, znanosti i sporta;
- Državne geodetske uprave;
- Državnog odvjetništva Republike Hrvatske;
- lučkih uprava koje upravljaju lukama otvorenim za javni promet od osobitog (međunarodnoga) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku;
- županijskih lučkih uprava;
- gradskih lučkih uprava.

(4) Savjet iz stavka 1. ovoga članka saziva i njegovim radom rukovodi ministar.

(5) Na temelju preporuka Savjeta iz stavka 1. ovoga članka, vezano za rješavanje pitanja provedbe ovoga Zakona, ministar donosi obvezujući naputak.

PRIJENOS POJEDINIH POSLOVA NA TIJELO ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM

Članak 60.

Ovim Zakonom Vlada Republike Hrvatske u ime Republike Hrvatske povjerava središnjem tijelu državne uprave nadležnom za raspolaganje i upravljanje državnom imovinom pojedine poslove vlasti na pomorskom dobru i to:

- davanje suglasnosti u slučajevima namjeravanja gradnje uz pomorsko dobro,
- ovjeravanje parcelacijskih elaborata,
- preuzimanje u posjed zgrada i drugih građevina na pomorskom dobru u ovršnim postupcima ili u slučajevima prestanka koncesije ili odobrenja i u drugim slučajevima,
- podnošenje zahtjeva za utvrđivanje granice pomorskog dobra u ime Republike Hrvatske,
- obavljanje drugih srodnih poslova koji su s ovime u vezi.

Članak 61.

Ministarstvo obavlja sljedeće poslove:

- priprema, izrađuje i vodi Jedinstvenu nacionalnu bazu podataka pomorskog dobra Republike Hrvatske i Upisnik koncesija;
- sudjeluje u postupcima izdavanja lokacijskih i građevinskih dozvola i davanje suglasnosti na takve dozvole;
- prati i analizira stanje na pomorskom dobru;
- priprema prijedlog Nacionalne strategije integralnog upravljanja pomorskim dobrom i prijedlog Strateškog plana upravljanja i razvoja morskih luka;
- podnosi izvješća Vladi Republike Hrvatske o stanju na pomorskom dobru svake dvije godine uz prijedlog mjera;
- predlaže plan strateških investicija na pomorskom dobru za petogodišnje razdoblje koji donosi Vlada Republike Hrvatske;
- koordinira i obavlja pripremne radnje za realizaciju investicija na pomorskom dobru od značaja za Republiku Hrvatsku, u suradnji s tijelom nadležnim za upravljanje i raspolaganje državnom imovinom;
- daje prethodnu suglasnost na planove upravljanja pomorskim dobrom jedinica područne (regionalne) samouprave i velikih gradova;
- kontinuirano nadzire rad koncesionara, ovlaštenika odobrenja i dozvola u izvršavanju preuzetih obveza kao i postupanje davatelja koncesija, odobrenja i dozvola;
- donosi rješenja o granici pomorskog dobra kada je to propisano ovim Zakonom te odlučuje o žalbama protiv rješenja o granici pomorskog dobra;
- sustavno provodi inspekcijski i upravni nadzor na pomorskom dobru;
- koordinira i daje stručnu pomoć jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave;
- priprema prijedlog odluka o davanju koncesija ili odobrenja za posebnu upotrebu koje daje Vlada Republike Hrvatske;
- donosi godišnji program rada;
- vodi javne evidencije o pomorskom dobru;
- obavlja i druge poslove propisane ovim Zakonom.

OBVEZE JEDINICA PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 62.

(1) Jedinice područne (regionalne) samouprave na svom području vode brigu o izvanrednom upravljanju pomorskim dobrom.

(2) U okviru izvanrednog upravljanja pomorskim dobrom iz stavka 1. ovoga članka jedinica područne (regionalne) samouprave je dužna osigurati provedbu intervencije kod iznenadnih onečišćenja mora u skladu s posebnim propisima te otklanjanje posljedica plavljenja obalnog područja kao posljedice podizanja razine kora i ekstremnih vremenskih uvjeta.

OBVEZE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Članak 63.

(1) Jedinice lokalne samouprave redovno održavaju pomorsko dobro u općoj upotrebi sukladno Planu upravljanja pomorskim dobrom te provode gradnju na pomorskom dobru, koja nije posljedica izvanrednih događaja (građenje novih građevina, rekonstruiranje, održavanje ili uklanjanje postojećih građevina).

(2) Na pomorskom dobru iz stavka 1. ovoga članka mogu se graditi jedino građevine koje trajno služe općoj upotrebi (potporni i zaštitni zidovi, šetališta i odmorišta i sl.) izvan koncesioniranog i lučkog područja.

(3) Gradnja sukladno stavku 2. ovoga članka obavlja se na temelju Plana upravljanja pomorskim dobrom.

Članak 64.

(1) Jedinice lokalne samouprave dužne su štititi pravo na opću upotrebu pomorskog dobra te svako nezakonito postupanje, samovlasno zauzeće, devastaciju pomorskog dobra i nasipavanje mora prijaviti bez odgode nadležnim inspekcijskim tijelima.

(2) Komunalni red u cilju zaštite opće upotrebe pomorskog dobra provodi komunalno redarstvo jedinice lokalne samouprave sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima, a upravni i inspekcijski nadzor provode nadležna tijela sukladno ovom Zakonu.

(3) Komunalno redarstvo osigurava da ovlaštenici dozvola obavljaju djelatnost na pomorskom dobru u opsegu i granicama utvrđenim u dozvoli te izvještavaju davatelja dozvola o uočenim nepravilnostima.

(4) Sredstva od naplate novčanih kazni prema propisima o komunalnom gospodarstvu na pomorskem dobru prihod su jedinice lokalne samouprave i namjenski se koristi za redovno održavanje i zaštitu pomorskog dobra u općoj upotrebi.

ZAŠTIĆENO PODRUČJE

Članak 65.

(1) Pomorsko dobro na zaštićenom području redovno održava pravna osoba koja upravlja tim područjem radi ostvarivanja ciljeva zbog kojih je zaštita uspostavljena.

(2) U zaštićenim područjima proglašenim od strane Hrvatskoga sabora ili Vlade Republike Hrvatske koncesije na pomorskom dobru daje Vlada Republike Hrvatske, sukladno članku 84. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona, a na ostalim zaštićenim područjima koncesije daje predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, sukladno članku 84. stavku 5. ovoga Zakona.

(3) Prethodnu suglasnost za pokretanje postupka davanja koncesije na zaštićenom području daje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka pravna osoba koja upravlja zaštićenim područjem ovlaštena je davati dozvole za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru, kao i koncesije za sidrišta i privezišta, a prema odredbama ovoga Zakona.

(5) Pravna osoba koja upravlja zaštićenim područjem dužna je donijeti godišnji program aktivnosti na pomorskom dobru za narednu godinu te ga najkasnije do 15. studenoga tekuće godine dostaviti, na suglasnost središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove zaštite prirode, odnosno nadležnoj jedinici područne (regionalne) samouprave kad je ista osnivač pravne osobe koja upravlja zaštićenim područjem.

(6) Na temelju godišnjeg programa aktivnosti iz stavka 5. ovoga članka upravno vijeće pravne osobe koja upravlja zaštićenim područjem dužno je objaviti javni natječaj za dodjelu dozvola u dnevnom glasilu i na internetskim stranicama pravne osobe od 1. veljače tekuće godine.

(7) Sredstva ostvarena od naknada za dozvole i koncesije iz stavka 4. ovoga članka prihod su pravne osobe koja upravlja zaštićenim područjem i namjenSKI se koristi za održavanje i zaštitu pomorskog dobra.

PLAN UPRAVLJANJA POMORSKIM DOBROM

Članak 66.

(1) Plan upravljanja pomorskim dobrom za jedinicu područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave na prijedlog župana i isti u roku od mjesec dana od donošenja dostavlja Ministarstvu, radi davanja prethodne suglasnosti.

(2) Plan upravljanja pomorskim dobrom za veliki grad donosi predstavničko tijelo velikog grada na prijedlog gradonačelnika i isti u roku od mjesec dana od donošenja dostavlja Ministarstvu, radi davanja prethodne suglasnosti.

(3) Plan upravljanja pomorskim dobrom za jedinicu lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave na prijedlog gradonačelnika/općinskog

načelnika i isti u roku od mjesec dana od donošenja dostavlja nadležnoj jedinici područne (regionalne) samouprave, radi davanja prethodne suglasnosti.

(4) Planovi iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju biti usuglašeni sa Strateškim planom upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrrom, Strateškim planom upravljanja i razvoja morskih luka Republike Hrvatske nakon njihovog donošenja i strateškim programskim dokumentima iz područja ribarstva.

(5) Plan iz stavka 1. ovoga članka sadrži planirane aktivnosti na pomorskom dobru i prioritete njihove realizacije, izvore sredstava za njihovu realizaciju, plan održavanja i građenja na pomorskom dobru, određenje vrsta morskih plaža, plan davanja koncesija i odobrenja za posebnu upotrebu, plan nadzora koncesionara i ovlaštenika posebne upotrebe.

(6) Plan iz stavka 2. ovoga članka sadrži planirane aktivnosti na pomorskom dobru i prioritete njihove realizacije, izvore sredstava za njihovu realizaciju, plan održavanja i građenja na pomorskom dobru, određenje vrsta morskih plaža, plan davanja koncesija, odobrenja i dozvola, plan nadzora koncesionara, ovlaštenika posebne upotrebe kao i ovlaštenika dozvola za obavljanje gospodarske djelatnosti na pomorskom dobru.

(7) Plan iz stavka 3. ovoga članka mora biti usuglašen sa Planom upravljanja nadležne jedinice područne (regionalne) samouprave.

(8) Plan iz stavka 3. ovoga članka sadrži planirane aktivnosti na pomorskom dobru i prioritete njihove realizacije, izvore sredstava za njihovu realizaciju, plan održavanja i građenja na pomorskom dobru, plan davanja dozvola i plan nadzora ovlaštenika dozvola za obavljanje gospodarske djelatnosti na pomorskom dobru.

(9) Planovi iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka donose se za razdoblje od četiri godine.

SREDSTVA ZA UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM

Članak 67.

Sredstva za upravljanje pomorskim dobrrom izvan luka i sredstva za određivanje i mijenjanje granica pomorskog dobra i lučkog područja čine:

1. sredstva od naknada za koncesije;
2. sredstva od naknada za odobrenja za posebnu upotrebu;
3. sredstva od naknada za dozvole;
4. sredstva od naknade za upotrebu pomorskog dobra;
5. sredstva koja se osiguravaju u državnom proračunu i proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

NAKNADA ZA UPOTREBU POMORSKOG DOBRA

Članak 68.

(1) Vlasnici pomorskih objekata upisanih u odgovarajući hrvatski upisnik ili očevidnik te vlasnici stranih brodica/jahti dužni su plaćati naknadu za upotrebu pomorskog dobra.

(2) Naknadu iz stavka 1. ovoga članka ne plaćaju javni brodovi i brodice.

- (3) Kriterije i visinu naknade iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.
- (4) Nalog za plaćanje naknade za upotrebu pomorskog dobra ovršna je isprava.

RASPODJELA SREDSTAVA

Članak 69.

- (1) Naknada za koncesije i odobrenja izvan luka i za luke posebne namjene se uplaćuje:
  - jedna trećina u korist državnog proračuna;
  - druga trećina u korist proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave;
  - treća trećina u korist proračuna jedinice lokalne samouprave.
- (2) Sredstva od naknada za dozvole na pomorskom dobru prihod su proračuna jedinice lokalne samouprave.
- (3) Sredstva od naknada za dozvole i koncesije za sidrišta i privezišta u zaštićenom području prihod je pravne osobe koja upravlja zaštićenim područjem i namjenski se koristi.
- (4) Sredstva od naknade štete nastale na pomorskom dobru po bilo kojoj osnovi ili korist stečena nezakonitom upotrebom i gospodarskim korištenjem pomorskog dobra prihod su državnog proračuna.
- (5) Sredstva od naknade za upotrebu pomorskog dobra iz članka 68. stavka 1. ovoga Zakona prihod su proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave.
- (6) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su prihode iz stavaka 2. i 5. ovoga članka namjenski koristiti za upravljanje pomorskim dobom i financiranje, odnosno sufinanciranje, projekata na pomorskom dobru.
- (7) Visinu naknade i način plaćanja te kriterije raspodjele propisuje ministar pravilnikom.
- (8) Način uplaćivanja naknada za koncesije i odobrenja na pomorskom dobru propisuje ministar nadležan za poslove financija naredbom.

GLAVA VII. – UPOTREBA I GOSPODARSKO KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Članak 70.

- (1) Upotreba i gospodarsko korištenje pomorskog dobra uređuje se ovim Zakonom, sukladno načelima propisa kojim su uređene koncesije i to koncesije za gospodarsko korištenje općeg dobra od interesa za Republiku Hrvatsku.
- (2) Upotreba i gospodarsko korištenje pomorskog dobra obuhvaća:
  1. opću upotrebu pomorskog dobra;
  2. posebnu upotrebu pomorskog dobra;
  3. gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

(3) Pravo na posebnu upotrebu stječe se na temelju odobrenja, a pravo na gospodarsko korištenje stječe se na temelju koncesije.

(4) Ugovor o koncesiji i ugovor o odobrenju za posebnu upotrebu može se sklopiti kada je pomorsko dobro koje je predmet koncesije, odnosno odobrenja za posebnu upotrebu upisano u zemljišnu knjigu.

OPĆA UPOTREBA POMORSKOG DOBRA

Članak 71.

(1) Opća upotreba pomorskog dobra podrazumijeva da se svatko može služiti pomorskim dobrom na jednak i ravnopravan način.

(2) Na dijelu pomorskog dobra, sukladno ovom Zakonu, opća upotreba pomorskog dobra se može ograničiti, a iznimno isključiti na određeno vrijeme temeljem koncesije za gospodarsko korištenje ili odobrenja za posebnu upotrebu pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

(3) Ograničenjem opće upotrebe pomorskog dobra se smatra ogradijanje ili drugo onemogućavanje pristupa kopnenom dijelu pomorskog dobra sa ili bez naplate korištenja pomorskog dobra.

(4) Isključenjem pomorskog dobra iz opće upotrebe smatra se korištenje pomorskog dobra za potrebe pojedinih korisnika usluga, a za koje je koncesija dodijeljena.

(5) Stupanj ograničenja i isključenja opće upotrebe utvrđuje se odlukom o koncesiji odnosno odlukom o davanju odobrenja za posebnu upotrebu.

(6) Osobama u nevolji ne smije se zabraniti pristup pomorskom dobru.

Članak 72.

(1) Tko počini štetu na prostoru pomorskog dobra dužan ju je nadoknaditi.

(2) Pod štetom se podrazumijeva imovinska i neimovinska šteta.

(3) Šteta na pomorskom dobru je svaka devastacija, onečišćenje okoliša kako je definirano posebnim propisima iz područja zaštite okoliša i uništenje izvornog izgleda i strukture mora i morske obale te devastacija eko-sustava koje ima značenje protupravnog prekidanja biološkog ciklusa koji bi, da nije prekinut, rezultirao rastom, razvojem i umnažanjem prirodnog bogatstva kao općeg dobra.

(4) Odgovornost za prouzročenu štetu i njezino popravljanje prosuđuje se po pravilima propisa koji uređuje obvezne odnose, a visina štete određuje se i prema kriterijima propisanim posebnim propisima koji uređuju zaštitu prirode i okoliša.

(5) Sud visinu štete može odrediti i po slobodnoj ocjeni, uzimajući u obzir značaj povrijeđenog dobra i težinu same povrede.

DOZVOLE NA POMORSKOM DOBRU

Članak 73.

- (1) Rješenje o davanju dozvole je upravni akt na temelju kojeg fizička osoba vlasnik obrta ili pravna osoba stječe pravo na obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru, kojom se ne ograničava opća upotreba.
- (2) Na temelju plana upravljanja pomorskim dobrom iz članka 66. ovoga Zakona općinski načelnik/gradonačelnik dužan je do 1. veljače tekuće godine objaviti javnu objavu o dodjeli dozvola u službenom glasilu, na oglasnoj ploči, na internetskoj stranici općine/grada i najmanje u jednim dnevnim novinama.
- (3) Dozvole se daju na rok od 4 godine.
- (4) Na temelju zaprimljenih ponuda temeljem javne objave rješenje o davanju dozvole donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.
- (5) Dozvola se iznimno može dati na rok kraći od propisanog stavkom 3. ovoga članka, ali ne duži od 15 dana za obavljanje privremene ili prigodne djelatnosti (kulturne, komercijalne, sportske priredbe, snimanje komercijalnog programa i sl.) za koju ne treba duži rok.
- (6) Iznimno u slučaju iz stavka 5. ovoga članka, dozvola se može dati na zahtjev.
- (7) Protiv rješenja o davanju i oduzimanju dozvole može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 74.

- (1) Ovlaštenik dozvole može obavljati djelatnost na pomorskom dobru samo u opsegu i pod uvjetima utvrđenim u dozvoli.
- (2) Ovlaštenik dozvole nema pravo sklapati ugovore s trećim osobama na temelju kojih bi treće osobe obavljale djelatnost ili dio djelatnosti iz dozvole, niti ga davatelj dozvole može na to ovlastiti.
- (3) Zabранa iz stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na najam, posudbu i sl. samih sredstava kojima se obavlja djelatnost iz dozvole.
- (4) Davatelj dozvole dužan je brinuti da se pomorsko dobro koristi u opsegu i granicama utvrđenim u dozvoli.
- (5) Ako utvrdi da se pomorsko dobro koristi izvan opsega i uvjeta utvrđenih u dozvoli davatelj dozvole dužan je donijeti rješenje o oduzimanju dozvole.
- (6) Dozvola se ne može dati podnositelju zahtjeva koji je prethodno koristio pomorsko dobro protivno odredbama ovoga Zakona.
- (7) Kriterije, visinu minimalne naknade i vrste djelatnosti za koje se može dati dozvola na pomorskom dobru propisuje ministar pravilnikom.

POSEBNA UPOTREBA POMORSKOG DOBRA

Članak 75.

- (1) Posebna upotreba pomorskog dobra je svaka upotreba pomorskog dobra koja nije opća upotreba niti gospodarsko korištenje pomorskog dobra.
- (2) Pravo na posebnu upotrebu stječe se na temelju odobrenja.
- (3) Odobrenjem za posebnu upotrebu rješavaju se imovinskopravni odnosi radi posebne upotrebe pomorskog dobra i gradnje na pomorskom dobru sukladno prostornim planovima i posebnim propisima.
- (4) Ovlaštenik odobrenja za posebnu upotrebu može upotrebljavati pomorsko dobro samo u opsegu i granicama ovlaštenja.

- (5) Odobrenjem za posebnu upotrebu pomorskog dobra stječe se pravo na:
  - upotrebu pomorskog dobra i/ili građenje građevina na pomorskom dobru, a koje se prema posebnom zakonu mogu graditi na pomorskom dobru, za potrebe djelatnosti koje se ne obavljaju radi stjecanja dobiti ili se u vezi s tom djelatnošću ne stječe dobiti;
  - upotrebu pomorskog dobra i/ili građenje građevina na pomorskom dobru za potrebe tijela državne uprave ili pravnih osoba koje imaju javne ovlasti (potrebe obrane, unutarnjih poslova, sigurnosti plovidbe, regulaciju rijeka, zaštitu prirode i okoliša i drugih sličnih potreba).

ODOBRENJE ZA POSEBNU UPOTREBU

Članak 76.

- (1) Odobrenje za posebnu upotrebu pomorskog dobra daje se odlukom na zahtjev.
- (2) Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o odobrenju za posebnu upotrebu i/ili građenje na pomorskom dobru za objekte od interesa i značaja za Republiku Hrvatsku u trajanju do 50 godina.
- (3) Odluku o odobrenju za posebnu upotrebu i/ili gradnju na pomorskom dobru za objekte koji su od interesa i značaja za jedinicu područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, u trajanju do 20 godina.
- (4) Odluka o odobrenje za posebnu upotrebu i/ili gradnju na lučkom području luka otvorenih za javni promet daje Upravno vijeće nadležne lučke uprave u trajanju do 10 godina.
- (5) Žalba protiv odluke o odobrenju iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (6) Protiv odluke o odobrenju iz stavaka 3. i 4. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu.
- (7) Na temelju odluke o davanju odobrenja, zaključuje se ugovor o posebnoj upotrebi, kojim se detaljno uređuju odnosi između stranaka ugovora, u roku određenom odlukom.

Članak 77.

(1) Naknada za posebnu upotrebu pomorskog dobra ovisi o opsegu ograničenja opće upotrebe pomorskog dobra i javnom interesu za korištenje pomorskog dobra.

(2) Naknada za posebnu upotrebu utvrđuje se prema metrima četvornim dodijeljenog pomorskog dobra (kopneni i morski dio).

(3) Način davanja odobrenja, sadržaj odluke, vođenje evidencije i kriterije određivanja visine naknade za posebnu upotrebu pomorskog dobra propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

GOSPODARSKO KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Koncesije na pomorskom dobru

Članak 78.

Koncesije na pomorskom dobru jesu:

1. koncesija za izgradnju i/ili gospodarsko korištenje pomorskog dobra
2. koncesija za javne radove
3. koncesija za javne usluge.

Koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra

Članak 79.

(1) Koncesije za gospodarsko korištenje i/ili gradnju objekata u funkciji gospodarskog korištenja pomorskog dobra daju se temeljem provedenog postupka javnog natječaja za namjene koje nisu u suprotnosti s prostornim planovima, a što se dokazuje lokacijskom informacijom, odnosno drugim odgovarajućim aktom tijela nadležnog za prostorno planiranje.

(2) Osnovni uvjeti za dobivanje koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra koje pravna osoba, odnosno fizička osoba vlasnik obrta mora ispunjavati jesu:

1. da je registrirana za obavljanje gospodarske djelatnosti za koju traži koncesiju;
2. da su do dana podnošenja ponude, odnosno zahtjeva podmirene sve obveze iz ranijih koncesija, kako podnositelja zahtjeva tako i s njim pravno povezanih fizičkih i/ili pravnih osoba;
3. da u pet godina koje prethode danu podnošenja ponude, odnosno zahtjeva nije oduzimana koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra kako podnositelja zahtjeva tako i s njim povezanih fizičkih i/ili pravnih osoba.

(3) Prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara nastaju zaključenjem ugovora o koncesiji.

(4) Na sva pitanja vezana za postupak davanja koncesije, ugovor o koncesiji, prestanak koncesije, pravnu zaštitu u postupcima davanja koncesije, politiku koncesija i nadzor nad izvršavanjem obveza u skladu s ugovorom o koncesiji i posebnim propisima, primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuju koncesije, dok se ovim Zakonom propisuju samo posebitosti u odnosu na koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

Predmet koncesije

Članak 80.

Koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra daju se za:

1. izgradnju i gospodarsko korištenje luke posebne namjene ili gospodarsko korištenje luke posebne namjene;
2. postavljanje, izgradnju i gospodarsko korištenje privezišta ili gospodarsko korištenje privezišta;
3. postavljanje i gospodarsko korištenje sidrišta ili gospodarsko korištenje sidrišta;
4. zahvaćanje mora (npr. punjenje bazena morskom vodom, eksplotacija mora za medicinske proizvode, desalinizatori, za uzgoj ribe i drugih morskih organizama i sl.);
5. obavljanje proizvodnih i uslužnih djelatnosti sa izgradnjom i gospodarsko korištenjem ili gospodarsko korištenje građevina za proizvodne ili uslužne djelatnosti (npr. hidroelektrana, vjetroelektrana, morska solana, turistički ili ugostiteljski objekt, objekt za proizvode ribarstva i živilih školjkaša, i dr.);
6. izgradnju i gospodarsko korištenje objekata prometne infrastrukture i suprastrukture ili gospodarsko korištenje objekata prometne infrastrukture i suprastrukture (autobusni kolodvori, hidrodromi, heliodromi i sl.);
7. izgradnja i gospodarsko korištenje uređene javne ili posebne plaže ili gospodarsko korištenje uređene javne ili posebne plaže;
8. izgradnja i gospodarsko korištenje pomorskog servisa, poslovnog i/ili zabavnog centra ili gospodarsko korištenje pomorskog servisa, poslovnog i/ili zabavnog centra;
9. izgradnja/postavljenje objekata/instalacija i gospodarsko korištenje pomorskog dobra u svrhu uzgoja riba i drugih morskih organizama ili gospodarsko korištenje pomorskog dobra u svrhu uzgoja riba i drugih morskih organizama;
10. i drugo što nije u suprotnosti s prostornim planom.

Prethodne radnje za davanje koncesije

Članak 81.

(1) Prethodne radnje davanja koncesije pokreće nadležno tijelo iz članka 84. ovoga Zakona i utvrđuje vrstu i predmet koncesije.

(2) Iznimno, inicijativu za pokretanje prethodnih radnji davanja koncesije može dati osoba koja je zainteresirana za gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

(3) Nadležno tijelo provjerava da li su ispunjene prepostavke za davanje koncesije, a osobito:

1. usuglašenost predmeta koncesije s planom davanja koncesija;
2. je li utvrđena granica pomorskog dobra i pomorsko dobro upisano u zemljишnu knjigu;
3. ako koncesija obuhvaća gradnju ili postavljanje, je li zahvat u prostoru, koji je predmet koncesije, u suprotnosti s prostornim planom.

(4) Po provođenju prethodnih radnji nadležno tijelo iz članka 84. ovoga Zakona donosi odluku o pokretanju pripremnih radnji.

Pripremne radnje za davanje koncesije

Članak 82.

Ako su ispunjene prepostavke za davanje koncesije, davatelj koncesije provodi pripremne radnje.

Stručno povjerenstvo za koncesije

Članak 83.

(1) Stručno povjerenstvo za koncesije iz članka 84. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra, a članovi moraju biti predstavnici tijela državne uprave.

(2) Stručno povjerenstvo za koncesije iz članka 84. stavka 5. ovoga Zakona imenuje predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave na prijedlog župana.

(3) Stručno povjerenstvo za koncesije iz članka 84. stavka 6. ovoga Zakona imenuje predstavničko tijelo velikog grada na prijedlog gradonačelnika.

(4) Članovi stručnog povjerenstva iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka imenjuju se iz redova stručnjaka iz područja pomorsko – prometne znanosti, prostornog planiranja i gradnje, turizma, zaštite okoliša i prirode, marikulture, ribarstva, prava i ekonomije.

(5) Stručno povjerenstvo iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ima najmanje pet članova.

(6) Zadatak stručnog povjerenstva, između ostalog, je pregled i ocjena pristiglih ponuda ili zahtjeva u postupku davanja koncesije i provođenje pripremnih radnji davanja koncesije.

(7) Davatelj koncesije može imenovati jedno stručno povjerenstvo za sve postupke davanja koncesije.

(8) O osnivanju stručnog povjerenstva davatelj koncesije dužan je obavijestiti Ministarstvo financija.

Rokovi i nadležnosti za davanje koncesija

Članak 84.

(1) Davatelji koncesija jesu:

1. Vlada Republike Hrvatske;
2. predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave;
3. predstavničko tijelo velikog grada.

(2) Vlada Republike Hrvatske daje koncesije iz članka 80. ovoga Zakona za gradnju i/ili gospodarsko korištenje objekata od interesa i značaja za Republiku Hrvatsku i koncesije u zaštićenim dijelovima prirode proglašenim od strane Hrvatskoga sabora ili Vlade Republike Hrvatske, na rok do 50 godina.

(3) Kada postoje opravdani gospodarski interesi i koncesija obuhvaća i gradnju novih građevina uz velika ulaganja, te se ukupni gospodarski učinci ne mogu ako se sukladno Studiji opravdanosti davanja koncesije ili analizi davanja koncesije ukupni gospodarski učinci koncesije ne mogu ostvariti u roku iz stavka 2. ovoga članka, Vlada Republike Hrvatske može dati koncesiju na rok do 99 godina uz prethodnu suglasnost Hrvatskoga sabora na raspis javnog natječaja.

(4) Prethodne radnje za davanje koncesije iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, provodi Ministarstvo, a pripremne radnje stručno povjerenstvo iz članka 83. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave daje koncesije iz članka 80. ovoga Zakona za gradnju i/ili gospodarsko korištenje objekata koji od interesa i značaja za jedinicu područne (regionalne) samouprave na rok do 20 godina.

(6) Predstavničko tijelo velikog grada daje koncesije iz članka 80. ovoga Zakona za gradnju i/ili gospodarsko korištenje objekata koji su od interesa i značaja za jedinicu područne (regionalne) samouprave na rok do 20 godina.

(7) Prethodne radnje za davanje koncesije iz stavka 5. ovoga članka, provodi nadležno upravno tijelo u jedinici područne (regionalne) samouprave, a pripremne radnje stručno povjerenstvo iz članka 83. stavka 2. ovoga Zakona.

(8) Prethodne radnje za davanje koncesije iz stavka 6. ovoga članka, provodi nadležno upravno tijelo u velikom gradu, a pripremne radnje stručno povjerenstvo iz članka 83. stavka 3. ovoga Zakona.

(9) Iznimno od odredaba ovoga članka, ako je određeni projekt od interesa za Republiku Hrvatsku ili ako to ocjeni opravdanim, Vlada Republike Hrvatske uvijek može dati koncesiju neovisno od nadležnostima propisanim ovim člankom ili zabraniti davanje koncesije za pojedine dijelove pomorskog dobra.

Dokumentacija za zahvate u prostoru

Članak 85.

(1) Davatelj koncesije dužan je do dana slanja obavijesti o namjeri davanja koncesije na pomorskem dobru koja uključuje provedbu zahvata u prostoru ishoditi dokumentaciju prema propisima koji uređuju prostorno uređenje i gradnju.

(2) Davatelj koncesije može odlukom ovlastiti osobu, koja je dala inicijativu za pokretanje prethodnih radnji za davanje koncesije, da ishodi propisanu dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ukoliko više osoba podnese inicijativu za pokretanje prethodnih radnji za davanje koncesije, ovlaštenje za ishođenje propisane dokumentacije daje se temeljem javnog natječaja, u roku od 30 dana od zaprimanja prve inicijative.

(4) Ukoliko osoba iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, koja je ishodila potrebnu dokumentaciju temeljem odluke iz stavka 2. ovoga članka, nije izabrana za koncesionara ima pravo na povrat

stvarnih troškova izrade dokumentacije od izabranog koncesionara, a koji troškovi ne mogu prelaziti 3% procijenjene vrijednosti koncesije.

Članak 86.

U postupku davanja koncesije ne može sudjelovati fizička osoba vlasnik obrta ili pravna osoba koja je koristila pomorsko dobro bez valjane pravne osnove i/ili uzrokovala štetu na pomorskom dobru ukoliko prethodno ne plati naknadu štete zbog stjecanja bez osnove.

Naknada za koncesiju

Članak 87.

(1) Naknada za koncesiju utvrđuje se prema metrima četvornim pomorskog dobra (kopneni i morski dio) danog u koncesiju.

(2) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu kojom će se utvrditi minimalni iznosi naknade za koncesiju u ovisnosti o namjeni koncesije, zonama, stupnju isključenja opće upotrebe te sadržaju ponude i kriterijima za ocjenjivanje ponuda.

(3) Koncesionar je dužan plaćati novčanu naknadu za koncesiju u iznosu i na način kako je to ugovoreno ugovorom o koncesiji.

(4) Prije zaključenja ugovora o koncesiji davatelj koncesije je dužan prikupiti od odabranog koncesionara odgovarajuća jamstva, odnosno instrumente osiguranja naplate naknade za koncesiju te naplate naknade štete zbog neispunjerenja ugovornih obveza.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u lukama otvorenim za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog značaja za Republiku Hrvatsku i za gospodarsko korištenje luka posebne namjene - industrijskih luka koncesijska naknada može se odrediti u stalnom i promjenjivom dijelu.

Rok davanja koncesije

Članak 88.

(1) Rok na koji se daje koncesija utvrđuje se u okviru vremenskog raspona koji je određen ovim Zakonom.

(2) Prilikom određivanja roka na koji se daje koncesija davatelj koncesije sagledava ukupne gospodarske učinke koncesije potrebne za isplativost ulaganja te uzima u obzir cjelovito postojeće stanje izgrađenosti i uređenosti pomorskog dobra koje se daje u koncesiju.

(3) Rok na koji je dana koncesija može se produžiti ako je produljenje nužno kao posljedica izmjena ugovora o koncesiji sukladno članku 89. ovoga Zakona.

(4) Kada je nužno osigurati neprekinuto obavljanje gospodarskog korištenja pomorskog dobra, davatelj koncesije je dužan najmanje devet mjeseci prije isteka roka na koji je koncesija dana, pokrenuti novi postupak za davanje koncesije.

Izmjene ugovora o koncesiji

Članak 89.

(1) Koncesionari mogu zatražiti od davatelja koncesije promjenu obuhvata koncesije ukoliko je takav zahvat planiran prostornim planovima, u kojem slučaju davatelj koncesije može odlučiti o izmjeni ugovora o koncesiji, te utvrditi nove uvjete, koncesijsku naknadu, opseg i obuhvat korištenja pomorskog dobra.

(2) Ako tijekom trajanja ugovora o koncesiji, a najkasnije do isteka 2/3 roka trajanja koncesije, koncesionar podnese davatelju koncesije obrazloženi zahtjev, kojem prileži studija gospodarske opravdanosti, za investicije koje nisu bile predviđene dokumentacijom za nadmetanje, a koje su nužne zbog događaja koji su posljedica više sile ili zbog prilagodbe novim tržišnim uvjetima poslovanja, davatelj koncesije će donijeti odluku kojom dopušta investiciju ili odbija zahtjev.

(3) Ako davatelj koncesije dopusti investiciju iz stavka 2. ovoga članka može:

1. produžiti rok trajanja koncesije ili
2. na povrat dijela investicije, koja se, sukladno studiji gospodarske opravdanosti, ne može amortizirati u preostalom ugovorenom roku trajanja koncesije, obvezati novog koncesionara odnosno sam nadoknaditi.

(4) Rok na koji je koncesija dana može se produžiti samo jednom i to najviše do trećine ugovorenog razdoblja.

Potkoncesija, sporedne djelatnosti i prijenos koncesije

Članak 90.

(1) Ugovor o potkoncesiji može biti zaključen samo na temelju prethodne suglasnosti davatelja koncesije.

(2) Mogućnost davanja potkoncesije mora biti predviđena u ugovoru o koncesiji.

(3) U potkoncesiju se ne može dati glavna djelatnost koja je predmet koncesije.

(4) Za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji, koncesionar može s trećim osobama sklopiti ugovor o obavljanju sporednih djelatnosti koncesije i o tome izvijestiti davatelja koncesije najkasnije u roku od 30 dana od dana sklapanja ugovora o obavljanju sporednih djelatnosti koncesije.

(5) Ugovor o koncesiji koncesionar nije ovlašten prenijeti na treću osobu.

(6) Iznimno, na temelju suglasnosti davatelja koncesije, koncesionar može ugovor o koncesiji prenijeti na treću osobu, koja u vrijeme prijenosa koncesije ispunjava sve uvjete za dobivanje koncesije sukladno odredbama ovoga Zakona.

(7) Ugovor o prijenosu ugovora o koncesiji potpisuju davatelj koncesije, dosadašnji koncesionar i novi koncesionar.

Prestanak koncesije

Članak 91.

(1) U odnosu na prestanak koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, iznimno, kada koncesionar fizička osoba umre ili je umirovljen, a vodenje obrta se nastavi sukladno propisima o obrtu, njegovi nasljednici mogu stupiti na mjesto koncesionara, a u slučaju prestanka pravne osobe, pravni sljednici mogu stupiti na mjesto koncesionara ako u vrijeme subrogacije ispunjavaju sve uvjete za dobivanje koncesije, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka koncesija ne prestaje ako nasljednici obrta, odnosno pravni sljednici u roku od 3 mjeseca od dana smrti koncesionara, odnosno prestanka pravne osobe zatraže od davatelja koncesije potvrdu koncesije.

(3) Davatelj koncesije će donijeti odluku kojom će potvrditi koncesiju ako nasljednik ili sljednik pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka ispune uvjete iz članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 92.

(1) Nakon prestanka koncesije, koncesionar ima pravo uzeti prinove koje je izgradio ako one nisu trajno povezane s pomorskim dobrom i ako je to moguće po prirodi stvari i bez štete za pomorsko dobro.

(2) Ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka prinove se smatraju pripadnošću pomorskog dobra.

Koncesije na zahtjev

Članak 93.

Koncesijom na zahtjev dokazuje se pravo na gospodarsko korištenje i/ili gradnju na pomorskom dobru, sukladno prostornim planovima, u skladu s kojima se može graditi na pomorskom dobru i stječe pravo na:

- a) gospodarsko korištenje pomorskog dobra i/ili građenje građevina infrastrukture, koje se dijelom nalaze na pomorskom dobru i čija izgradnja je uređena posebnim propisom i mogu se graditi na pomorskom dobru i lučkom području (ceste, pruge, mostovi, vodovodna, kanalizacijska, energetska, elektronička komunikacijska infrastruktura i dr.);
- b) gospodarsko korištenje pomorskog dobra kada je to posljedica ishođene koncesije prema posebnom propisu (solane, iskorištavanje mineralnih i rudnih bogatstava, obavljanje linijskog obalnog putničkog pomorskog prometa i sl.);
- c) za gospodarsko korištenje plaže i/ili privezišta i/ili nautičkog sidrišta koja po svom položaju čini funkcionalnu, infrastrukturnu i prostornu cjelinu sa samo jednim ugostiteljskim objektom i nalazi se u turističkoj zoni izvan naselja;
- d) za gospodarsko korištenje plaže i/ili privezišta i/ili nautičkog sidrišta koja po svom položaju čini funkcionalnu, infrastrukturnu i prostornu cjelinu sa samo jednim ugostiteljskim objektom najviše kategorije (minimalno pet zvjezdica) koji se nalazi unutar naselja;
- e) kada je korištenje pomorskog dobra nužno radi ispunjenja ugovora o koncesiji za javne radeve ili koncesiji za javne usluge.

Članak 94.

- (1) Zahtjev za dobivanje koncesije podnosi svaki gospodarski subjekt pojedinačno.
- (2) Zahtjev za koncesiju iz članka 93. podstavaka a) i b) ovoga Zakona mora sadržavati i ponuđenu naknadu za koncesiju, koja ne može biti manja od naknade za koncesiju utvrđene podzakonskim propisom.
- (3) Za koncesiju iz članka 93. podstavaka c) i d) ovoga Zakona ponuđena koncesijska naknada ne može biti niža od trostrukog iznosa prosječne koncesijske naknade postignute na natječaju za gospodarsko korištenje plaže/priveziša/sidrišta u godini koja je prethodila davanju koncesije, a unutar iste turističke kategorizacije mjesta.
- (4) Podnositelj zahtjeva za koncesiju mora dostaviti dokaze da ispunjava sve uvjete iz članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.
- (5) Podnositelj zahtjeva za dobivanje koncesije dužan je uz zahtjev predati plan i program zaštite i održavanja pomorskog dobra uključujući i dinamiku te visinu investicija na pomorskom dobru, kao i način te opseg ograničenja opće upotrebe pomorskog dobra za vrijeme trajanja koncesije.

Članak 95.

- (1) O zahtjevu za dobivanje koncesije na zahtjev davatelj koncesije će donijeti odluku i s podnositeljem zahtjeva sklopiti ugovor o koncesiji.
- (2) Davatelj koncesije može zahtjev prihvatiti u cijelosti ili djelomično, a može odlukom zahtjev odbiti kao neosnovan uz obrazloženje.
- (3) Ukoliko je zahtjev odbijen davatelj koncesije je dužan u roku ne dužem od 3 mjeseca, donijeti obavijest o namjeri davanja koncesije za navedeno područje pomorskog dobra.
- (4) Na nadležnost davanja koncesija na zahtjev, trajanje koncesije i vođenje postupka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 84. ovoga Zakona.
- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka za koncesije iz članka 93. podstavka b) nadležna je Vlada Republike Hrvatske.

Upisnik koncesija i odobrenja i Registar koncesija

Članak 96.

- (1) Ministarstvo je dužno ustrojiti i voditi jedinstveni Upisnik koncesija i odobrenja na pomorskem dobru u koji su svi davatelji koncesija i odobrenja dužni redovno upisivati sve koncesije, potkoncesije na pomorskem dobru i sva odobrenja te sve promjene vezane uz iste, a u roku ne dužem od 30 dana od nastupa okolnosti.
- (2) Upisnik se vodi kao javna knjigu u elektroničkom obliku.

- (3) Sadržaj i način vođenja Upisnika propisuje ministar pravilnikom.
- (4) Registar koncesija vodi ministarstvo nadležno za financije te je davatelj koncesije nakon sklapanja ugovora o koncesiji dužan dostaviti ministarstvu nadležnom za financije ugovor o koncesiji, kao i sve izmjene istog, radi unosa u Registar koncesija.
- (5) Registar koncesija se vodi sukladno propisima koji uređuju koncesije.

Jedinstvena nacionalna baza podataka pomorskog dobra, koncesija, dozvola i odobrenja

Članak 97.

- (1) Ministarstvo je dužno ustrojiti i voditi Jedinstvenu nacionalnu bazu podataka pomorskog dobra, koncesija, dozvola i odobrenja.
- (2) Jedinstvena nacionalna baza podataka pomorskog dobra, koncesija, dozvola i odobrenja se vodi u elektroničkom obliku.
- (3) Svi davatelji koncesija, dozvola i odobrenja dužni su u roku ne dužem od 30 dana od nastupa okolnosti Ministarstvu unijeti sve podatke o danim koncesijama, dozvolama i odobrenjima u Jedinstvenu nacionalnu bazu podataka pomorskog dobra, koncesija dozvola i odobrenja.
- (4) Upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave dužni su redovito Ministarstvu dostavljati podatke, dokumente i grafičke podloge svih određenih i utvrđenih granica pomorskog dobra u elektroničkom obliku radi unosa podataka u Jedinstvenu nacionalnu bazu podataka pomorskog dobra, koncesija dozvola i odobrenja.
- (5) Upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave dužni su redovito Ministarstvu dostavljati podatke o provedenim upisima pomorskog dobra u zemljишnoj knjizi radi ažuriranja Jedinstvene nacionalne baze podataka pomorskog dobra, koncesija dozvola i odobrenja.
- (6) Sadržaj, način vođenja i način unosa podataka u Jedinstvenu nacionalnu bazu podataka pomorskog dobra, koncesija dozvola i odobrenja propisuje ministar pravilnikom.

ZALOŽNO PRAVO NA KONCESIJI

Članak 98.

- (1) Na koncesiji se može osnovati založno pravo radi osiguranja tražbine nastale na temelju ugovora o kreditu kojeg je koncesionar kao dužnik zaključio s finansijskom institucijom kao vjerovnikom radi pribavljanja finansijskih sredstava isključivo u svrhu provedbe ugovora o koncesiji.
- (2) Založno pravo na koncesiji daje založnom vjerovniku pravo da zalogom osiguranu tražbinu, ne bude li mu po dospijeću ispunjena, namiri na način da zatraži stupanje na mjesto

koncesionara, ukoliko sam ispunjava uvjete iz članka 79. stavka 2. ovoga Zakona, odnosno prijenos koncesije na treću osobu koja iste uvjete ispunjava.

(3) Založno pravo na koncesiji stječe se upisom u Upisnik koncesija, a prestaje brisanjem iz Upisnika.

Članak 99.

(1) Sporazum o osnivanju zaloga na koncesiji mora biti sklopljen u pisanom obliku, u obliku ovršne isprave, koju mora solemnizirati javni bilježnik.

(2) U sporazumu o osnivanju zaloga, kojeg sklapaju koncesionar i založni vjerovnik, mora biti određeno navedena tražbina vjerovnika, koja se osigurava i vrijeme njezina dospijeća, utvrđena vrijednost koncesije te istom mora biti priložena izjava koncesionara o pristanku na osnivanje i upis založnog prava upisom založnog prava na koncesiji u Upisnik i izjava koncesionara da je založni vjerovnik na temelju sporazuma, radi naplate zalogom osigurane tražbine u skladu s odredbama članaka 98. i 101. ovoga Zakona ovlašten zatražiti prijenos koncesije, a nakon što javni bilježnik potvrdi njegovu ovršnost u skladu s propisima koji uređuju javno bilježništvo.

Članak 100.

(1) Prijedlog za upis, prijenos ili brisanje založnog prava na koncesiju iz Upisnika ovlašteni su podnijeti koncesionar i založni vjerovnik.

(2) Uz prijedlog za upis u Upisnik treba biti priložen solemniziran sporazum u izvorniku ili ovjerovljenom prijepisu, koji je pravni temelj za upis, prijenos ili brisanje založnog prava na koncesiju.

(3) Založni dužnik je ovlašten, bez pristanka založnog vjerovnika, založenu koncesiju opteretiti novim založnim pravom u korist nekog drugog vjerovnika pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(4) Prvenstveni red upisa založnog prava u istom ulošku Upisnika određuje se prema vremenu kada je služba koja vodi Upisnik provela prijedlog za upis, a upisi se provode prema vremenu zaprimanja zahtjeva.

Prava založnog vjerovnika u slučaju zakašnjenja koncesionara

Članak 101.

(1) Ako koncesionar zalogom osiguranu tražbinu ne ispuni do dana njezina dospijeća, založni vjerovnik je ovlašten predložiti davatelju koncesije prijenos koncesije na način da sam stupi na mjesto koncesionara, ukoliko sam ispunjava uvjete za koncesionara, odnosno prijenos koncesije na treću osobu koja iste uvjete ispunjava.

(2) Uz prijedlog iz stavka 1. ovoga članka založni vjerovnik dužan je dostaviti sporazum o zasnivanju založnog prava s potvrdom ovršnosti.

(3) Prije donošenja odluke o davanju suglasnosti na prijenos koncesije založni vjerovnik dužan je zatražiti procjenu vrijednosti koncesije u vrijeme ostvarivanja prava na namirenje osigurane tražbine, a koja se provodi odgovarajućom primjenom zakona kojim se uređuju koncesije.

(4) Davatelj koncesije može odlukom uskratiti suglasnost za prijenos založene koncesije ako založni vjerovnik, odnosno treća osoba ne ispunjava uvjete sposobnosti odredene za koncesionara u dokumentaciji za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije.

(5) Založni vjerovnik može predložiti davatelju koncesije prijenos koncesije na način da sam stupi na mjesto koncesionara, ukoliko sam ispunjava uvjete koncesionara, odnosno prijenos koncesije na treću osobu koja iste ispunjava i prije dospijeća osigurane tražbine, ako založni dužnik koristi koncesiju na način koji može dovesti do raskida ugovora o koncesiji ili kojim značajno umanjuje vrijednost koncesije.

(6) O zahtjevu iz stavka 5. ovoga članka davatelj koncesije donosi odluku o davanju suglasnosti na prijenos koncesije na temelju raspoloživih dokaza.

Članak 102.

(1) Na temelju odluke o davanju suglasnosti na prijenos koncesije iz članka 101. stavaka 3. i 6. ovoga Zakona ugovor o prijenosu koncesije u pisanim oblicima sklapaju davatelj koncesije, založni dužnik i založni vjerovnik, odnosno treća osoba na koju se prenosi koncesija.

(2) Založni dužnik je dužan predati založnom vjerovniku svu dokumentaciju o poslovanju koja je bitna za nastavak korištenja koncesije od strane stjecatelja na koga je prenesena.

(3) Novi koncesionar je ovlašten na temelju ugovora o prijenosu koncesije tražiti ovrhu radi predaje u posjed nekretnina koje su predmet koncesije i poduzimanje drugih radnji potrebnih za stjecanje ovlaštenja na korištenje koncesije.

(4) Na stjecatelja koncesije prelaze prava i obveze iz ugovora o koncesiji nastale od dana njegova upisa u Upisnik.

(5) Prijenosom koncesije na stjecatelja koncesije ne prelaze prava i obveze po ugovorima što ih je založni dužnik sklopio s trećim osobama na temelju koncesije, osim ukoliko se založni dužnik i novi koncesionar drugačije pisanim putem ne sporazume.

(6) O prijenosu koncesije na novog koncesionara založni dužnik je dužan obavijestiti založne vjerovnike koji su stekli založno pravo na koncesiju sukladno ovom Zakonu.

Članak 103.

(1) Ako je koncesija opterećena s više založnih prava, prednost pri namirivanju ima tražbina koja ima prvenstveni red upisa u Upisniku.

(2) Ako založni dužnik u roku ispuni svoju obvezu prema založnom vjerovniku, ili ako osigurana tražbina prestane na bilo koji drugi način, osim tako što je založni vjerovnik prenio

založenu koncesiju na treću osobu, založni vjerovnik dužan je bez odgode založnom dužniku predati pisanu solemniziranu izjavu radi brisanja zaloga u Upisniku.

Članak 104.

Na pitanja pravnog odnosa nastalog sklapanjem sporazuma o osnivanju zaloga na koncesiji koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odgovarajuće odredbe propisa kojima se uređuju koncesije i založno pravo.

PRIVREMENA POSEBNA UPOTREBA I GOSPODARSKO KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Članak 105.

(1) Radi izvanrednih okolnosti Ministarstvo može donijeti odluku o davanju na privremenu posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje pomorsko dobro, kojom će se urediti prava i obveze korisnika.

(2) Pod izvanrednim okolnostima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti ili izbjegići, a potrebno je osigurati upravljanje i brigu nad nekim dijelom pomorskog dobra, osobito luke, radi sprječavanja nastajanja štete (npr. nije dovršen postupak dodjele nove koncesije ili odobrenja za posebnu upotrebu, dosadašnji koncesionar ili ovlaštenik odobrenja je umro ili prestao postojati, istekao rok koncesije ili odobrenja za posebnu upotrebu, a nisu ispunjene pretpostavke za dodjelu nove koncesije ili novog odobrenja za posebnu upotrebu i sl.).

(3) Privremena posebna upotreba ili gospodarsko korištenje može se dati pravnoj osobi, odnosno fizičkoj osobi vlasniku obrta, koja je do tada imala odobrenje za posebnu upotrebu ili koncesiju za gospodarsko korištenje i koja je uredno ispunjavala svoje obveze, odnosno lučkoj upravi kada se radi o izgrađenoj luci.

(4) Odluka iz stavka 1. ovoga članka, donosi se na zahtjev korisnika ili po službenoj dužnosti, na rok do tri godine, koji rok se ne može produživati.

(5) Ako se u roku iz stavka 4. ovoga članka ne ispune zakonski uvjeti za davanje odobrenja ili raspis natječaja i ne dodjeli odobrenje za posebnu upotrebu ili koncesiju za gospodarsko korištenje, pomorsko dobro se stavlja u opću upotrebu.

(6) Za privremenu posebnu upotrebu i gospodarsko korištenje postojećih objekata izgrađenih na pomorskom dobru korisnik je dužan plaćati naknadu za privremeno korištenje pomorskog dobra.

(7) Ministar pravilnikom propisuje način davanja i visinu naknade za privremenu posebnu upotrebu i gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

(8) Naknada za privremeno gospodarsko korištenje pomorskog dobra ne može biti niža od dvostrukog iznosa prosječne naknade za koncesiju za takav, odnosno sličan objekt koja je postignuta na natječaju za koncesiju u godini koja prethodi privremenom korištenju.

(9) Žalba protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

PROSTORNO UREĐENJE I GRADNJA

Članak 106.

(1) Ministarstvo sudjeluje u postupku izrade i donošenja prostornih planova koji obuhvaćaju područje pomorskog dobra, na način utvrđen propisom koji uređuje prostorno uređenje.

(2) Na dijelu pomorskog dobra danog u koncesiju ne može se prostornim planovima promijeniti ili ograničiti namjena područja bez prethodne suglasnosti davatelja koncesije.

(3) Za zahvate lokalnog i županijskog značaja na pomorskom dobru, kao i na području prostornih međa pomorskog dobra za koje se prema propisima koji uređuju prostorno uređenje i gradnju izdaje akt za provedbu prostornog plana, teritorijalno nadležna lučka kapetanija utvrđuje posebne uvjete, odnosno sudjeluje u postupku na način utvrđen posebnim propisima.

(4) Za zahvate državnog značaja na pomorskom dobru kao i na području prostornih međa pomorskog dobra za koje se prema propisima koji uređuju prostorno uređenje i gradnju izdaje akt za provedbu prostornog plana, Ministarstvo utvrđuje posebne uvjete, odnosno sudjeluje u postupku na način utvrđen posebnim propisima.

(5) Za građenje jednostavnih i drugih građevina i radove unutar pomorskog dobra, za koje nije potrebno ishoditi dozvole sukladno propisima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja, investitor je dužan prije započinjanja radova pribaviti posebne uvjete odnosno prethodno odobrenje s aspekta sigurnosti plovidbe koje daje teritorijalno nadležna lučka kapetanija.

DIO TREĆI –LUKE

GLAVA I. – ZAJEDNIČKE ODREDBE

OBUHVAT LUKE

Članak 107.

(1) Luka obuhvaća dio mora, uključujući lučka sidrišta, te s morem neposredno povezani kopneni prostor, s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, gatovima, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovnih objekata, ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, uskladištenje i drugo manipuliranje robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe te ostale gospodarske djelatnosti koje su s tim djelatnostima u međusobnoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj svezi, a koji čine prostornu i funkcionalnu cjelinu i nalazi se unutar granica lučkog područja.

(2) Luka može obuhvaćati jedan ili više lučkih bazena.

RAZVRSTAJ MORSKIH LUKA

Članak 108.

- (1) Luke se razvrstavaju prema namjeni na:
1. luke otvorene za javni promet;
  2. luke posebne namjene.
- (2) Luke iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka mogu biti luke otvorene za međunarodni promet ili luke otvorene za domaći promet.

Članak 109.

- (1) Luke otvorene za javni promet razvrstavaju se prema značaju na:
1. luke od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku;
  2. luke županijskog značaja;
  3. luke lokalnog značaja.
- (2) Razvrstaj luka sukladno stavku 1. ovoga članka obavlja se s obzirom na opseg lučkih djelatnosti, operativnu opremljenost luke, duljinu operativne obale, broj vezova te planirani razvoji luke i njen prometni i gospodarski značaj.
- (3) Mjerila za razvrstaj luka određuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.
- (4) U skladu s mjerilima iz stavka 3. ovoga članka, ministar donosi pravilnik o razvrstaju luka.

Članak 110.

Nadležne lučke uprave koje upravljaju lukama otvorenim za javni promet dužne su pratiti promjenu svih kriterija koji su određeni mjerilima za razvrstaj luke iz članka 109. stavka 3. ovoga Zakona te ukoliko pojedina luka tri uzastopne godine ispunjava uvjete za drugačiji razvrstaj o istome izvjestiti Ministarstvo.

Članak 111.

- (1) Luke posebne namjene razvrstavaju se prema značaju na:
1. luke državnog značaja;
  2. luke županijskog značaja.
- (2) Luke posebne namjene županijskog značaja su sve luke čija je ukupna površina kopnenog i morskog dijela manja od 5 ha, osim vojnih luka.

Članak 112.

- (1) Vlada Republike Hrvatske donosi Strateški plan upravljanja i razvoja morskih luka u Republici Hrvatskoj.

(2) Strateški plan iz stavka 1. ovoga članka osnovni je dokument kojim se dugoročno određuju nacionalni interesi razvoja i upravljanja lukama u Republici Hrvatskoj, što pretpostavlja planiranje potreba ulaganja u izgradnju novih luka, razvoja i modernizacije postojećih luka, ocjenu uloge pojedine luke na prometnom pravcu, analizu postojećih kapaciteta luka i planiranje njihova proširenja, planiranje gospodarskih učinaka izgradnje novih luka ili proširenja postojećih, odnosno utjecaj modernizacije na pojedine gospodarske grane.

(3) Strateški plan iz stavka 1. ovoga članka donosi se za razdoblje od dvadeset godina.

(4) Na temelju Strateškog plana iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo donosi akcijski plan provedbe u desetogodišnjem razdoblju.

GLAVA II. – LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET

OSNOVNE ODREDBE

Članak 113.

(1) Luke otvorene za javni promet su luke u kojima je svakom pod jednakim uvjetima omogućena upotreba operativnih obala, lukobrana, sidrišta i drugih objekata u luci u skladu s njihovom namjenom i u granicama raspoloživih kapaciteta, te u skladu s ovim Zakonom i općim aktima nadležne lučke uprave.

(2) Na lučkom području luke otvorene za javni promet nisu dozvoljene radnje kojima se prijeći redovito i nesmetano odvijanje pomorskog prometa.

(3) Obuhvat i namjenu pojedinih dijelova luke određuje nadležna lučka uprava pravilnikom o redu u luci.

(4) Luka može obuhvaćati jedan ili više lučkih bazena, sidrišta luke i izdvojene lučke objekte.

(5) Izdvojeni lučki objekti su infrastrukturne operativne obale (rive, gatovi, molovi i sl.) koje služe za prihvat plovnih objekata isključivo u svrhu ukrcaja i iskrcaja putnika ili robe ili tereta, a koji su dio lučkog područja luke otvorene za javni promet.

(6) Luka otvorena za javni promet mora udovoljavati propisanim uvjetima sigurnosti plovidbe, sigurnosne zaštite i zaštite mora od onečišćenja s brodova, u skladu s posebnim propisima.

(7) Obuhvat lučkog područja luke otvorene za javni promet utvrđuje se na način da nije u suprotnosti s prostornim planovima.

POSEBNA UPOTREBA DIJELA LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET

Članak 114.

Na temelju odobrenja za posebnu upotrebu, koje daje lučka uprava na zahtjev, na dijelu luke otvorene za javni promet, a sukladno odredbama ovoga Zakona, daje se:

1. pravo na gradnju i korištenje građevine za potrebe tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, čija je djelatnost u neposrednoj svezi s lučkim područjem ili sa sigurnošću plovidbe, održavanjem objekata sigurnosti plovidbe i radijske službe na pomorskim plovnim putovima;
2. pravo privremenog i povremenog obavljanja djelatnosti u javnom interesu ili održavanje javnih manifestacija na lučkom području;
3. obavljanje djelatnosti u javnom interesu;
4. korištenje sportskog dijela luke.

LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET OD OSOBITOG (MEĐUNARODNOG) GOSPODARSKOG INTERESA ZA REPUBLIKU HRVATSKU

Lučko područje

Članak 115.

- (1) Lučko područje luka otvorenih za javni promet utvrđuje osnivač lučke uprave.
- (2) Lučko područje luke od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku može se nalaziti na području više jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave.
- (3) Na lučkom području može se odrediti i nautički dio luke samo ako je u cijelosti zadovoljena javna funkcija luke osiguravanjem operativnih potreba.
- (4) Lučka uprava dužna je predložiti osnivaču izmjenu lučkog područja kada to zahtijevaju razvojni, gospodarski, administrativni ili drugi razlozi.

Lučka uprava

Članak 116.

- (1) Radi upravljanja i korištenja luke otvorene za javni promet koja je od osobitog (međunarodnoga) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku, osniva se lučka uprava.
- (2) Osnivač lučke uprave je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u ime Republike Hrvatske izvršava Vlada Republike Hrvatske.
- (3) Vlada Republike Hrvatske donosi uredbu o osnivanju lučke uprave, koja sadrži obuhvat lučkog područja.
- (4) Na temelju uredbe o osnivanju lučke uprave, lučka uprava dužna je izraditi geodetski elaborat radi uknjižbe pomorskog dobra – lučkog područja u zemljinišnu knjigu.

(5) Lučka uprava je pravna osoba s javnim ovlastima čije je osnivanje, ustrojstvo i djelokrug rada propisano ovim Zakonom.

(6) Ako ovim Zakonom nije što drugčije propisano, na lučku upravu se primjenjuju propisi koji uređuju ustanove.

(7) Lučka uprava stječe svojstvo pravne osobe upisom u sudski registar, a gubi svojstvo pravne osobe brisanjem iz toga registra.

(8) Lučka uprava može u pravnom prometu stjecati prava i preuzimati obveze.

Djelatnost lučke uprave

Članak 117.

Djelatnost lučke uprave je upravljanje i korištenje luke otvorene za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku.

Poslovi lučke uprave

Članak 118.

(1) Poslovi lučke uprave su:

1. strateški razvoj luke i osiguranje konkurentnosti luke;
2. gradnja i održavanje lučke podgradnje;
3. stručni nadzor nad građenjem, održavanjem, upravljanjem i zaštitom lučkog područja (lučke podgradnje i nadgradnje);
4. osiguravanje trajnog i nesmetanog obavljanja lučkog prometa, tehničko-tehnološkog jedinstva i sigurnosti lučkog područja za plovidbu, te osiguranje reda u luci;
5. osiguravanje pružanja usluga od javnog interesa i usluga za koje ne postoji gospodarski interes drugih gospodarskih subjekata (čuvanje luke, vatro zaštita, itd.);
6. organiziranje prihvata otpada s plovnih objekata i predaje otpada osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom, sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje otpadom;
7. usklađivanje i nadzor rada koncesionara na lučkom području;
8. davanje koncesija, odobrenja i dozvola;
9. drugi poslovi utvrđeni Zakonom.

(2) Poslovi koji se odnose na održavanje reda u luci, sigurnost luke, sigurnosnu zaštitu luke, ne mogu se prenijeti na druge fizičke ili pravne osobe.

(3) Poslovi iz stavka 1. točaka 5. i 6. ovoga članka lučka uprava može putem koncesije za gospodarsko korištenje ili koncesije za javne usluge povjeriti trećima.

(4) Poslovi iz stavka 1. točaka 2., 4. i 8. ovoga članka su poslovi koji se obavljaju kao javna ovlast.

Tijela lučke uprave

Članak 119.

- (1) Tijela lučke uprave su Upravno vijeće i ravnatelj.
- (2) Unutarnje ustrojstvo lučke uprave uređuje se statutom lučke uprave, u skladu s ovim Zakonom i uredbom o osnivanju.

Upravno vijeće

Članak 120.

- (1) Upravno vijeće upravlja lučkom upravom.
- (2) Upravno vijeće:
  1. donosi statut lučke uprave i odlučuje o njegovim promjenama;
  2. donosi desetogodišnji program i plana razvoja luke;
  3. donosi godišnji program i plan razvoja luke sa finansijskim planom i prihvata godišnji finansijski izvještaj;
  4. donosi lučke tarife;
  5. daje koncesije za gospodarsko korištenje;
  6. daje odobrenja za posebnu upotrebu;
  7. daje dozvole za obavljanje ostalih gospodarskih djelatnosti;
  8. imenuje i razrješava ravnatelja;
  9. donosi opće akte lučke uprave;
  10. osniva stručno povjerenstvo za koncesije;
  11. osniva radna tijela za obavljanje i praćenje poslova iz njegova djelokruga rada, te imenuje i razrješava njihove članove;
  12. obavlja i druge poslove u skladu s ovim Zakonom i statutom lučke uprave.
- (3) Upravno vijeće donosi statut lučke uprave uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske.
- (4) Upravno vijeće donosi desetogodišnji program i plan razvoja luke uz prethodnu suglasnost ministra, a na temelju Strateškog plana iz članka 112. ovoga Zakona.

Članak 121.

- (1) Upravno vijeće ima pet članova koje imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske.
- (2) Predsjednika i dva člana Vlada Republike Hrvatske imenuje i razrješava na prijedlog ministra te po jednog člana na prijedlog jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave u kojima je registrirano sjedište lučke uprave.
- (3) Mandat članova Upravnog vijeća je četiri godine i ista osoba može biti ponovno imenovana.
- (4) Prava i obveze članova Upravnog vijeća, način njihova rada i donošenja odluka propisuju se statutom i općim aktima lučke uprave.

- (5) Radom Upravnog vijeća rukovodi predsjednik Upravnog vijeća.
- (6) Upravno vijeće sastaje se po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca, a odluke donosi većinom glasova svih članova Upravnog vijeća.
- (7) Upravno vijeće može osnivati privremena ili stalna radna tijela za stručnu obradu i praćenje pojedinih zadataka iz svoje nadležnosti.

Ravnatelj

Članak 122.

- (1) Ravnatelj je poslovodni i stručni voditelj lučke uprave.
- (2) Ravnatelj organizira i vodi poslovanje lučke uprave, predstavlja i zastupa lučku upravu te odgovara za zakonitost rada lučke uprave.
- (3) Ravnatelj je za svoj rad odgovoran Upravnom vijeću, ministru i Vladi Republike Hrvatske.

Članak 123.

- (1) Ravnatelja na temelju javnog natječaja, na prijedlog natječajnog povjerenstva, imenuje Upravno vijeće po dobivanju suglasnosti ministra.
- (2) Postupak imenovanja ravnatelja i uvjeti koje mora ispunjavati osoba koja se imenuje, propisuju se statutom lučke uprave.
- (3) Mandat ravnatelja je četiri godine.
- (4) Ista osoba može se ponovno imenovati za ravnatelja.

Članak 124.

- (1) Ravnatelj s predsjednikom Upravnog vijeća lučke uprave zaključuje ugovor o radu.
- (2) Dužnosti ravnatelja su:
1. izvršava opće akte i druge odluke Upravnog vijeća te prati njihovu provedbu;
  2. predlaže Upravnom vijeću opće akte;
  3. predlaže Upravnom vijeću desetogodišnji program i plana razvoja luke;
  4. predlaže Upravnom vijeću godišnji program i plana razvoja luke;
  5. predlaže Upravnom vijeću finansijski plan lučke uprave i podnosi mu godišnji obračun;
  6. predlaže Upravnom vijeću lučke uprave ustroj, potreban broj i sastav stručno-tehničkog osoblja;
  7. odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa te zaključuje ugovore o radu stručno-tehničkog osoblja;
  8. redovito izvješćuje Upravno vijeće o stanju u luci, lučkim kapacitetima, stanju podgradnjе i nadgradnjе;

9. usklađuje rad koncesionara u luci;
10. obavlja druge poslove u skladu s ovim Zakonom, statutom i općim aktima lučke uprave.

(3) Ravnatelj može imati pomoćnike. Način imenovanja pomoćnika ravnatelja uređuje se statutom.

Članak 125.

- (1) Ravnatelj može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan.
- (2) Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja:
  1. ako ravnatelj sam zatraži razriješenje u skladu s ugovorom o radu;
  2. ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu;
  3. ako ravnatelj ne postupa po propisima ili općim aktima lučke uprave, ili neosnovano ne izvršava odluke Upravnog vijeća ili postupa protivno njima;
  4. ako ravnatelj svojim radom prouzroči lučkoj upravi štetu ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju poslova i djelatnosti lučke uprave.
- (3) Prije donošenja odluke o razriješenju, ravnatelju se mora dati mogućnost da se izjasni o razlozima za razriješenje.

Financiranje lučke uprave

Članak 126.

- (1) Prihodi lučke uprave su:
  1. lučke pristojbe,
  2. naknada od koncesija i odobrenja na lučkom području,
  3. naknada od dozvola na lučkom područje,
  4. sredstva iz državnog proračuna,
  5. ostali prihodi u skladu sa Zakonom.
- (2) Iznimno, lučka uprava može ostvarivati prihode obavljanjem poslova iz članka 118. stavka 1. točaka 5. i 6. ovoga Zakona.
- (3) Sredstvima osiguranim u državnom proračunu lučka uprava može financirati samo izgradnju i održavanje lučke podgradnje.
- (4) Ostala sredstva iz stavka 1. ovoga članka pripadaju u cijelosti lučkoj upravi na čijem području se ubiru i namijenjena su za:
  1. izgradnju i održavanje lučke nadgradnje i podgradnje,
  2. opremanje luke opremom za zaštitu mora od onečišćenja s brodova,
  3. održavanje dubine u luci i na sidrištu luke,
  4. troškove poslovanja lučke uprave.

Lučke tarife

Članak 127.

- (1) Lučkim tarifama određuju se iznosi lučkih pristojbi i najviši iznosi lučkih naknada.
- (2) Lučke tarife javno se objavljaju na oglasnoj ploči i internetskim stranicama nadležne lučke uprave, u skladu s njenim općim aktima.
- (3) Lučke tarife stupaju na snagu istekom osmoga dana od dana objave u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.
- (4) Kriterije za određivanje iznosa lučkih tarifa propisuje ministar pravilnikom.

Lučke pristojbe

Članak 128.

- (1) Lučke pristojbe plaćaju korisnici luka otvorenih za javni promet.
- (2) Lučke pristojbe su:
  1. pristojba za upotrebu obale;
  2. brodska ležarina;
  3. pristojba za vez.
- (3) Lučke pristojbe ne plaćaju hrvatski ratni brodovi i brodice te hrvatski javni brodovi i brodice.

Članak 129.

- (1) Pristojba za upotrebu obale plaća se za korištenje luke u svrhu ukrcaja i iskrcaja tereta, putnika i vozila s uređenih lučkih površina.
- (2) Pristojba za upotrebu obale može se odrediti s obzirom na količinu i vrstu tereta, odnosno broj putnika i vozila ili duljinu obale, odnosno plovнog objekta.
- (3) Obveznik plaćanja pristojbe iz stavka 1. ovoga članka je vlasnik broda ili brodar koji koristi luku.

Članak 130.

- (1) Brodska ležarina plaća se za korištenje luke u bilo koju drugu svrhu osim radi ukrcaja i iskrcaja tereta, putnika i vozila s uređenih lučkih površina.
- (2) Brodska ležarina može se odrediti samo s obzirom na vrijeme tijekom kojeg brod koristi luku i s obzirom na duljinu i namjenu broda.
- (3) Brodska ležarina ne plaća se za vrijeme korištenja luke za vrijeme za koje se plaća pristojba za upotrebu obale.

(4) Obveznik plaćanja pristojbe iz stavka 1. ovoga članka je vlasnik broda ili brodar koji koristi luku.

(5) Iznimno, brodsku ležarinu ne plaćaju vlasnici brodova ili brodari dok obavljaju javni prijevoz u linijskom putničkom obalnom pomorskom prometu.

Članak 131.

(1) Pristojba za vez plaća se za upotrebu veza u luci.

(2) Pristojba za vez može se odrediti samo s obzirom na vrijeme tijekom kojeg plovni objekt koristi luku i s obzirom na duljinu i namjenu istoga.

(3) Obveznik plaćanja pristojbe iz stavka 1. ovoga članka je vlasnik ili brodar koji koristi luku.

(4) Pristojba za vez na nautičkom dijelu luke otvorene za javni promet smatra se lučkom uslugom te lučka uprava uz vez može pružiti uslugu opskrbe vodom i električnom energijom.

Članak 132.

Iznose lučkih pristojbi donosi nadležna lučka uprava, sukladno kriterijima koje utvrđuje ministar pravilnikom.

Članak 133.

(1) Lučke pristojbe prihod su nadležne lučke uprave.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na dijelovima luke otvorene za javni promet koji su izgrađeni na temelju ugovora o koncesiji nadležna lučka uprava može dio lučke pristojbe ustupiti koncesionaru u skladu s ugovorom o koncesiji.

Članak 134.

(1) Lučke pristojbe plaćaju se na temelju naloga za plaćanje lučke pristojbe.

(2) Nalog za plaćanje lučke pristojbe je ovršna isprava.

(3) Nalog za plaćanje lučke pristojbe sadrži nalog obvezniku plaćanja lučke pristojbe da utvrđeni iznos pristojbe u određenom roku uplati na račun lučke uprave, kao i nalog Financijskoj agenciji za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima obveznika plaćanja lučke pristojbe sa svih njegovih računa i oročenih novčanih sredstava prema odredbama propisa koji uređuje provedbu ovrhe na novčanim sredstvima, u slučaju ako obveznik ne plati dužnu pristojbu.

(4) Sadržaj i obrazac naloga za plaćanje lučke pristojbe propisuje ministar pravilnikom.

Lučke naknade

Članak 135.

- (1) Lučke naknade su naknade koje korisnici usluga plaćaju koncesionaru za usluge koje im koncesionar stvarno isporuči.
- (2) Lučke naknade plaćaju se za obavljene usluge lučkih djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije.

Članak 136.

- (1) Najviše iznose lučkih naknada posebno za svaku od lučkih djelatnosti koje su predmet koncesije utvrđuje nadležna lučka uprava.
- (2) Lučke naknade donosi koncesionar samostalno, te je dužan iznose istih određivati do visine najviših iznosa što ih je odredila nadležna lučka uprava.
- (3) Ugovorom o koncesiji mora se predvidjeti način i rokovi izmjene najviših iznosa lučkih naknada.

Lučke djelatnosti

Članak 137.

- (1) Lučke djelatnosti su osnovne lučke djelatnosti, pomoćne lučke djelatnosti i ostale gospodarske djelatnosti.
- (2) Osnovne lučke djelatnosti su:
1. privez i odvez plovnih i plutajućih objekata i hidroaviona;
  2. ukrcaj i iskrcaj te prekrcaj i prijenos tereta i njegovo skladištenje;
  3. ukrcaj i iskrcaj putnika uz upotrebu lučke prekrcajne opreme;
  4. prihvat i usmjeravanje vozila u svrhu ukrcaja i iskrcaja motornih vozila uz upotrebu lučke prekrcajne opreme;
  5. lučko tegljenje i potiskivanje;
  6. lučko peljarenje;
  7. opskrba plovnih objekata robama i uslugama;
  8. pružanje usluga putnicima (osiguranje sanitarnog čvora, prostora za čekanje, garderobe, ugostiteljskih usluga, prostora za kupnju karata i sl.);
  9. prihvat i predaju svih vrsta otpada s pomorskih objekata osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom, sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje otpadom;
  10. opskrba plovnih objekata gorivom.
- (3) Osnovne lučke djelatnosti iz stavka 2. točaka 1., 2., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. ovoga članka se pružaju kao javne usluge.

Pomoćne lučke djelatnosti

Članak 138.

Pomoćne lučke djelatnosti su druge gospodarske djelatnosti koje se obavljaju u lukama i koje su neposredno u funkciji obavljanja osnovnih lučkih djelatnosti i s njima su u logističkoj, tehnološkoj ili ekonomskoj vezi (fumigacija i deratizacija, pranje brodske robe, pomorske agencije, otpreme (špedicije), zastupanja u carinskim i poreznim postupcima, poslovi kontrole količine i kakvoće robe te ostale djelatnosti isporuke dobara i pružanja usluga manjeg opsega).

Ostale gospodarske djelatnosti

Članak 139.

- (1) Ostale gospodarske djelatnosti, u smislu ovoga Zakona, su gospodarske djelatnosti koje se obavljaju u lukama, a nisu neposredno u funkciji obavljanja osnovnih lučkih djelatnosti.
- (2) Ostale gospodarske djelatnosti ne mogu se obavljati u lukama ako se time isključuje ili ograničava obavljanje osnovnih i pomoćnih lučkih djelatnosti.

Članak 140.

- (1) Pravo na obavljanje osnovnih lučkih djelatnosti, koje obuhvaća pravo korištenja izgrađene lučke podgradnje i nadgradnje te pravo na gradnju nove lučke podgradnje i nadgradnje, stječe se temeljem koncesije.
- (2) Pravo na obavljanje osnovne lučke djelatnosti iz članka 137. stavka 2. točke 6. ovoga Zakona daje se u postupku propisanom člancima 94. i 95. ovoga Zakona.
- (3) Pravo na obavljanje pomoćnih lučkih djelatnosti stječe se temeljem dozvole.
- (4) Pravo na obavljanje ostalih gospodarskih djelatnosti, koje zahtijevaju gradnju i/ili korištenje novih objekata lučke podgradnje i nadgradnje, stječe se temeljem koncesije.
- (5) Pravo na obavljanje ostalih gospodarskih djelatnosti, koje ne zahtijevaju gradnju i/ili korištenje novih objekata lučke podgradnje i nadgradnje i čiji broj nije ograničen, stječe se temeljem dozvole.

Članak 141.

- (1) Koncesija za obavljanje lučkih djelatnosti daje se, u pravilu, za obavljanje jedne lučke djelatnosti.
- (2) Jednom gospodarskom subjektu ne može se dati koncesija za obavljanje svih lučkih djelatnosti.
- (3) Za jednu lučku djelatnost može se dati više koncesija.

(4) Iznimno, ako ne postoji gospodarski interes ili gospodarska opravdanost za obavljanje jedne lučke djelatnosti, lučka uprava će povezivanjem više djelatnosti u jednoj koncesiji osigurati gospodarsku opravdanost i pružanje usluga od javnog interesa.

Članak 142.

(1) Davatelj koncesije na području luke otvorene za javni promet je nadležna lučka uprava.

(2) Odabir najpovoljnijeg ponuditelja nadležna lučka uprava temelji na kriterijima:

1. u slučaju ekonomski najpovoljnije ponude:
  - 1) ponuđeni iznos ukupnog investicijskog ulaganja;
  - 2) ponuđeni iznos naknade za koncesiju;
  - 3) tehničko-tehnološku opremljenost ponuditelja za izvršavanje predmeta koncesije;
  - 4) kvaliteta ponuđene usluge;
  - 5) sposobnost i iskustvo ponuditelja za izvršavanje predmeta koncesije;
  - 6) utjecaj izvršavanja predmeta koncesije na povećanje prometa u luci;
  - 7) zaštita morskog okoliša.
2. najviša ponuđena naknada za koncesiju.

(3) Ovisno o ciljevima koje želi postići, u slučaju primjene kriterija iz stavka 2. podstavka 1. ovoga članka nadležna lučka uprava odlučuje koje će kriterije odrediti, a može odrediti i dodatne uvjete ili mjerila kao kriterij za najpovoljnijeg ponuditelja.

(4) Lučka uprava je dužna utvrditi tehničke standarde obavljanja pojedinih osnovnih pomoćnih i ostalih gospodarskih djelatnosti.

Članak 143.

(1) Lučka uprava daje koncesiju na lučkom području u postupku propisanom ovim Zakonom.

(2) Ako obavljanje djelatnosti na lučkom području zahtjeva gradnju objekata podgradnje i nadgradnje koncesija iz stavka 1. ovoga članka daje se na razdoblje do 20 godina.

(3) Ako obavljanje djelatnosti na lučkom području ne zahtjeva gradnju objekata nadgradnje koncesija iz stavka 1. ovoga članka daje se na razdoblje do 10 godina.

(4) Za gradnju komunalne i druge infrastrukture, koja je u javnom interesu te građevina koje su u njihovoј funkciji, lučka uprava daje koncesije u postupku predviđenom za koncesije na zahtjev, a na razdoblje do 20 godina.

(5) Koncesiju iz stavka 2. ovoga članka lučka uprava može, uz prethodnu suglasnost Ministarstva na raspis javnog natječaja, dati na razdoblje najdulje do 30 godina.

(6) Odlukom o koncesiji iz stavaka 2. i 3. ovoga članka lučka uprava dužna je predvidjeti način i rokove izmjene tarifa lučkih naknada.

(7) Po dodjeli koncesije za obavljanje pojedine lučke djelatnosti iz članka 137. ovoga Zakona lučka uprava dužna je pratiti povećanje opsega obavljanja lučke djelatnosti te ukoliko se opseg obavljanja povećao za najmanje 30% od trenutka dodjele, analizirati kvalitetu pružanja usluge ima mogućnost uvođenja novog pružatelja usluga, a radi povećanja konkurentnosti luke i poticanja tržišta.

Članak 144.

(1) Pravo obavljanja pomoćnih lučkih djelatnosti i ostalih gospodarskih djelatnosti koje ne zahtijevaju gradnju i/ili korištenje objekata lučke nadgradnje i podgradnje stječe se na temelju dozvola koje daje nadležna lučka uprava.

(2) Dozvola za obavljanje pomoćnih lučkih djelatnosti i ostalih gospodarskih djelatnosti daje se na razdoblje do tri godine i može se obnavljati.

(3) Način i kriteriji za davanja dozvola te kriteriji za određivanje visine naknade za izdane dozvole propisuju se općim aktom nadležne lučke uprave.

Članak 145.

Na sva pitanja koja se odnose na koncesije u lukama otvorenim za javni promet od osobitoga (međunarodnoga) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku, koja nisu uređena u ovom poglavljiju, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

LUKE ŽUPANIJSKOG I LOKALNOG ZNAČAJA I GRADSKE LUKE

Županijska lučka uprava

Članak 146.

(1) U jedinici područne (regionalne) samouprave radi upravljanja i korištenja luka otvorenih za javni promet koje su od županijskog i lokalnog značaja, osniva se jedna županijska lučka uprava, koja može imati ispostave.

(2) Iznimno, kada je u jedinici područne (regionalne) samouprave osnovano više županijskih lučkih uprava, iste nastavljaju s radom.

(3) Osnivač lučke uprave je predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave.

(4) Predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave donosi odluku o osnivanju lučke uprave, koja sadrži obuhvat lučkog područja, koji se utvrđuje na način da se na snimku izvedenog stanja ishodi potvrda nadležnog upravnog tijela da obuhvat nije protivan odgovarajućem prostornom planu koji je u primjeni na određenom području i da je obala izgrađena prije aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine.

(5) Na temelju odluke o osnivanju lučke uprave, lučka uprava dužna je izraditi geodetski elaborat radi uknjižbe pomorskog dobra – lučkog područja u zemljišnu knjigu.

(6) Ministar daje prethodnu suglasnost na odluku o osnivanju lučke uprave iz stavka 4. ovoga članka.

Gradska lučka uprava

Članak 147.

(1) Na području velikog grada može se radi upravljanja i korištenja luke otvorene za javni promet osnovati jedna gradska lučka uprava.

(2) Lučko područje gradske luke ne može obuhvatiti dio lučkog područja luke otvorene za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatske

(3) Osnivač lučke uprave je predstavničko tijelo velikog grada.

(4) Predstavničko tijelo velikog grada donosi odluku o osnivanju lučke uprave, koja sadrži obuhvat lučkog područja, koji se utvrđuje na način da se na snimku izvedenog stanja ishodi potvrda nadležnog upravnog tijela da obuhvat nije protivan odgovarajućem prostornom planu koji je u primjeni na određenom području ili da je obala izgrađena prije aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine.

(5) Na temelju odluke o osnivanju lučke uprave, lučka uprava dužna je izraditi geodetski elaborat radi uknjižbe pomorskog dobra – lučkog područja u zemljишnu knjigu.

(6) Ministar daje prethodnu suglasnost na odluku o osnivanju lučke uprave iz stavka 4. ovoga članka.

Djelatnosti županijske i gradske lučke uprave

Članak 148.

(1) Djelatnost lučke uprave je upravljanje i korištenje luka otvorenih za javni promet od županijskog i lokalnog značaja i gradskih luka.

(2) Djelatnosti županijske i gradske lučke uprave su:

1. građenje, održavanje, upravljanje, zaštita i unaprjeđenje lučkog područja;
2. građenje i održavanje lučke podgradnje i nadgradnje;
3. osiguravanje trajnog i nesmetanog obavljanja lučkog prometa, tehničko-tehnološkog jedinstva i sigurnosti lučkog područja za plovidbu;
4. provođenje reda u luci;
5. pružanje osnovnih lučkih djelatnosti i to:
  - a) privez i odvez plovnih i plutajućih objekata;
  - b) ukrcaj i iskrcaj putnika;
  - c) prihvata i usmjeravanje vozila u svrhu ukrcaja i iskrcaja motornih vozila;
  - d) opskrba plovnih objekata vodom i električnom energijom;
  - e) usluga dizanja i spuštanja plovnih objekata u more;
6. osiguravanje prihvata i predaje svih vrsta otpada s pomorskih objekata osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom, sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje otpadom;
7. opskrba plovnih objekata gorivom;
8. usklađivanje i nadzor rada koncesionara na lučkom području;

9. davanje koncesija, odobrenja i dozvola;
10. obavljanje drugih poslova utvrđenih ovim Zakonom.

(3) Djelatnosti iz stavka 2. točaka 1., 3., 4. i 9. ovoga članka obavljaju se kao javna ovlast.

Tijela županijske i gradske lučke uprave

Članak 149.

- (1) Tijela županijske lučke uprave i gradske lučke uprave su Upravo vijeće i ravnatelj.
- (2) Unutarnje ustrojstvo lučke uprave uređuje se statutom županijske lučke uprave, odnosno statutom gradske lučke uprave, u skladu s ovim Zakonom i odlukom o osnivanju.

Upravno vijeće

Članak 150.

- (1) Upravno vijeće upravlja županijskom i gradskom lučkom upravom.
- (2) Upravno vijeće:
  1. donosi statut lučke uprave i odlučuje o njegovim promjenama;
  2. donosi trogodišnji program i plana razvoja luka na lučkom području lučke uprave;
  3. donosi finansijski plan lučke uprave i prihvata godišnji obračun uz suglasnost ministra;
  4. donosi lučke tarife;
  5. daje koncesije za gospodarsko korištenje;
  6. daje odobrenja za posebnu upotrebu;
  7. daje dozvole za obavljanje gospodarskih djelatnosti;
  8. imenuje i razrješava ravnatelja;
  9. donosi opće akte;
  10. osniva stručna povjerenstva za koncesije;
  11. osniva radna tijela za obavljanje i praćenje poslova iz njegova djelokruga rada, te imenuje i razrješava njihove članove;
  12. obavlja i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom i statutom lučke uprave.
- (3) Upravno vijeće donosi statut lučke uprave iz članka 146. ovoga Zakona uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave, a statut lučke uprave iz članka 147. ovoga Zakona uz suglasnost predstavničkog tijela velikog grada.
- (4) Upravno vijeće donosi trogodišnji program i plan razvoja luka uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave, a na temelju Strateškog plana iz članka 112. ovoga Zakona.

Članak 151.

- (1) Upravno vijeće lučke uprave iz članka 146. ovoga Zakona ima pet članova od kojih četiri imenuje i razrješava župan, a jednog člana Upravnog vijeća imenuje i razrješava ministar iz redova nadležne lučke kapetanije.

(2) Predsjednika i dva člana Upravnog vijeća lučke uprave iz članka 146. ovoga Zakona imenuje župan samostalno, a jednog člana na prijedlog svih jedinica lokalne samouprave na području jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno predstavnika svih jedinica lokalne samouprave na području pod upravljanjem te županijske lučke uprave.

(3) Upravno vijeće lučke uprave iz članka 147. ovoga Zakona ima pet članova od kojih četiri člana Upravnog vijeća imenuje i razrješava gradonačelnik, a jednog člana Upravnog vijeća imenuje i razrješava ministar iz redova nadležne lučke kapetanije.

(4) Prava i obveze članova Upravnog vijeća, način njihova rada i donošenja odluka propisuju se statutom i općim aktima županijske i gradske lučke uprave.

(5) Županijska skupština može raspustiti Upravno vijeće lučke uprave koja upravlja lučkom upravom iz članka 146. ovoga Zakona:

1. ako ne doneše trogodišnji program i plana razvoja luke,
2. ako godišnji plan i program rada i razvoja luke ne budu prihvaćeni ili se ne ostvaruju,
3. u drugim naročito opravdanim slučajevima.

(6) Predstavničko tijelo velikog grada može raspustiti Upravno vijeće lučke uprave koja upravlja lučkom upravom iz članka 147. ovoga Zakona:

1. ako ne doneše trogodišnji program i plana razvoja luke,
2. ako godišnji plan i program rada i razvoja luke ne budu prihvaćeni ili se ne ostvaruju,
3. u drugim naročito opravdanim slučajevima.

Ravnatelj

Članak 152.

(1) Poslovodni i stručni voditelj lučke uprave iz članaka 146. i 147. ovoga Zakona je ravnatelj.

(2) Ravnatelj organizira i vodi poslovanje lučke uprave iz članaka 146. i 147. ovoga Zakona, predstavlja i zastupa i odgovoran je za zakonitost rada lučke uprave iz članaka 146. i 147. ovoga Zakona.

(3) Ravnatelj je za svoj rad odgovoran Upravnom vijeću, ministru i osnivaču.

Članak 153.

Ravnatelj:

1. izvršava opće akte i druge odluke Upravnog vijeća te prati njihovu provedbu;
2. predlaže Upravnom vijeću opće akte;
3. predlaže Upravnom vijeću trogodišnji program i plan razvoja luka na cjelovitom lučkom području županijske lučke uprave;
4. predlaže Upravnom vijeću finansijski plan lučke uprave iz članaka 146. i 147. ovoga Zakona i podnosi mu godišnji obračun;
5. predlaže Upravnom vijeću lučke uprave ustroj, potreban broj i sastav stručno-tehničkog osoblja;
6. odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa te zaključuje ugovore o radu stručno-tehničkog osoblja;

7. usklađuje rad koncesionara na lučkom području lučke uprave iz članaka 146. i 147. ovoga Zakona;
8. obavlja druge poslove u skladu s ovim Zakonom, statutom i općima aktima lučke uprave iz članaka 146. i 147. ovoga Zakona.

Članak 154.

- (1) Ravnatelja na temelju javnog natječaja, na prijedlog natječajne komisije, imenuje Upravno vijeće po dobivanju suglasnosti ministra.
- (2) Za ravnatelja se može imenovati osoba koja ispunjava uvjete propisane statutom lučke uprave iz članaka 146. i 147. ovoga Zakona.
- (3) Mandat ravnatelja je četiri godine.
- (4) Ista osoba može se ponovno imenovati za ravnatelja.
- (5) Postupak imenovanja ravnatelja podrobnije se utvrđuje statutom lučke uprave iz članaka 146. i 147. ovoga Zakona.
- (6) Ravnatelj s predsjednikom Upravnog vijeća koje upravlja lučkom upravom iz članaka 146. i 147. ovoga Zakona sklapa ugovor o radu.

Članak 155.

- (1) Ravnatelj može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan.
- (2) Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja:
  1. ako je ravnatelj sam zatraži razriješenje u skladu s ugovorom o radnom odnosu,
  2. ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu,
  3. ako ravnatelj ne postupa po propisima ili općim aktima lučke uprave, ili neosnovano ne izvršava odluke Upravnog vijeća ili postupa protivno njima,
  4. ako ravnatelj prouzroči lučkoj upravi veću štetu ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti lučke uprave,
  5. ako ministar ne da suglasnost na finansijski plan lučke uprave.
- (3) Ako Upravno vijeće ne postupi prema odredbi stavka 2. ovoga članka, ravnatelja će razriješiti ministar.
- (4) Prije donošenja odluke o razriješenju, ravnatelju se mora dati mogućnost da se izjasni o razlozima za razriješenje.

Financiranje županijske i gradske lučke uprave

Članak 156.

- (1) Prihodi lučke uprave iz članaka 146. i 147. ovoga Zakona jesu:
  1. lučke tarife,

2. naknada od koncesija i odobrenja na lučkom području,
3. naknada od dozvola na lučkom područje,
4. sredstva iz proračuna osnivača,
5. ostali prihodi u skladu s ovim Zakonom.

(2) Sredstvima osiguranim u proračunu osnivača i državnom proračunu lučka uprava iz članaka 146. i 147. ovoga Zakona može financirati samo izgradnja i održavanje lučke podgradnje.

(3) Ostala sredstva iz stavka 1. ovoga članka pripadaju u cijelosti lučkoj upravi na čijem području se ubiru i namijenjena su za:

1. izgradnju i održavanje lučke nadgradnje i podgradnje,
2. opremanje luke opremom za zaštitu mora od onečišćenja s brodova,
3. održavanje dubine u luci i na sidrištu luke,
4. troškove poslovanja lučke uprave.

Lučke tarife

Članak 157.

(1) Lučka uprava naplaćuje jedinstvenu lučku tarifu koja se sastoji od lučke pristojbe i lučke naknade za pruženu uslugu.

(2) Lučke tarife donose se uz prethodnu suglasnost Ministarstva i javno objavljaju na oglasnoj ploči i internetskim stranicama nadležne lučke uprave, u skladu s njenim općim aktima.

(3) Lučke tarife stupaju na snagu istekom osmoga dana od dana objave u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

(4) Lučke tarife ne plaćaju hrvatski ratni brodovi i brodice te hrvatski javni brodovi i brodice.

(5) Kriterije za određivanje iznosa lučkih tarifa i najviše iznose lučkih tarifa propisuje ministar pravilnikom.

Članak 158.

(1) Lučke tarife plaćaju se na temelju naloga za plaćanje lučke pristojbe.

(2) Nalog za plaćanje lučke tarife je ovršna isprava.

(3) Nalog za plaćanje lučke tarife sadrži nalog obvezniku plaćanja lučke tarife da utvrđeni iznos tarife u određenom roku uplati na račun lučke uprave, kao i nalog Financijskoj agenciji za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima obveznika plaćanja lučke pristojbe sa svih njegovih računa i oročenih novčanih sredstava prema odredbama propisa koji uređuje provedbu ovrhe na novčanim sredstvima, u slučaju ako obveznik ne plati dužnu tarifu.

Koncesije i dozvole

Članak 159.

- (1) Lučka uprava iznimno daje koncesiju na lučkom području u postupku propisanom ovim Zakonom.
- (2) Koncesija se može dati na razdoblje do 20 godina isključivo za gradnju i gospodarsko korištenje novih objekata podgradnje i nadgradnje.
- (3) Koncesija za prihvatanje i predaju svih vrsta otpada s pomorskih objekata i opskrbu plovnih objekata može se dati na razdoblje do 5 godina.
- (4) Za gradnju komunalne i druge infrastrukture koja je u javnom interesu te građevina koje su u njihovoj funkciji, a kako je definirano u članku 93. podstavku a) ovoga Zakona lučka uprava daje koncesije u postupku predviđenom za koncesije na zahtjev, a na razdoblje do 20 godina.
- (5) Lučka uprava će brodarima koji obavljaju linijski obalni putnički pomorski promet na zahtjev dodijeliti koncesiju za postavljanje i/ili gospodarsko korištenje objekta za prodaju karata, u postupku propisanom člancima 94. i 95. ovoga Zakona.
- (6) Natječaj za dodjelu koncesije iz stavka 2. ovoga članka lučka uprava može raspisati na razdoblje do najdulje 30 godina, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.
- (7) Odlukom o koncesiji lučka uprava dužna je propisati najviše iznose lučkih tarifa koju je koncesionar ovlašten naplaćivati za usluge pružene na koncesioniranom lučkom području te predvidjeti način i rokovi izmjene tarifa lučkih naknada.

Članak 160.

- (1) Pravo obavljanja pomoćnih lučkih djelatnosti i ostalih gospodarskih djelatnosti koje ne zahtijevaju gradnju i/ili korištenje objekata lučke nadgradnje i podgradnje stječe se na temelju dozvola koje daje nadležna lučka uprava.
- (2) Dozvola za obavljanje ostalih gospodarskih djelatnosti daje se na razdoblje do tri godine i može se obnavljati.
- (3) Ako je broj dozvola ograničen lučka uprava donosi odluku o raspisivanju javnog natječaja za davanje dozvola na lučkom području.
- (4) Način i kriteriji za davanja dozvola te kriteriji za određivanje visine naknada za izdane dozvole propisuju se općim aktom nadležne lučke uprave.

Dijelovi luka županijskog i lokalnog značaja i gradskih luka

Članak 161.

- (1) Luke županijskog i lokalnog značaja i gradske luke moraju imati operativni dio luke i komunalni dio luke, a ukoliko ima prostora i potrebe mogu imati sportski i nautički dio luke te iskrcajno mjesto za ribarska plovila.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ukoliko postoji potreba luke županijskog i lokalnog značaja i gradske luke moraju imati ribarsku luku i iskrcajno mjesto.

(3) Pri određivanju namjene pojedinog djela luke županijskog i lokalnog značaja i gradske luke osigurava se prvenstveno operativni dio luke, a potom komunalni dio luke.

(4) U lukama županijskog i lokalnog značaja i gradskim lukama može se odrediti nautički dio luke samo ako je u cijelosti zadovoljena javna funkcija luke osiguravanjem operativnog i komunalnog dijela luke.

(5) U lukama županijskog značaja i gradskim lukama mora se osigurati operativni dio luke prikladan za potrebe linijskog obalnog pomorskog prometa.

(6) Grafički prikaz s namjenom pojedinog dijela luke mora biti javno istaknut i dostupan korisnicima luke.

Članak 162.

Operativni dio luke je dio luke namijenjen pristajanju brodova u javnom prijevozu u linijskom obalnom pomorskom prometu, brodova i brodica koji prevoze teret radi ukrcaja i iskrcanja te brodova, jahti ili brodica za povremeni prijevoz putnika.

Članak 163.

(1) Komunalni dio luke je dio luke namijenjen za stalni vez brodova, jahti ili brodica i na kojem se u pravilu ne obavljuju gospodarske djelatnosti.

(2) U komunalnom dijelu luke za korištenje veza lučka uprava sklapa ugovor o stalnom vezu, a prvenstvo na dobivanje veza imaju:

1. vlasnici plovnih objekata koji imaju prebivalište ili sjedište na području jedinice lokalne samouprave i plovni objekt je upisan na području nadležne lučke kapetanije ili ispostave nadležne za tu luku, u svrhu obavljanja gospodarske djelatnosti,

2. vlasnici plovnih objekata koji imaju prebivalište na području jedinice lokalne samouprave i plovni objekt je upisan na području nadležne lučke kapetanije ili ispostave nadležne za tu luku, u svrhu sporta i razonode,

3. vlasnici plovnih objekata čiji se plovni objekti pretežito nalaze na tom području i upisani su kod nadležne lučke kapetanije ili ispostave toga područja, s tim da je vlasnik toga plovnog objekta ujedno i vlasnik nekretnine na istom području.

(3) Prilikom dodjele pojedinog veza na komunalnom dijelu luke potrebno je voditi brigu o dužini i namjeni plovila, te ista plovila prema tim kriterijima i grupirati.

Članak 164.

(1) Nautički dio luke je dio luke namijenjen za vez brodova, jahti ili brodica koji ne traje dulje od mjesec dana te nije opremljen dodatnim sadržajima. Na nautičkom dijelu luke može se pružati isključivo usluga opskrbe plovila vodom i električnom energijom, te se mora prihvatiti komunalni otpad i osigurati sanitarni čvor.

- (2) Nautički dio luke može se koristiti i za vez brodova, jahti ili brodica u zimovanju.
- (3) Zimovanje, u smislu ovoga Zakona, jest neprekinuti boravak plovног objekta u luci izvan nautičke sezone koji ne može trajati dulje od osam mjeseci.

Članak 165.

- (1) Iskrcajno mjesto je dio luke namijenjen za ukrcaj, iskrcaj i prekrcaj ulova ribe i drugih morskih organizama ili njihovih proizvoda iz gospodarskog ribolova na moru.
- (2) Odluku o proglašenju iskrcajnih mjesta, određivanju granica iskrcajnih mjesta, radno vrijeme iskrcajnih mjesta te ostale uvjete i način korištenja donosi Vlada Republike Hrvatske.
- (3) Iskrcajno mjesto unutar luke mora biti posebno označeno.
- (4) Uz svako iskrcajno mjesto potrebo je navesti sljedeće podatke:
1. ime luke
  2. oznaka luke prema sustavu UN/LOCODE
  3. koordinate položaja luke
  4. koordinate iskrcajnog mjeseta unutar luke
  5. radno vrijeme
  6. adresa ili opis iskrcajnog mjeseta.
- (5) Podaci iz stavka 4. ovoga članka moraju biti javno dostupni.
- (6) Ribarska luka unutar luke županijskog i lokalnog značaja i gradske luke je dio luke namijenjen za stalni vez ribarskih brodova i brodica.
- (7) Ako luka ima ribarski dio, ribarski brodovi i brodice nemaju prednost kod dobivanja komunalnog veza.

Članak 166.

- (1) Sportski dio luke je dio luke namijenjen za vez, dizanje i spuštanje brodica i jahti, te ostalih plovila za sportska natjecanja, a koja su u vlasništvu sportskih udruga, te korištenje suprastrukture za pohranjivane tih plovila i opreme za sport.
- (2) Za sportski dio luke lučka uprava će dodijeliti zatečenim sportskim udrugama odobrenje za posebnu upotrebu.

Članak 167.

Namjena dijelova luke županijskog i lokalnog značaja i gradskih luka te način njihova korištenja i označavanja uređuje se pravilnikom o redu u luci sukladno članku 183. ovoga Zakona.

Članak 168.

Na sva pitanja koja se odnose na luke otvorene za javni promet od županijskog i lokalnog značaja i gradske luke, koja nisu uređena u ovom poglavljju, odgovarajuće se primjenjuju

odredbe ovoga Zakona o lukama otvorenim za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku.

GLAVA III – LUKA POSEBNE NAMJENE

PODJELA LUKA POSEBNE NAMJENE

Članak 169.

Luka posebne namjene može biti:

1. vojna luka,
2. brodogradilišna luka,
3. industrijska luka,
4. ribarska luka,
5. luka nautičkog turizma,
6. sportska luka,
7. luka za opskrbu plovnih objekata gorivom.

Vojna luka

Članak 170.

(1) Vojna luka je luka posebne namjene koja se koristi samo za vojne namjene, u svrhu pristajanja, sidrenja i zaštite hrvatskih ratnih brodova i brodica i hrvatskih javnih brodova i brodica, u skladu s posebnim propisima.

(2) Lukom iz stavka 1. ovoga članka upravlja ministarstvo nadležno za poslove obrane.

(3) Odluku o osnivanju luke posebne namjene, utvrđivanju granice lučkog područja vojne luke te uvjetima i načinu upotrebe donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra obrane.

(4) Iznimno, Vlada Republike Hrvatske može odobriti uplovljavanje u vojne luke i trgovačkih brodova radi osiguranja opskrbe vojnih postrojbi ili osiguranja robnih rezervi ili drugih potreba od značaja za obranu i sigurnost zemlje.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka ministarstvo nadležno za poslove obrane mora osigurati da luka udovoljava svim standardima sigurnosti plovidbe, sigurnosne zaštite i zaštite mora od onečišćenja s brodova propisanih međunarodnim i nacionalnim propisima za luke otvorene za međunarodni promet.

Brodogradilišna luka

Članak 171.

(1) Brodogradilišna luka je luka koja je namijenjena obavljanju gospodarskih djelatnosti koje su u funkciji gradnje, popravka i održavanja pomorskih objekata.

(2) Koncesija za gospodarsko korištenje brodogradilišne luke može se dati samo gospodarskim subjektima koji su registrirani za obavljanje brodograđevne djelatnosti.

Industrijska luka

Članak 172.

Industrijska luka je luka namijenjena ukrcaju, iskrcaju, prekrcaju i skladištenju ili dalnjem transportu tereta kojeg koncesionar koristi za proizvodnju i/ili obradu i/ili preradu u obavljanju registrirane djelatnosti.

Ribarska luka

Članak 173.

(1) Ribarska luka je luka koja se koristi samo za ribarska plovila iz gospodarskog ribolova na moru i marikulture, a služi za prihvat, čuvanje i održavanje ribarskih plovila, ribarskih alata i opreme te ukrcaju, iskrcaju, prekrcaju i skladištenju ulova ribe i drugih morskih organizama ili njihovih proizvoda iz gospodarskog ribolova na moru.

(2) Ribarsku luku mogu koristiti samo ribarski brodovi i ribarske brodice.

(3) Koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za ribarsku luku može se dati, samo gospodarskim subjektima i zajednicama tih subjekata, koji su upisani u Registar subjekta u ribarstvu sukladno zakonu kojim se uređuje morsko ribarstvo.

Luka nautičkog turizma

Članak 174.

Luka nautičkog turizma je luka koja služi za prihvat i smještaj plovila, te je opremljena za pružanje usluga korisnicima i plovilima. U poslovnom, građevinskom i funkcionalnom pogledu čini jedinstvenu cjelinu.

Sportska luka

Članak 175.

(1) Sportska luka je luka namijenjena pristajanju, čuvanju i održavanju brodica i jahti te objekata i opreme za sport.

(2) Upravljanje sportskom lukom daje se pravnim osobama u sustavu sporta, neovisno o njihovom organizacijskom obliku koji se bave sportovima na ili u moru i koji imaju aktivne natjecatelje u najmanje tri uzrasne kategorije.

(3) Koncesionar koji je dobio koncesiju za sportsku luku dužan je ostvareni prihod namjenski koristiti za razvoj sporta i održavanje i unapređenje lučke infrastrukture.

Luka za opskrbu plovnih objekata gorivom

Članak 176.

Luka za opskrbu plovnih objekata je luka posebne namjene namijenjena pristajanju i opskrbi gorivom plovnih objekata i opskrbi gorivom same luke, a po svom smještaju predstavlja zasebnu lučku cjelinu.

POTKONCESIJA I SPOREDNE DJELATNOSTI U LUKAMA POSEBNE NAMJENE

Članak 177.

(1) Ugovorom o koncesiji za luku posebne namjene odredit će se osnovne djelatnosti u luci posebne namjene.

(2) Osnovne djelatnosti ne mogu se dati u potkoncesiju niti obavljati od strane trećih osoba.

(3) Sporedne djelatnosti obavljaju se na temelju zaključenog ugovora o obavljanju sporedne djelatnosti s koncesionarom, te je koncesionar o takvom ugovoru dužan izvijestiti davatelja koncesije.

(4) Za obavljanje sporednih djelatnosti kada je potrebno isključivo korištenje infrastrukture dijela lučkog područja koncesionar je dužan sklopiti ugovor o potkoncesiji uz suglasnost davatelja koncesije.

PRESTANAK KONCESIJE ZA LUKU POSEBNE NAMJENE

Članak 178.

(1) Prestankom koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za luku posebne namjene prestaje pravo gospodarskog korištenja luke posebne namjene.

(2) Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka, luka posebne namjene može se odlukom davatelja koncesije privremeno dati na gospodarsko korištenje dotadašnjem koncesionaru prema istim uvjetima iz ugovora o koncesiji, ako je već započeo postupak davanja koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za luku posebne namjene na dotadašnjem lučkom području, koji u trenutku prestanka koncesije još nije dovršen.

(3) Pravo iz stavka 2. ovoga članka traje do dovršetka postupka davanja koncesije, a najdulje godinu dana i ne može se obnoviti.

(4) Ako je koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za luku posebne namjene prestala izvan okolnosti iz stavka 2. ovoga članka, davatelj koncesije dužan je radi osiguranja sigurnosti, a prema uvjetima iz stavaka 2. i 3. ovoga članka luku posebne namjene privremeno dati na gospodarsko korištenje teritorijalno najbližoj nadležnoj lučkoj upravi.

GLAVA IV. – SIDRIŠTE

PRIRODNO MORSKO SIDRIŠTE

Članak 179.

(1) Prirodno morsko sidrište je dio morskog akvatorija potpuno očuvanih prirodnih karakteristika, izvan zaštićenih područja, a služi za sigurno sidrenje i označeno je na nautičkim kartama i službenim pomorskim publikacijama.

(2) Prirodno sidrište je u općoj upotrebi te se sidrenje ne može naplaćivati.

(3) Za vrijeme boravka na sidrištu zabranjeno je bacanje i ispuštanje u more svih vrsta otpada kao i sanitarnih voda.

NAUTIČKO SIDRIŠTE

Članak 180.

(1) Nautičko sidrište je dio morskog akvatorija, planiran prostornim planovima, koji je opremljen s napravama za sidrenje i gospodarski se koristi.

(2) Nautičko sidrište je i svako sidrište unutar zaštićenog područja koje je planirano prostornim planovima.

(3) Granice nautičkog sidrišta određuju se odlukom o koncesiji vodeći računa o nesmetanoj plovidbi i nesmetanom pristupu obali.

(4) Granice nautičkog sidrišta moraju biti vidno i javno označene plutačama crvene boje najmanjeg promjera 30 cm.

(5) Koncesionar nautičkog sidrišta odgovara za sigurnost i red na sidrištu, dužan je prihvatiti komunalni otpad s plovila, a može pružati i ostale usluge nautičarima sukladno ugovoru o koncesiji i ovom Zakonu.

(6) Na ostala pitanja koja se odnose na sidrišta, a nisu uređena ovim člankom primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovoga Zakona kojima se uređuju morske luke.

GLAVA V. – PRIVEZIŠTE

Članak 181.

(1) Privezište je izdvojeni i samostalni infrastrukturni objekt (ponton, gat, mol, riva, i sl.) koji ne može biti dulji od 70 metara upotrebljive obale i dio morskog akvatorija izvan lučkog područja koji služi za vez plovnih objekata, a gospodarski se koristi na temelju koncesije sukladno ovom Zakonu.

(2) Na privezištu se mogu pružati usluge opskrbe plovila (voda, električna energija, i sl.), plaća se naknada za vez, a koncesionar je dužan prihvatiti komunalni otpad s plovila.

(3) Na ostala pitanja koja se odnose na privezišta, a nisu uređena ovim člankom primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovoga Zakona kojima se uređuju morske luke.

Servisno privezište

Članak 182.

(1) Servisno privezište je samostalni infrastrukturni objekt (ponton, gat, riva, mol) ne dulji od 70 metara upotrebljive obale opremljene opremom za dizanje i spuštanje odnosno izvlačenje plovila na koji se naslanja kopneni dio privezišta maksimalne površine 1000 metara četvornih i dio morskog akvatorija izvan lučkog područja, a koje služi obavljanju djelatnosti servisiranja plovnih objekata, te je namijenjeno za pristajanje plovila radi servisa, a gospodarski se koristi na temelju koncesije sukladno ovom Zakonu.

(2) Na ostala pitanja koja se odnose na servisnog privezišta, a nisu uređena ovim člankom primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovoga Zakona kojima se uređuju morske luke.

GLAVA VI. – RED U LUCI

Članak 183.

(1) Tijelo koje upravlja lukom dužno je i ovlašteno održavati red u luci.

(2) Red u luci je skup pravila kojima se uređuju uvjeti i način upotrebe i korištenja luke, način odvijanja lučkog prometa te uvjete uplovljavanja, pristajanja, vezivanja, premještaja, sidrenja i isplovljavanja plovnih objekta i hidroaviona, namjena pojedinih dijelova luke te mjesto, opseg i način obavljanja lučkih djelatnosti, kao i način kontrole nad obavljanjem tih radnji, a koji nisu uređeni drugim propisima koji se odnose na sigurnost plovidbe.

(3) U putničkom dijelu luke pod redom u luci smatra se i obilježavanje lučkog područja u cilju usmjeravanja putnika i vozila te organizacija ulaska i prolaska putnika i vozila kroz lučko područje.

(4) Red u luci propisuje se pravilnikom koji donosi tijelo koje upravlja lukom uz prethodnu suglasnost lučke kapetanije.

(5) Pravilnikom iz stavka 4. ovoga članka može se propisati red u dvije ili više luka ako njima upravlja isto tijelo.

(6) Pravilnik iz stavka 4. ovoga članka sastoji se od tekstualnog i grafičkog dijela i javno se objavljuje na oglasnoj ploči i službenim internetskim stranicama tijela koje upravlja lukom.

(7) Pravilnik o redu u vojnoj luci donosi ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra.

Članak 184.

(1) Nadzor nad provedbom lučkog reda u lukama otvorenim za javni promet obavljaju lučki redari.

(2) Lučke redare zapošljava i ovlašćuje nadležna lučka uprava koja je dužna osigurati dovoljan broj lučkih redara, a najmanje jednoga u svakoj luci, za provedbu lučkog reda.

(3) U provedbi lučkog reda lučki redari su ovlašteni:

1. rješenjem narediti fizičkim osobama, fizičkim osobama vlasnicima obrta i pravnim osobama radnje u svrhu održavanja reda u luci;
2. rješenjem narediti osobi koja onečišćuje more ili odbacuje otpad da odmah prekine onečišćenje i ukloni otpad;
3. narediti uklanjanje plovnih objekata, protupravno postavljenih predmeta, objekata, uređaja, reklama i reklamnih panoa;
4. zabraniti obavljanje radova;
5. zabraniti upotrebu lučkih objekata, uređaja i naprava ukoliko postoje nedostaci sve dok se oni ne uklone;
6. narediti vraćanje lučke površine u prvobitno stanje;
7. izreći novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja i izdati potvrdu o istoj;
8. izdati obavezni prekršajni nalog;
9. pokrenuti prekršajni postupak.

(4) Ako fizičke osobe, fizičke osobe vlasnici obrta ili pravne osobe ne postupe po nalogu lučkog redara, potrebne radnje obaviti će se na njihov trošak putem treće osobe.

(5) Protiv rješenja lučkog redara luke od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku iz stavka 3. točaka 1. i 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu, a protiv rješenja lučkog redara luke županijskog i lokalnog značaja uredu državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave u roku od 15 dana od dana primítka rješenja.

(6) Žalba protiv rješenja iz stavka 3. točaka 1. i 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(7) Rješenje iz stavka 3. točaka 1. i 2. ovoga članka može se donijeti i usmeno kad je potrebno poduzeti hitne mjere radi osiguranja sigurnosne zaštite luke te radi otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi ili imovinu veće vrijednosti.

Članak 185.

(1) Nadzor nad provedbom lučkog reda u lukama posebne namjene, osim vojnih luka, obavlja koncesionar.

(2) Koncesionar je dužan osigurati da se fizičke osobe, fizičke osobe vlasnici obrta i pravne osobe koje koriste luku posebne namjene pridržavaju lučkog reda.

(3) Ako se fizičke osobe, fizičke osobe vlasnici obrta i pravne osobe koje koriste luku posebne namjene ne pridržavaju lučkog reda, koncesionar, odnosno ovlaštenik posebne upotrebe dužan im je otkazati pružanje usluge i zatražiti da napuste luku i o tome obavijestiti lučku kapetaniju.

DIO ČETVRTI – NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

GLAVA I. – OPĆE ODREDBE

Članak 186.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona ostvaruje se kao upravni nadzor, inspekcijski nadzor i nadzor izvršenja obveza preuzetih ugovorom o koncesiji i ugovorom o posebnoj upotrebi.

Članak 187.

Nadzor na provedbom ovoga Zakona obuhvaća nadzor fizičkih osoba, fizičkih osoba vlasnika obrta i pravnih osoba koje upotrebljavaju, odnosno gospodarski koriste pomorsko dobro, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te lučkih uprava.

Članak 188.

Nadzor nad vojnim lukama obavlja se u skladu s posebnim propisima koji uređuju ustrojstvo i djelokrug rada ministarstva nadležnog za poslove obrane.

GLAVA II. – UPRAVNI NADZOR

Članak 189.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavljaju uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i Ministarstvo.

(2) U provedbi upravnog nadzora tijela iz stavka 1. ovoga članka nadziru provedbu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, zakonitost rada i postupanja te zakonitost općih akata tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i lučkih uprava.

GLAVA III. – INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 190.

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provode inspektorji sigurnosti plovidbe i ovlašteni državni službenici Ministarstva (u dalnjem tekstu: inspektorji).

(2) U provedbi inspekcijskog nadzora provodi se izravan uvid u opće i pojedinačne akte, uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba vlasnika obrta te poduzimaju Zakonom i drugim propisima predviđene mjere da se utvrđeno stanje i poslovanje uskladi s ovim Zakonom i drugim propisima.

Članak 191.

Poslovi inspekcijskog nadzora obuhvaćaju osobito:

1. nadzor nad stanjem objekata i građevina na pomorskom dobru;
2. nadzor nad održavanjem reda u luci;
3. nadzor nad gospodarskim korištenjem pomorskog dobra;

4. nadzor nad posebnom upotrebotom pomorskog dobra;
5. nadzor nad općom upotrebotom pomorskog dobra;
6. poduzimanje propisanih mjera.

Članak 192.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora iz članka 190. ovoga Zakona i ovlastima iz drugih posebnih propisa inspektor su ovlašteni fotografirati ili snimiti osobe, pregledati, fotografirati ili snimiti zgrade, objekte, poslovne prostorije i druge prostorije i prostore; luke; privremena gradilišta; izvođenje radova, objekte namijenjene za rad s pripadajućim prostorima, prostorijama i instalacijama; proizvode, uređaje, opremu, sredstva rada, vozila, poslovne knjige, registre, dokumente, ugovore, isprave i drugu poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje pravne i fizičke osobe te obavljati i druge radnje u skladu s drugim propisom.

(2) Inspektor je ovlašten u postupku nadzora zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet osobe, a osobe koje podliježu nadzoru dužne su na zahtjev inspektora dati mu takvu ispravu na uvid.

(3) Prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora inspektor može uzimati izjave od nadziranih pravnih i fizičkih osoba vlasnika obrta te izjave svjedoka.

Članak 193.

(1) O početku obavljanja nadzora inspektor će obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu vlasnika obrta, ako je dostupna, osim ako smatra da bi obavještavanje umanjilo učinkovitost nadzora.

(2) O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je dužan sastaviti zapisnik.

Članak 194.

(1) Pravne i fizičke osobe vlasnici obrta koje podliježu nadzoru inspektora dužne su mu omogućiti obavljanje nadzora sukladno odredbi članka 192. ovoga Zakona i osigurati mu uvjete za neometan rad.

(2) Smatra se da nadzirana pravna ili fizička osoba vlasnik obrta nije omogućila obavljanje nadzora iz stavka 1. ovoga članka i u slučaju ako u roku koji je aktom odredio inspektor ne osigura uvid u traženu poslovnu dokumentaciju ako je posjeduje i druge isprave potrebne za utvrđivanje činjeničnog stanja u započetom nadzoru.

(3) Pravne i fizičke osobe vlasnici obrta iz stavka 1. ovoga članka dužne su na traženje inspektora privremeno obustaviti poslovanje nadziranog objekta, odnosno obavljanje djelatnosti za vrijeme inspekcijskog nadzora ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti inspekcijski nadzor ili utvrditi činjenično stanje.

(4) Inspektor može od nadzirane pravne i fizičke osobe vlasnika obrta nakon obavljenog inspekcijskog nadzora tražiti poduzimanje pojedine radnje u postupku radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i odrediti rok izvršenja te radnje.

Članak 195.

Pravne i fizičke osobe vlasnici obrta dužne su na pisani zahtjev inspektora, u zatraženom roku, dostaviti ili pripremiti točne i potpune podatke, obavijesti i materijale koji su mu potrebni za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Članak 196.

Ako inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrđi da je povrijeđen ovaj Zakon ili drugi propis, može:

1. naređiti otklanjanje utvrđene nepravilnosti određujući rok u kojem se nepravilnost mora otkloniti;
2. privremeno oduzeti predmete;
3. izdati prekršajni nalog ili obavezni prekršajni nalog;
4. podnijeti optužni prijedlog;
5. zabraniti daljnju upotrebu i korištenje pomorskog dobra;
6. naređiti uklanjanje posljedica koje su nastale upotrebom i korištenjem pomorskog dobra protivno njegovoj namjeni;
7. podnijeti kaznenu prijavu;
8. na mjestu počinjenja prekršaja naplatiti novčanu kaznu, sukladno propisima koji uređuju prekršaje;
9. rješenjem naređiti uklanjanje građevina koje su izgrađene i/ili postavljene ili se grade i/ili postavljaju i/ili se koriste protivno dozvoli iz članka 73. i 74. ovoga Zakona;
10. rješenjem naređiti uklanjanje građevina i/ili objekata koji ometaju sigurnost plovidbe;
11. rješenjem naređiti uklanjanje nasipavanja mora, koja su izvršena nakon aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine;
12. zatražiti postupanje inspekcija nadležnih prema propisima koji uređuju prostorno uređenja i gradnju;
13. naređiti privremenu obustavu rada, odnosno obavljanja djelatnosti;
14. naređiti otklanjanje šteta i uspostavu prijašnjeg stanja;
15. naređiti uklanjanje onečišćenja i odrediti mjere za uspostavu prijašnjeg stanja;
16. zabraniti upotrebu građevina ili uređaja;
17. poduzeti druge mjere, odnosno izvršiti druge radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuju prekršaji i drugim propisima.

Članak 197.

(1) Inspektor može privremeno oduzeti predmete koji su bili namijenjeni ili upotrijebljeni za počinjenje prekršaja ili su nastali počinjenjem prekršaja, kad postoji opasnost da će se taj predmet ponovno upotrijebiti za počinjenje prekršaja ili kad može poslužiti kao dokaz u postupku. O poduzetoj radnji će staviti napomenu u zapisnik te primjerak zapisnika i potvrde o oduzimanju priložiti uz optužni prijedlog.

(2) Inspektor može donijeti usmeno rješenje i odmah naređiti njegovo izvršenje u slučaju kada je potrebno sprječiti radnju zbog koje može nastati neposredna opasnost za život i zdravlje ljudi, životinjski i biljni svijet ili velika materijalna šteta.

Članak 198.

- (1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem naređuje investitoru, odnosno vlasniku uklanjanje u određenom roku građevine i/ili objekta, odnosno njezina dijela:
1. ako se gradi/postavlja ili je izgrađena/postavljena bez zaključenog ugovora o koncesiji, ugovora o posebnoj upotrebi ili dozvole, sukladno ovome Zakonu;
  2. ako se gradi/postavlja ili je izgrađena/postavljena ne pomorskom dobru bez ishođene dozvole ili protivno ishođenoj dozvoli sukladno propisima koji uređuju prostorno uređenje i gradnju;
  3. ako se gradi nasip ili je izgrađen nasip, nakon aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine, bez ishođene dozvole sukladno propisima koji uređuju prostorno uređenje i gradnju.
- (2) Prije donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka inspektor naređuje investitoru, odnosno vlasniku građevine/objekta i mjeru obustave građenja/postavljanja ako je građenje/postavljanje u tijeku, a što utvrđuje tim rješenjem.
- (3) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka upozorava se investitora, odnosno vlasnika da će se izvršenje rješenja provesti prisilnim putem.

Članak 199.

Protiv rješenja inspektora ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravi spor.

GLAVA IV. – NADZOR IZVRŠENJA OBVEZA PREUZETIH UGOVOROM O KONCESIJI I UGOVOROM O POSEBNOJ UPOTREBI

Članak 200.

- (1) Nadzor nad izvršenjem obveza preuzetih ugovorom o koncesiji i ugovorom o posebnoj upotrebi provodi davatelj koncesije, odnosno odobrenja, osnivanjem povjerenstva za nadzor izvršavanja obveza preuzetih ugovorom o koncesiji, odnosno ugovorom o posebnoj upotrebi.
- (2) Nadzor nad izvršenjem obveza preuzetih temeljem odluke o privremenoj posebnoj upotrebi i temeljem odluke o privremenom gospodarskom korištenju pomorskog dobra provodi Ministarstvo.

DIO PETI – PREKRŠAJI

Članak 201.

- (1) Postupak o pomorskim prekršajima na pomorskom dobru utvrđenih ovim Zakonom vodi se po propisima koji uređuju prekršaje.
- (2) Lučke kapetanije odlučuju u prvom stupnju o pomorskim prekršajima iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Prekršajni postupak iz stavka 1. ovoga članka vodi Voditelj prekršajnog postupka.

(4) Voditelja prekršajnog postupka iz stavka 3. ovoga članka može se imenovati za područje dvaju ili više lučkih kapetanija.

(5) Ako se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ne može odrediti mjesna nadležnost lučke kapetanije, prekršajni postupak u prvom stupnju vodi Lučka kapetanija Rijeka.

Članak 202.

O žalbama protiv odluka Voditelja prekršajnog postupka iz članka 201. stavka 3. ovoga Zakona odlučuje Visoki prekršajni sud.

Članak 203.

(1) Voditelju prekršajnog postupka iz članka 201. stavka 3. ovoga Zakona može se odrediti zamjenik.

(2) Voditelja prekršajnog postupka i njegovog zamjenika imenuje i razrješava ministar na prijedlog lučkog kapetana iz redova stručnih djelatnika lučke kapetanije, odnosno Ministarstva.

(3) Zapisničara prekršajnog postupka imenuje i razrješava lučki kapetan.

(4) Voditelj prekršajnog postupka i njegov zamjenik mora biti diplomirani pravnik s položenim pravosudnim ispitom.

Članak 204.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 kuna do 250.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj pravna osoba:

1. ako pomorsko dobro gospodarski koristi ili upotrebljava bez ugovora o koncesiji, odobrenja za posebnu upotrebu ili dozvole, odnosno odluke o davanju na privremenu posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje pomorsko dobro, (članak 3. stavak 3., članak 79. stavak 3., članak 76. stavak 7., članak 73. stavak 1. članak 105. stavak 1. i članak 217. stavak 1.);

2. ako gradi/postavlja ili izgradi/postavi objekt na pomorskom dobru bez koncesije ili odobrenja (članak 79. i članak 76.);

3. ako se ne pridržava odredaba pravilnika o redu u luci kojeg donosi tijelo koje upravlja lukom (članak 183. stavak 4.);

4. ako na lučkom području luke otvorene za javni promet obavlja radnje kojima se prijeći redovito i nesmetano odvijanje pomorskog prometa (članak 113. stavak 2.);

5. ako nasipava more protivno prostornim planovima (članak 22. stavak 3.);

6. ako osobama u nevolji zabrani pristup pomorskom dobru (članak 71. stavak 6.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna i odgovorna u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaj is stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 kuna do 125.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba vlasnik obrta i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kn.

Članak 205.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj pravna osoba:

1. ako pomorsko dobro ne koristi u skladu s ugovorom o koncesiji, ugovorom o posebnoj upotrebi ili odlukom o davanju na privremenu posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje pomorsko dobro (članak 3. stavak 3., članak 79. stavak 3., članak 76. stavak 7., članak 105. stavak 1. i članak 217. stavak 1.);

2. ako nasljednici fizičke osobe ili pravni slijednici pravne osobe koriste koncesiju bez potvrđivanja od strane davatelja koncesije (članak 91. stavak 2.);

3. ako koncesiju prenese ili dade u potkoncesiju bez suglasnosti davatelja koncesije (članak 90. stavak 1. i članak 177. stavci 3. i 4.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaj is stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 50.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba vlasnik obrta i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Članak 206.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj pravna osoba ako pomorsko dobro ne koristi u skladu s dozvolom (članak 74. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaj is stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 25.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba vlasnik obrta i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Članak 207.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 kuna do 50.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj nadležna lučka uprava, odnosno koncesionar ili ovlaštenik odobrenja:

1. ako ne donese pravilnik o redu u luci sukladno članku 183. stavku 4. ovoga Zakona
2. ako ne objavi lučke tarife sukladno člancima 127. stavku 2. i 157. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba lučke uprave, odnosno odgovorna osoba koncesionara, odnosno ovlaštenika odobrenja.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 25.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba vlasnik obrta i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Članak 208.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj pravna osoba:

1. ako inspektoru ne omogući obavljanje nadzora prema odredbama ovoga Zakona ili mu na bilo koji drugi način onemogući pregled ili ne osigura uvjete za neometan rad ili mu ne dostavi ili ne pripremi podatke, obavijesti i materijale u određenom roku ili mu dostavi ili pripremi netočne i nepotpune podatke, obavijesti i materijale (članak 192. stavak 1.);
2. ako na zahtjev inspektora ne stavi na uvid javnu ispravu iz koje se može utvrditi njezin identitet (članak 192. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 30.000,00 kuna i odgovorna u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 25.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba vlasnik obrta i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 30.000,00 kuna.

Članak 209.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se općinski načelnik/gradonačelnik:

1. ako ne poduzme potrebne radnje na pomorskom dobru u općoj upotrebi, a sve u skladu s obavezom propisanom člankom 64. stavkom 1. ovoga Zakona;
2. ako ne dostavlja podatke sukladno članku 96. stavku 1. i članku 97. stavku 3. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se čelnik jedinice područne (regionalne) samouprave ako ne dostavlja podatke sukladno članku 97. stavcima 4. i 5. ovoga Zakona

Članak 210.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 kuna do 15.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja ne poštuje propise kojima se uređuje red u luci, ako onečišćuje more ili odbacuje otpad, protupravno postavlja predmete, objekte, uređaje, reklame i reklamne panoe i ako koristi lučke objekte, uređaje i naprave za koje je utvrđeno da imaju nedostatke (članak 184. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna do 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba vlasnik obrta i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kn.

DIO ŠESTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

UPISI PRAVA VLASNIŠTVA NA POMORSKOM DOBRU

Članak 211.

(1) Svi upisi prava vlasništva na nekretninama koje su pomorsko dobro iz članka 4. ovoga Zakona, i koje su temeljem zakona pomorsko dobro, provedeni do stupanja na snagu ovoga Zakona, nevaljani su i bez pravnog učinka.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka smatra se valjanim upis prava vlasništva na onoj nekretnini koja je temeljem odluke nadležnog tijela koje je upravljalo pomorskim dobrom ili nekog drugog tijela javne vlasti do 21. srpnja 1961. godine, bila izuzeta iz pomorskog dobra.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, smatra se valjanim i upis prava vlasništva na onoj nekretnini koju je nadležno tijelo prodalo ili dodijelilo trećoj osobi, po propisima koji su uređivali građevinsko zemljište, radi izgradnje zgrade, pod uvjetom da je plaćena naknada za zemljište i da je zgrada izgrađena sukladno propisima.

(4) Ako je na dan stupanja na snagu ovoga Zakona na nekretnini, koja je pomorsko dobro iz članka 4. ovoga Zakona, temeljem odluke nadležnog tijela koje je upravljalo pomorskim dobrom ili nekog drugog tijela javne vlasti donesenom do 21. srpnja 1961. godine ista nekretnina bila izdvojena iz pomorskog dobra i na istoj upisano pravo vlasništva u zemljišnoj knjizi, pravo vlasništva je valjano stečeno.

(5) Ako je pravo vlasništva na nekretnini koja je pomorsko dobro na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisano prije nego što je nekretnina ušla u obuhvat pomorskog dobra, smatra se da je pravo vlasništva valjano stečeno i to u dijelu koji se nalazi izvan Zakonom propisanog minimuma širine pojasa pomorskog dobra.

(6) Izvan slučajeva valjanog stjecanja prava vlasništva iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, zemljišnoknjižni upisi prava vlasništva na nekretnini koja je pomorsko dobro na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, a bili su provedeni do 21. srpnja 1961. godine, kao i oni provedeni nakon toga nadnevka, nisu valjani.

(7) Nadležno državno odvjetništvo će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pokrenuti odgovarajući zemljišnoknjižni postupak, radi brisanja prava vlasništva.

(8) Na prijedlog nadležnog državnog odvjetništva u zemljišnoj knjizi upisat će se zabilježba pokretanja postupka radi upisa pomorskog dobra.

(9) Osobama odnosno njihovim zakonskim nasljednicima i pravnim sljednicima, iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, čije je pravo vlasništva na nekretnini koja je pomorsko dobro brisano iz zemljišne knjige, pripada pravo na naknadu, ako pravo na naknadu nisu ostvarili po propisima o izvlaštenju do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(10) Obveznik naknade je Republika Hrvatska, temeljem pravomoćnog rješenja o brisanju prava vlasništva nositelja knjižnog prava i upisa pomorskog dobra u zemljišnu knjigu.

(11) Tijelo koje provodi postupak utvrđivanja prava na naknadu, visinu naknade i način obeštećenja utvrđuje se primjenom odredaba propisa koji uređuje izvlaštenje.

Članak 212.

(1) Ako je na nekretnini koja je pomorsko dobro do dana stupanja na snagu ovoga Zakona izgrađena zgrada stambene ili stambeno poslovne namjene do 15. veljače 1968. godine ili je od tog datuma pa do aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine takva zgrada zakonito izgrađena, korisnik zgrade dužan je u roku od 6 mjeseci od dana upisa vlasništva Republike Hrvatske, zatražiti od središnjeg tijela državne uprave nadležnog za raspolažanje i upravljanje državnom imovinom osnivanje prava građenja ili sklapanje ugovora o kupoprodaji.

(2) Izuzimanjem zgrade iz pomorskog dobra ne smije se onemogućiti slobodan pristup obali, prolaz uz obalu te se ne smije ograničiti javni interes u korištenju pomorskog dobra.

Članak 213.

(1) Ako je zgrada izgrađena do 15. veljače 1968. godine smatra se da je zgrada zakonito izgrađena, a vrijeme njezine izgradnje utvrđuje se sukladno propisima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja.

(2) Zakonito izgrađenom zgradom u smislu ovoga Zakona smatra se i zgrada izgrađena u skladu s prostornim planom i aktom nadležnog tijela kojim se odobrava gradnja.

(3) Osoba koja pokreće postupak izmjene granice pomorskog dobra u slučaju iz stavka 1. ovoga članka uz prijedlog je dužna dostaviti ispravu koja je pravni temelj za stjecanje prava vlasništva na zgradi, odnosno posebnom dijelu zgrade i akt nadležnog tijela kojim se odobrava gradnja zgrade.

(4) Pravo vlasništva, odnosno suvlasništva na zemljištu koje je izuzeto iz pomorskog dobra zajedno sa zgradom iz stavka 1. ovoga članka vlasnik, odnosno suvlasnik stječe upisom u zemljišnu knjigu sukladno zemljišnoknjižnim pravilima nakon što se provede postupak izmjene granice pomorskog dobra.

(5) Suvlasnik zgrade stječe pravo suvlasništva na zemljištu izuzetom iz pomorskog dobra razmjerno veličini njegovog suvlasničkog dijela na zgradi.

(6) Upis prava vlasništva, odnosno suvlasništva na zemljištu sa zgradom iz stavka 6. ovoga članka u zemljišnu knjigu se provodi uz odgovarajući primjenu pravila zemljišnoknjižnog postupka.

(7) Sve nezakonito izgrađene građevine na pomorskom dobru pripadnost su pomorskog dobra, a njihovi korisnici nemaju pravo na naknadu.

Članak 214.

(1) Upisi prava vlasništva koji potječu od nekadašnjega prava upravljanja ili korištenja i raspolaganja na stvari u društvenom vlasništvu u korist pravnih osoba na nekretninama koje su u vrijeme pretvorbe istih pravnih osoba ili pretvorbe njihova pravnog prednika bile pomorsko dobro ili su pomorsko dobro sukladno članku 4. ovoga Zakona nevaljani su i bez pravnog učinka te će se brisati.

(2) Nadležno državno odvjetništvo će kao zastupnik Republike Hrvatske u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pokrenuti odgovarajući zemljišnoknjižni postupak radi brisanja prava vlasništva iz stavka 1. ovoga članka i upisa kojim se čini vidljivim pomorsko dobro.

(3) Ako pomorsko dobro iz članka 4. ovoga Zakona u vrijeme pretvorbe iz stavka 1. ovoga članka nije u zemljišnoj knjizi bilo upisano kao pomorsko dobro, prilikom pokretanja postupka radi brisanja vlasništva i upisa kojim se čini vidljivim pomorsko dobro uz prijedlog ili tužbu priložit će se potvrda nadležnog tijela o toj činjenici.

(4) Ako pomorsko dobro unutar granice luka kao i ono koje nije obuhvaćeno člankom 4. ovoga Zakona u vrijeme pretvorbe iz stavka 1. ovoga članka nije bilo upisano kao pomorsko dobro u zemljišnoj knjizi, prilikom pokretanja postupka radi brisanja vlasništva i upisa kojim se čini vidljivim pomorsko dobro uz prijedlog ili tužbu priložit će se akt o utvrđivanju granice pomorskog dobra.

(5) Pravne i fizičke osobe koje su bile upisane kao vlasnici pomorskog dobra u smislu stavka 1. ovoga članka nemaju pravo na naknadu u vezi s brisanjem prava vlasništva.

Ulaganja na pomorskom dobru iz razdoblja pretvorbe

Članak 215.

(1) Trgovačka društva nastala pretvorbom bivših društvenih poduzeća kojima je u vrijednost društvenog kapitala prilikom pretvorbe procijenjeno ulaganje u objekte na pomorskom dobru ili je u procjenu uključena vrijednost zemljišta koje je pomorsko dobro, a kojima je do dana stupanja ovoga Zakona na snagu bila dodijeljena koncesija za korištenje pomorskog dobra na području koje obuhvaća dotični objekt ili zemljište, mogu podnijeti zahtjev Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske za zaključenje nagodbe radi rješavanja imovinskopravnih odnosa na navedenom zemljištu i objektima.

(2) Ako je u vrijednost društvenog kapitala prilikom pretvorbe procijenjena vrijednost objekata ili zemljišta koji u vrijeme pretvorbe nisu imali status pomorskog dobra, ali su taj status naknadno stekli, trgovačka društva nastala pretvorbom takvih društvenih poduzeća, a kojima je do dana stupanja ovoga Zakona na snagu bila dodijeljena koncesija za korištenje pomorskog dobra na lokaciji na kojoj se nalazi dotični objekt ili zemljište, mogu podnijeti zahtjev Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske za zaključenje nagodbe radi rješavanja imovinskopravnih odnosa na navedenom zemljištu i objektima.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se na objekte i/ili zemljišta smještena na području koje prema ovom Zakonu predstavlja pomorsko dobro po samom Zakonu u smislu članka 4. ili je unutar zakonskog minimuma od 6 metara.

(4) Nagodba se može sklopiti pod uvjetom davanja nove koncesije, produženja roka postojeće koncesije ili zamjene nekretnina koje su pomorsko dobro za nekretnine u vlasništvu davatelja koncesije, a pod uvjetom davanja tabularne izjave za upis pomorskog dobra u zemljišnoj knjizi.

(5) Temeljem sklopljene nagodbe davatelj koncesije će dodijeliti novu koncesiju u postupku propisanom člancima 93., 94. i 95. ovoga Zakona ili produžiti rok postojeće koncesije.

Članak 216.

(1) Svi upisi prava vlasništva koji potječu od nekadašnjeg prava upravljanja, korištenja i raspolaganja na nekretninama u društvenom vlasništvu čiji su nositelji bile bivše općine, provedeni u korist njihovih pravnih sljednika jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su pomorsko dobro po samom zakonu, nevaljani su i bez pravnog učinka te će se brisati na način kako je propisano člankom 214. ovoga Zakona.

(2) Sudovi će na prijedlog državnog odvjetništva i na temelju potvrde Uprave da je nekretnina unutar postojeće luke, provesti brisanje upisanih prava vlasništva i provesti upis pomorskog dobra na svim nekretninama u luci.

PRIVREMENO KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Članak 217.

(1) Fizičke osobe vlasnici obrta i pravne osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona koriste pomorsko dobro bez pravne osnove, a nisu ispunjeni zakonski uvjeti za davanje odobrenja za posebnu upotrebu ili raspis natječaja i dodjelu koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, dužni su u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti zahtjev Ministarstvu za donošenje Odluke o privremenom gospodarskom korištenju ili posebnoj upotrebi.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka može se donijeti nakon što korisnik plati naknadu za gospodarsko korištenje ili posebnu upotrebu za razdoblje od posljednjih 5 godina, odnosno za kraće razdoblje, ako može dokazati kraće vrijeme zauzeća pomorskog dobra.

(3) Podnositelj zahtjeva dužan je uz zahtjev dostaviti popis nekretnina i grafičku podlogu obuhvata korištenja pomorskog dobra s uklopljenim katastarskim stanjem izrađenu od strane ovlaštenog geodeta.

(4) Odluka iz stavka 1. ovoga članka donosi se u trajanju do tri godine.

(5) Ako se u roku iz stavka 4. ovoga članka ne ispune zakonski uvjeti za davanje odobrenja ili raspis natječaja i dodjelu koncesije za gospodarsko korištenje, pomorsko dobro se stavlja u opću upotrebu.

(6) Naknada za privremenu upotrebu i gospodarsko korištenje pomorskog dobra prihod je državnog proračuna.

(7) Naknada za privremeno gospodarsko korištenje pomorskog dobra ne može biti niža od dvostrukog iznosa prosječne naknade ostvarene za sličnu namjenu putem natječaja za koncesiju u godini koja prethodi privremenom korištenju.

(8) Naknada za privremenu posebnu upotrebu pomorskog dobra ne može biti niža od dvostrukog iznosa prosječne naknade za sličnu posebnu upotrebu određenu u godini koja prethodi privremenoj upotrebi.

(9) U slučaju da osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postupe u rokovima i na način iz stavka 1. ovoga članka, a radi se o izgrađenoj luci ili samostalnom infrastrukturnom objektu, ista će se dati na upravljanje i održavanje teritorijalno nadležnoj lučkoj upravi do ispunjenja zakonskih uvjeta za raspis javnog natječaja i dodjelu koncesije.

(10) U slučaju da osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postupe u rokovima i na način iz stavka 1. ovoga članka, a radi se o izgrađenom pomorskom dobru, isto će se dati na upravljanje i održavanje teritorijalno nadležnoj jedinici lokalne samouprave do ispunjenja zakonskih uvjeta za raspis javnog natječaja i dodjelu koncesije.

POSTOJEĆE GRANICE POMORSKOG DOBRA

Članak 218.

(1) Granice pomorskog dobra koje su utvrđene ili odredene do dana stupanju na snagu ovoga Zakona aktom nadležnog tijela sukladno propisima u vrijeme njihova utvrđivanja, ostaju na snazi.

(2) Ako nekretnine unutar granice pomorskog dobra iz stavka 1. ovoga članka u zemljишnoj knjizi nisu upisane tako da je učinjeno vidljivim pomorsko dobro, nadležni upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave će putem nadležnog državnog odvjetništva podnijeti prijedlog za upis pomorskog dobra.

(3) Nadležne lučke uprave luka otvorenih za javni promet županijskog i lokalnog značaja i gradskih luka i koncesionari luka posebne namjene dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona sačiniti popis svih nekretnina koje se nalaze u obuhvatu lučkog područja uz naznaku akta kojim je određeno ili utvrđeno lučko područje te iste dostaviti nadležnom upravnom odjelu u jedinici područne (regionalne) samouprave koja će putem nadležnog državnog odvjetništva podnijeti prijedlog za upis pomorskog dobra.

(4) Nadležne lučke uprave luka otvorenih za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku dužne su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona sačiniti popis svih nekretnina koje se nalaze u obuhvatu lučkog područja uz naznaku akta kojim je određeno ili utvrđeno lučko područje te iste dostaviti Ministarstvu koje će putem nadležnog državnog odvjetništva podnijeti prijedlog za upis pomorskog dobra.

(5) Ako akti kojima je utvrđeno lučko područje luke otvorene za javni promet ili luke posebne namjene ne sadrže popis nekretnina koje se nalaze u obuhvatu lučkog područja i grafički prikaz stvarnog stanja s ucrtanom granicom luke na podlozi kopije katastarskog plana, ti akti će se dopuniti u roku od 90 dana od primitka popisa iz stavaka 3. i 4. ovoga članka

(6) Popis nekretnina iz stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka nadležna lučka uprava, odnosno koncesionar dostavit će u roku od 15 dana od njegova pribavljanja nadležnom državnom odvjetništvu radi upisa pomorskog dobra odnosno prava vlasništva Republike Hrvatske na nekretninama koje su uslijed smanjivanja lučkog područja izdvojene iz pomorskog dobra i izgubile taj status.

(7) Nadležno državno odvjetništvo podnijet će prijedlog za zabilježbu vođenja postupka u zemljишnoj knjizi radi upisa odluka o utvrđivanju granice pomorskog dobra i granice lučkog područja donesenih do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koje još nisu provedene u zemljишnim knjigama.

(8) Troškovi upisa pomorskog dobra iz ovoga članka u zemljishnu knjigu osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 219.

(1) Postupci za određivanje granica pomorskog dobra započeti prema odredbama Pomorskog zakonika (Narodne novine, br. 17/94, 74/94 i 43/96) i postupci za utvrđivanje granica pomorskog dobra započeti prema odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br. 158/2003, 100/2004, 141/2006, 38/2009 i 123/2011) do stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršiti će se prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo je dužno u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ustupiti nadležnom upravnom odjelu u jedinici područne (regionalne) samouprave sve zaprimljene prijedloge granica pomorskog dobra za koje rješenje nije doneseno do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Nadležno upravno tijelo u jedinici područne (regionalne) samouprave dužno je u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona utvrditi do sada neutvrđene granice pomorskog dobra iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Nadležno upravno tijelo u jedinici područne (regionalne) samouprave dužno je u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izraditi geodetske elaborate i pokrenuti postupak radi uknjižbe pomorskog dobra za sve granice pomorskog dobra utvrđene do stupanja na snagu ovoga Zakona, a za koje do sada nije izrađen geodetski elaborat niti pokrenut postupak radi upisa utvrđenog pomorskog dobra u zemljishnoj knjizi.

POSTOJEĆE KONCESIJE I KONCESIJSKA ODOBRENJA NA POMORSKOM DOBRU I POSTUPCI U TIJEKU

Članak 220.

(1) Postupci davanja koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra koji su započeti prema odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br. 158/2003, 100/2004, 141/2006, 38/2009 i 123/2011) završit će se prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Svi sklopljeni ugovori o koncesijama i izdana koncesijska odobrenja do stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi do isteka vremena na koje su sklopljeni, odnosno dani.

(3) Ugovori o koncesiji koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona mogu se, na prijedlog davatelja koncesije ili koncesionara izmijeniti sklapanjem dodatka ugovora o koncesiji, kojim će se koncesijska naknada utvrditi prema odredbama ovoga Zakona.

(4) Ministarstvo je dužno u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ustupiti jedinicama područne (regionalne) samouprave ugovore o koncesiji sklopljene za gospodarsko korištenje pomorskog dobra u strogim i posebnim rezervatima.

(5) Koncesionar može pokrenuti postupak upisa tereta koncesije u listu C zemljišnoknjižnih uložaka u kojima su upisane čestice zemljišta, koje su predmet koncesije.

(6) Koncesionari luka posebne namjene mogu zatražiti od davatelja koncesije promjenu obuhvata koncesije ili promjenu namjene koncesije ukoliko je takav zahvat odnosno namjena prostora planirana prostornim planovima, u kojem slučaju davatelj koncesije može odlučiti o izmjeni koncesije, te utvrditi nove uvjete, koncesijsku naknadu, opseg, namjenu i obuhvat korištenja pomorskog dobra.

(7) Svi koncesionari sportskih luka dužni su u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti davatelju koncesije dokaz o ispunjavanju uvjeta iz članka 175. ovoga Zakona.

(8) Koncesionari sportskih luka koji zadovoljavaju uvjete iz članka 175. ovoga Zakona nastavljaju koristiti sportsku luku u opsegu dodijeljene koncesije.

(9) Ukoliko davatelj koncesije utvrdi da sportska luka ne udovoljava propisanim kriterijima bez odgode će pokrenuti postupak uključivanja područja sportske luke u obuhvat luke otvorene za javni promet, neovisno o namjeni luke prema prostornim planovima.

Članak 221.

(1) Upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave dužan je u roku od 6 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Ministarstvu grafičke podloge svih do sada utvrđenih granica pomorskog dobra, uz navođenje propisa temeljem kojega je granica utvrđena, u elektroničkom obliku radi unosa podataka u Jedinstvenu nacionalnu bazu podataka pomorskog dobra.

(2) Davatelji koncesija dužni su u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Ministarstvu grafičke podloge svih do sada danih koncesija radi unosa podataka u Jedinstvenu nacionalnu bazu podataka pomorskog dobra.

Članak 222.

Za infrastrukturni objekt privezište vidljiv na DOF- u 5/2011, a koji se nalazi izvan naselja i čini funkcionalnu cjelinu s jednim ugostiteljskim objektom i nije povezan s drugim ugostiteljskim objektom, vlasnik, odnosno korisnik ugostiteljskog objekta može sukladno člancima 94. i 95. ovoga Zakona podnijeti nadležnom tijelu zahtjev za dodjelu koncesije za gospodarsko korištenje privezišta u trajanju do 5 godina.

Članak 223.

(1) Vlada Republike Hrvatske uskladit će akte o osnivanju lučkih uprava s ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Lučke uprave dužne su uskladiti statute, opće akte i pravilnik o redu u luci s ovim Zakonom i aktima iz stavka 1. ovoga članka u roku od devedeset dana od dana njihova stupanja na snagu.

(3) Izabrani članovi upravnih vijeća i ravnatelji lučkih uprava ostaju na dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani, odnosno imenovani.

Članak 224.

(1) Jedinice područne (regionalne) samouprave uskladit će akte o osnivanju županijskih lučkih uprava s ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Županijske lučke uprave dužne su uskladiti statute i opće akte s ovim Zakonom i aktima iz stavka 1. ovoga članka u roku od devedeset dana od dana njihova stupanja na snagu.

Članak 225.

Ako se na području velikog grada osniva gradska lučka uprava županijska lučka uprava koje upravlja lukom otvorenom za javni promet koja se nalazi na području istoga velikog grada, dužna je u roku od šezdeset dana od dana osnivanja gradske lučke uprave, luku predati na upravljanje gradskoj lučkoj upravi.

Članak 226.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju s radom Savjeti za luke od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku, osnovani temeljem Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br. 158/2003, 100/2004, 141/2006, 38/2009 i 123/2011).

Članak 227.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona:

1. Strateški plan upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom (članak 56.);
2. Strateški plan upravljanja i razvoja morskih luka (članak 112.).

(2) Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od šest mjeseci:

1. Uredbu o načinu davanja odobrenja za posebnu upotrebu pomorskog dobra, sadržaju odluke, evidenciju, i kriterije za određivanje visine naknade (članak 77.);
2. Uredbu o uvjetima i mjerilima za razvrstaj luka otvorenih za javni promet (članak 109.);
3. Uredbu o minimalnim iznosima naknade za koncesiju prema zonama, namjeni koncesije i stupnju isključenja opće upotrebe te sadržaju ponude i kriterijima za ocjenjivanje ponuda (članak 87.).

Članak 228.

- (1) Ministar će donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona:
1. Pravilnik o načinu izrade i vođenju Jedinstvene nacionalne baze podataka o pomorskom dobru (članak 97.);
  2. Pravilnik o evidenciji i obilježavanju pojasa pomorskog dobra (članak 46.);
  3. Pravilnik o uvjetima korištenja i zaštite prirodnih i uređenih morskih plaža, sidrišta i privezišta (članak 29., 179., 180., 181. i 182.);
  4. Pravilnik o visini naknade za upotrebu pomorskog dobra i načinu njena plaćanja, (članci 68. i 69.);
  5. Pravilnik o načinu davanja dozvola, kriterije i određivanje visine naknade te vrsta djelatnosti za koje se može dati dozvola na pomorskom dobru (članak 74.);
  6. Pravilnik o načinu vođenja Upisnika koncesija (članak 96.);
  7. Pravilnik o razvrstaju luka otvorenih za javni promet (članak 109.);
  8. Pravilnik o kriterijima za određivanje visine lučkih tarifa u lukama otvorenim za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog značaja za Republike Hrvatsku (članak 127.);
  9. Pravilnik o sadržaju i obrascu naloga za plaćanje lučke pristojbe (članak 134.);
  10. Pravilnik o kriterijima za određivanje visine lučkih tarifa i najviših iznosa lučkih tarifa u lukama otvorenim za javni promet županijskog i lokalnog značaja (članak 157.);
  11. Pravilnik o kriterijima za određivanje načina korištenja dijelova luke županijskog i lokalnog značaja i uvjetima za njihovo korištenje (članak 167.);
  12. Pravilnik o načinu davanja i visini naknade za privremeno posebnu upotrebu i gospodarsko korištenje pomorskog dobra (članak 105.).

(2) Ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona:

1. Pravilnik o kriterijima za određivanje iznosa lučkih pristojbi (članak 132.).

Članak 229.

Ministar nadležan za poslove obrane će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike o redu u vojnim lukama (članak 183.).

Članak 230.

Vlada Republike Hrvatske imenovat će Savjet za pomorsko dobro i morske luke u roku 120 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona (članak 59.).

Članak 231.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br.158/2003,100/2004,141/2006, 38/2009 i 123/2011).

(2) Do donošenja podzakonskih akata iz članaka 229. i 230. ovoga Zakona, primjenjivat će se odredbe sljedećih podzakonskih akata koji su donijeti na temelju Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br.158/2003,100/2004,141/2006, 38/2009 i 123/2011), osim u dijelu koji je u suprotnosti s ovim Zakonom:

1. Uredba o postupku davanja koncesije na pomorskem dobru (Narodne novine, br. 23/2004, 101/2004, 39/2006, 63/2008 125/2010, 102/2011 i 83/2012);

2. Uredba o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru (Narodne novine, br. 36/2004, 63/2008, 133/2013 i 63/2014);
3. Pravilnik o evidentiranju i obilježavanju pomorskog dobra (Narodne novine, broj 29/2005);
4. Uredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet i luka posebne namjene (Narodne novine, br. 110/2004 i 82/2007);
5. Uredba o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke (Narodne novine, broj 110/2004);
6. Pravilnik o kriterijima za određivanje namjene pojedinog dijela luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značaja, način plaćanja veza, uvjete korištenja, te određivanja maksimalne visine naknade i raspodjele prihoda (Narodne novine, br. 94/2007, 79/2008, 114/2012 i 47/2013);
7. Naredba o načinu uplaćivanja naknada za koncesije na pomorskom dobru (Narodne novine, broj 68/2004);
8. Pravilnik o kriterijima za produženje roka trajanja koncesije (Narodne novine, broj 112/2007);
9. Pravilnik o Upisniku koncesija na pomorskom dobru (Narodne novine, broj 176/2004);
10. Naredba o visini naknada koje plaćaju vlasnici pomorskih objekata u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 159/2013);
11. Odluka o osnivanju luka posebne namjene – vojnih luka (Narodne novine, br. 89/2004, 73/2008 i 12/2013);
12. Odluka o osnivanju i imenovanju Stručnog tijela za ocjenu ponuda za koncesiju na pomorskom dobru (Narodne novine, br. 25/2012 i 90/2013).

Članak 232.

Ovaj Zakon stupa na osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članci 1. i 2.

U ovom dijelu definira se materija Zakona i daju definicije pojmove koji se u Zakonu koriste.

DIO DRUGI – POMORSKO DOBRO

GLAVA I. – OSNOVNE ODREDBE

Članak 3.

Definira se pojam pomorskog dobra, kao općeg dobra od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, kojim se svatko može pod jednakim uvjetima služiti u skladu s njegovom namjenom i prirodom, a da se isto može gospodarski koristiti samo pod uvjetima propisanim ovim Zakonom

GLAVA II. – PROSTOR POMORSKOG DOBRA

Članci 4. - 33.

U ovoj glavi definira se prostor kopnenog dijela pomorskog dobra po samom Zakonu i uređuje način upisa pomorskog dobra po samom Zakonu u zemljische knjige temeljem deklaratornog rješenja upravnog odjela u jedinici područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove pomorstva o određivanju granice pomorskog dobra.

Propisuje se kako na pomorskom dobru nema vlasništva niti drugih stvarnih prava, te se zabranjuje provedba upisa prava vlasništva i drugog stvarnog prava, ako iz priloženih isprava proizlazi da se nekretnina nalazi na morskoj obali ili unutar postojeće luke. Isto tako zabranjuje se raspolaganje i upis tereta na nekretninama koje leže neposredno uz more.

Zakonom se propisuju načela upravljanja pomorskim dobrom i načela određivanja pomorskog dobra.

Definira se pravni položaj Republike Hrvatske u odnosu na pomorsko dobro, koja pomorskim dobrom upravlja, vodi brigu o istom i za isto odgovara. Utvrđuje se pravo Republike Hrvatske da poduzima sve radnje radi zaštite pomorskog dobra i da Republika Hrvatska ima položaj stranke ili zainteresirane osobe u svim upravnim postupcima, odnosno položaj stranke ili umješača u svim sudskim postupcima koji se tiču pomorskog dobra

Zakon propisuje pravo Vlade Republike Hrvatske da posebnom odlukom utvrdi interes Republike Hrvatske (primjerice, radi zaštite osobito vrijedne prirode morskog okoliša, kulturne baštine, zdravlja ljudi i sl.) i zabraniti raspolaganje pomorskim dobrom

Ovom glavom se dalje uređuje pitanje stjecanja statusa pomorskog dobra djelovanjem prirode te s time povezano pravo dotadašnjeg vlasnika nekretnine na naknadu po pravilima o izvlaštenju, kao i stjecanje statusa pomorskog dobra u vezi s izvlaštenjem i ukidanje statusa pomorskog dobra.

Također, ovim Zakonom se uređuje pitanje nasipavanja mora, te se kao referentni podaci uzimaju DOF 5/2011, digitalna ortofoto karta u mjerilu 1:5000 Državne geodetske uprave izrađena na temelju aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine, odnosno druga digitalna ortofoto karta Državne geodetske uprave izrađena na temelju aerofotogrametrijskog snimanja do 21. lipnja 2011. godine. Tako se svi postojeći nasipi izgrađeni do aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine smatraju u cijelosti priraštajem izvorne morske obale te se granica pomorskog dobra utvrđuje prema novo uspostavljenom stanju morske obale. Ukoliko je za nasip izgrađen prije aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine izdano izvršno rješenje o uklanjanju ili je nasip nezakonito izgrađen nakon aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine isti se ne smatra priraštajem morske obale te se granica pomorskog dobra utvrđuje od izvorne

morske obale od koje je izvršeno nasipavanje, a nasipi se uklanjaju sukladno posebnim propisima o građenju.

Nadalje, propisuje se kako su dio kopna koji je nastao nasipavanjem i dio morske obale od koje je izvršeno nasipavanje, a koji su izgubili pravni status pomorskog dobra vlasništvo Republike Hrvatske.

Ovom glavom se definiraju i razvrstavaju morske plaže te propisuje način njihovog gospodarskog korištenja.

GLAVA III. - GRANICE POMORSKOG DOBRA I LUČKOG PODRUČJA

Članci 34. - 43.

Ovom glavom uređuje se svrha i cilj utvrđivanja granice pomorskog dobra, te je propisano kako granica pomorskog dobra služi za razlučivanje pomorskog dobra kao općeg dobra od područja u režimu prava vlasništva, a prvenstveno se utvrđuje na području na kojem postoji potreba zaštite općeg interesa i/ili gospodarskog korištenja i/ili posebne upotrebe pomorskog dobra.

Novina u Zakonu je promjena nadležnosti za utvrđivanje granica pomorskog dobra i lučkog područja, pa je tako propisano da granicu pomorskog dobra i granicu lučkog područja luke posebne namjene, osim vojne luke, u upravnem postupku rješenjem utvrđuje i mijenja upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave, a iznimno, ako upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave na temelju obavijesti Vlade Republike Hrvatske ili Ministarstva ne utvrdi ili izmijeni granicu pomorskog dobra u roku od šezdeset dana, nakon provedbe upravnog nadzora, rješenje će donijeti Ministarstvo. Granicu lučkog područja luka otvorenih za javni promet županijskog i lokalnog značaja, u upravnem postupku, temeljem akta o osnivanju lučke uprave, rješenjem utvrđuje i mijenja upravni odjel u jedinici područne (regionalne) samouprave, a granicu lučkog područja luka otvorenih za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku, u upravnem postupku, temeljem akta o osnivanju lučke uprave, rješenjem utvrđuje i mijenja Ministarstvo. Cilj davanja promjene nadležnosti za utvrđivanje granica pomorskog dobra jest decentralizacija i ubrzanje postupka utvrđivanja granica pomorskog dobra.

Ovom glavom su propisani kriteriji za utvrđivanje i mijenjanje granice pomorskog dobra i granice lučkog područja, kao i sadržaj rješenja o utvrđivanju granice pomorskog dobra i lučkog područja.

GLAVA IV. - KATASTARSKA EVIDENCIJA I UPIS POMORSKOG DOBRA U ZEMLJIŠNOJ KNJIZI

Članci 44. - 47.

Ovom glavom uređuje se postupak evidentiranja pomorskog dobra kroz katastar nekretnina i zemljишne knjige.

Određuje se da se upis pomorskog dobra u zemljишnoj knjizi provodi po službenoj dužnosti temeljem zakona ili po prijedlogu na temelju akta kojim se utvrđuje granica pomorskog dobra.

U odnosu na nekretnine koje su pomorsko dobro po samom Zakonu propisuje se dužnost zemljishnoknjižnih sudova da po službenoj dužnosti provedu uknjižbu pomorskog dobra na svim nekretninama za koje je iz posjedovnice zemljishnoknjižnog uloška vidljivo da su te nekretnine po oznaci kulture pomorsko dobro po samom Zakonu, neovisno o tome tko je u zemljishnoj knjizi uknjižen kao vlasnik tih nekretnina. Isto tako za nekretninu koja je pomorsko dobro po samom Zakonu, a u posjedovnici zemljishnoknjižnog uloška nije naznačena kultura pomorskog dobra, ali je kultura pomorskog dobra naznačena u katastru, sudovi će na prijedlog nadležnog ureda za katastar na temelju prijavnog lista (izvoda iz posjedovnog lista iz kojeg proizlazi da se radi o nekretnini koja je po kulturi pomorsko dobro)

po službenoj dužnosti provesti uknjižbu neovisno o tome tko je u zemljишnoj knjizi uknjižen kao vlasnik te nekretnine.

Ovom glavom propisuje se također postupak uknjižbe pomorskog dobra temeljem akta kojim se utvrđuje granica pomorskog dobra.

GLAVA V. - IZVLAŠTENJE

Članci 48. - 54.

Ovom glavom detaljnije se razrađuje postupanje prilikom provedbe izvlaštenja, a koje je potrebno radi implementacije projekata definiranih dokumentima prostornoga uređenja na pomorskem dobru. Tako se propisuje način pokretanja postupka izvlaštenja, slučajevi kada se može sklopiti sporazum umjesto izvlaštenja, način izdavanja tabularne isprave umjesto izvlaštenja te prava i obveze s tog naslova.

GLAVA VI. – UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM

Članci 55. - 69.

Ovom glavom definira se pojam upravljanja pomorskim dobrom, načela upravljanja pomorskim dobrom, politika upravljanja pomorskim dobrom, poslovi upravljanja pomorskim dobrom, tijela ovlaštena za upravljanje istim i njihove nadležnosti.

Sukladno međunarodno preuzetim obvezama obvezuje se Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva donijeti Strateški plan upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom za desetogodišnje razdoblje, koji sadrži ciljeve i prioritete gospodarskog korištenja i zaštite pomorskog dobra na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Zakonom se propisuje osnivanje Savjeta za pomorsko dobro kao međuresorno stručno savjetodavno tijelo za integralno upravljanje pomorskim dobrom, koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a saziva i njegovim radom rukovodi ministar.

Novina u Zakonu jest da Vlada Republike Hrvatske u ime Republike Hrvatske povjerava središnjem tijelu državne uprave nadležnom za raspolaganje i upravljanje državnom imovinom pojedine poslove vlasti na pomorskem dobru.

Uvodi se pravo i dužnost komunalnog redarstva da održava komunalni red na pomorskem dobru u općoj upotrebi i o utvrđenim nepravilnostima izvještava jedinicu lokalne samouprave koja istim upravlja.

Također, novina je u Zakonu da pomorskim dobrom na zaštićenim područjima upravlja i isto redovno održava pravna osoba koja upravlja tim područjem te ima pravo davati dozvole i koncesije za sidrišta i privezišta.

Ovom glavom propisuju se i sredstva za upravljanje pomorskim dobrom, kao i način raspodjele uprihođenih sredstava.

GLAVA VII. – UPOTREBA I GOSPODARSKO KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Članak 70.

Ovim člankom definira se što posebna upotreba i gospodarsko korištenje pomorskog dobra obuhvaća, te način stjecanja prava na posebnu upotrebu i pravo na gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

OPĆA UPOTREBA POMORSKOG DOBRA

Članci 71. i 72.

U ovom dijelu propisuje se opća upotreba pomorskog dobra kao pravilo te načini ograničenja i isključenja iste. Također, definira se što se smatra ograničenjem, a što isključenjem opće upotrebe pomorskog dobra.

Definira se šteta na pomorskom dobru dužnost nadoknađivanja iste te upućuje za propise koji uređuju obvezne odnose za pitanja odgovornosti za prouzročenu štetu i njezino popravljanje. Institut koncesijskog odobrenja zamjenjuje se institutom dozvola.

DOZVOLE NA POMORSKOM DOBRU

Članci 73. i 74.

Novina u Zakonu je institut dozvola, koji zamjenjuje dosadašnja koncesijska odobrenja. Dozvole daje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, temeljem provedenog javnog natječaja na rok od 4 godine, a iznimno na zahtjev i kraći rok, ali ne duži od 15 dana za obavljanje privremene ili prigodne djelatnosti (kulturne, komercijalne, sportske priredbe, snimanje komercijalnog programa i sl.) za koju ne treba duži rok.

Naime, ovo Ministarstvo zaprimalo je veliki broj žalbi na rješenja vijeća za davanje koncesijskih odobrenja i pritužbi u kojima su se iznosile sumnje u pristranost vijeća i pogodovanje. Iz istoga razloga Zakon propisuje obvezan javni natječaj kako bi se osigurala nepristranost ali i veći prihodi od dozvola.

Razlog propisivanja roka od četiri godine je u cilju osiguravanja povrata uloženog u sredstva rada.

Dozvole za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru ne odnose se na dozvole za obavljanje djelatnosti gospodarskog ribolova i marikulture.

POSEBNA UPOTREBA POMORSKOG DOBRA

Članci 75. - 77.

Ovim člancima propisuje se što je posebna upotreba pomorskog dobra i koja prava se mogu stići odobrenjem za posebnu upotrebu. Novina jest što se za posebnu upotrebu više ne daje koncesija već odobrenje i pravo lučkih uprava na davanje odobrenja.

GOSPODARSKO KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Članci 78. - 97.

Zakonom se, radi usklađenja sa Zakonom o koncesijama kao koncesije na pomorskom dobru propisuju koncesija za izgradnju i/ili gospodarsko korištenje pomorskog dobra, koncesija za javne radove i koncesija za javne usluge, no Zakonom se posebno uređuju samo koncesije za izgradnju i/ili gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

U ovom dijelu propisuju isključivo specifičnosti u odnosu na gospodarsko korištenje pomorskog dobra dok se u ostalom dijelu primjenjuje Zakon o koncesijama.

Novina u Zakonu je da se pored Vlade Republike Hrvatske i predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave, nadležnost za davanje koncesija daje predstavničkom tijelu velikog grada.

Novina u Zakonu su i koncesije na zahtjev, koje se daju u iznimnim i ograničenim slučajevima. Koncesije na zahtjev prvenstveno su predviđene za gospodarsko korištenje infrastrukturnih građevina, kao posljedica već ishođene koncesije po drugom zakonu (eksploatacija mineralnih sirovina) i kada je korištenje pomorskog dobra nužno radi ispunjenja ugovora o koncesiji za javne radove ili koncesiji za javne usluge. Iznimno koncesija na zahtjev može se dati za gospodarsko korištenje plaže i/ili privezišta i/ili nautičkog sidrišta koja po svom položaju čini funkcionalnu, infrastrukturnu i prostornu cjelinu sa samo jednim ugostiteljskim objektom i nalazi se u turističkoj zoni izvan naselja, a za smještajne objekte unutar naselja samo za one najviše kategorije (pet zvjezdica) s time da u oba slučaja koncesijska naknada ne može biti niža od trostrukog iznosa prosječne koncesijske naknade postignute na natječaju za gospodarsko korištenje plaže/privezišta/sidrišta u godini koja je prethodila davanju koncesije, a unutar iste turističke kategorizacije mjesta. U ovom

dijelu uvodi se obveza davatelja koncesije, da ukoliko odbije zahtjev za davanjem koncesije u roku od 3 mjeseca raspisće javni natječaj.

Zbog velikih problema s obračunom varijabilnog dijela koncesijske naknade i pojave podugovaranja radi smanjenja prihoda samog ovlaštenika koncesije ovim Zakonom uvodi se jedinstvena koncesijska naknada, koja će se obračunavati samo prema zauzetim kvadratima pomorskog dobra, dok će minimalni iznosi naknade za koncesiju ovisiti o namjeni koncesije, zonama i stupnju isključenja opće upotrebe i biti propisani podzakonskim propisom koji će donijeti Vlada Republike Hrvatske.

Novina u Zakonu je i ustrojavanje Jedinstvene nacionalne baze podataka pomorskog dobra, koncesija, dozvola i odobrenja u kojoj će se unositi podaci o svim utvrđenim granicama pomorskog dobra, s naznakom da li je ista provedena u zemljишnoj knjizi i podaci o svim danim koncesijama, dozvolama i odobrenjima.

ZALOŽNO PRAVO NA KONCESIJI

Članci 98. - 104.

Sukladno članku 298. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima založnim pravom može biti opterećeno pojedinačno određeno imovinsko pravo koje je prikladno da vjerovnik iz njega namiri svoju tražbinu. Nadalje, člankom 309. istoga Zakona propisano je kako se dobrovoljno ugovorno založno pravo na nekretnini i na pravu izjednačenom s nekretninom vjerovnik stječe uknjižbom tog prava u zemljишnu knjigu. Budući da je koncesija pravo na gospodarsko korištenje dijela pomorskog dobra, ista predstavlja pravo izjednačeno s nekretninom stoga nema zapreke za zasnivanjem zaloga na istoj.

Zalog na koncesiji, analogijom odredbe članka 309. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, stječe se upisom u Upisnik koncesija, a prestaje brisanjem iz istoga.

Predmetnim člancima uređuju se samo specifičnosti koje se odnose na zalog na koncesiji, dok se za ostala pitanja pravnog odnosa nastalog sklapanjem sporazuma o osnivanju zaloga na koncesiji upućuje na odredbe propisa kojima se uređuju koncesije i založno pravo.

PRIVREMENA POSEBNA UPOTREBA I GOSPODARSKO KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Članak 105.

Radi izvanrednih okolnosti (npr. nije dovršen postupak dodjele nove koncesije ili odobrenja za posebnu upotrebu, dosadašnji koncesionar ili ovlaštenik odobrenja je umro ili prestao postojati, istekao rok koncesije ili odobrenja za posebnu upotrebu, a nisu ispunjene prepostavke za dodjelu nove koncesije ili novog odobrenja za posebnu upotrebu i sl.) a u cilju uređenja pitanja posebne upotrebe i gospodarskog korištenja postojećih objekata izgrađenih na pomorskom dobru ovim Zakonom uvodi se mogućnost privremenog korištenja pomorskog dobra temeljem odluke koju donosi Ministarstvo uz plaćanje naknade. Privremena upotreba, odnosno gospodarsko korištenje može trajati najduže tri godine, a ako se u tom roku ne ispune zakonski uvjeti za raspis natječaja i dodjeli koncesija pomorsko dobro se stavlja u opću upotrebu.

PROSTORNO UREĐENJE I GRADNJA

Članak 106.

Ovim člankom uvodi se pravo i dužnost Ministarstva da sudjeluje u postupku izrade i donošenja svih dokumenata i akata prostornoga uređenja koji obuhvaćaju područje pomorskog dobra, kao i nadležnosti za davanje posebnih uvjeta za zahvate u prostoru na pomorskom dobru.

DIO TREĆI – MORSKE LUKE

GLAVA I. – ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članci 107. - 112.

Ovim člancima definiraju se morske luke, njihov razvrstaj prema namjeni i značaju te propisuje pravo i dužnost Vlade Republike Hrvatske na donošenje Strateškog plana upravljanja i razvoja morskih luka u Republici Hrvatskoj za razdoblje od deset godina, a isti Plan predstavlja osnovni dokument kojim se dugoročno određuju nacionalni interesi razvoja i upravljanja lukama u Republici Hrvatskoj. Zadužuje se, također, Ministarstvo da na temelju Strateškog plana doneše akcijski plan provedbe u desetogodišnjem razdoblju.

GLAVA II. – LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET

OSNOVNE ODREDBE

Članci 113. i 114.

Ovim člancima definiraju se luke otvorene za javni promet i posebna upotreba dijela lučkog područja istih, što je novina u Zakonu, budući da se u praksi pokazala potreba reguliranja istoga.

LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET OD OSOBITOGL (MEĐUNARODNOG) GOSPODARSKOG INTERESA ZA REPUBLIKU HRVATSKU

Članci 115. - 145.

Ovim člancima uređuje se osnivanje i način rada, djelatnost i poslovi lučkih uprava koje upravljaju lukama otvorenim za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku. Propisuju se tijela lučkih uprava i način njihova imenovanja, kao i njihove nadležnosti.

U odnosu na važeći Zakon detaljnije se definiraju lučke pristojbe i način plaćanja istih. Također, propisuje se da je nalog za plaćanje lučke pristojbe ovršna isprava radi olakšavanja naplate iste.

Definiraju se osnovne lučke djelatnosti, pomoćne lučke djelatnosti i ostale gospodarske djelatnosti. Definira se koje poslove lučka uprava obavlja s javnim ovlastima, kao i lučke djelatnosti koje se pružaju kao javne usluge Propisuje se kako se osnovne lučke djelatnosti daju u koncesiju isključivo temeljem javnog natječaja, dok se za obavljanje pomoćnih lučkih djelatnosti propisuje potreba ishođenja dozvole koju lučka uprava daje na zahtjev. U odnosu na ostale gospodarske djelatnosti, propisuje se kako se pravo na obavljanje ostalih gospodarskih djelatnosti, ukoliko zahtijevaju gradnju i/ili korištenje novih objekata lučke podgradnje i nadgradnje, stječe se temeljem koncesije, a ukoliko ne zahtijevaju gradnju i/ili korištenje novih objekata lučke podgradnje i nadgradnje i njihov broj nije ograničen, pravo na obavljanje istih stječe se temeljem dozvole.

LUKE ŽUPANIJSKOG I LOKALNOG ZNAČAJA I GRADSKE LUKE

Članci 146. - 168.

U ovom dijelu novina je da se u jedinici područne (regionalne) samouprave radi upravljanja i korištenja luka otvorenih za javni promet koje su od županijskog i lokalnog značaja, osniva samo jedna županijska lučka uprava, koja može imati ispostave. Iznimno kada je u jedinici područne (regionalne) samouprave osnovano više županijskih lučkih uprava, iste nastavljaju s radom.

Stav je ovog Ministarstva kako će se smanjenjem broja županijskih lučkih uprava smanjiti troškovi županija za iste i povećati učinkovitosti ujednačiti upravljanje lučkim područjima luka županijskog i lokalnog značaja.

Novina u Zakonu je, također, mogućnost osnivanja gradske lučke uprave koje bi upravljale lukama otvorenim za javni promet na području velikog grada, a čije lučko područje ne može obuhvatiti dio lučkog područja luke otvorene za javni promet od osobitog (međunarodnog) interesa za Republiku Hrvatsku.

Novina u Zakonu je da u lukama otvorenim za javni promet županijskog i lokalnog značaja i gradskim lukama osnovne lučke djelatnosti obavlja sama lučka uprava te se propisuju lučke djelatnosti koje se obavljaju s javnim ovlastima. Također lučka uprava iznimno može dati koncesiju, ali isključivo za gradnju i gospodarsko korištenje novih objekata podgradnje i nadgradnje na razdoblje do 20 godina, te za prihvati i predaju svih vrsta otpada s pomorskih objekata osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom i opskrbu plovnih objekata gorivom na razdoblje do 5 godina. S tim u vezi propisuje se da lučka uprava naplaćuje jedinstvenu lučku tarifu koja se sastoji od lučke pristojbe i lučke naknade za pruženu uslugu.

Pravo obavljanja pomoćnih lučkih djelatnosti i ostalih gospodarskih djelatnosti koje ne zahtijevaju gradnju i/ili korištenje objekata lučke nadgradnje i podgradnje stječe se na temelju dozvola koje daje nadležna lučka uprava.

Novina je i dužnosti lučke uprave da svim brodarima koji obavljaju linijski obalni pomorski promet na zahtjev dodijeli koncesiju za postavljanje objekta za prodaju karata.

Nadalje, definiraju se dijelovi luka otvorenih za javni promet županijskog i lokalnog značaja i gradskih luka, prioriteti u određivanju namjene istih te kriteriji za dodjelu veza na komunalnom dijelu luke.

Tako se definira i sportski dio luke kao dio luke koji je namijenjen za vez, dizanje i spuštanje brodica i jahti, te ostalih plovila za sportska natjecanja, a koja su u vlasništvu sportskih udruga, te korištenje suprastrukture za pohranjivane tih plovila i opreme za sport, a za korištenje kojeg će lučka uprava dodijeliti isključivo zatečenim sportskim udrugama odobrenje za posebnu upotrebu.

Definiraju se također i iskrcajna mjesta za ribarska plovila.

GLAVA III – LUKA POSEBNE NAMJENE PODJELA LUKA POSEBNE NAMJENE

Članci 169. - 177.

Ovim člancima propisuje se podjela luka posebne namjene i daju definicije istih. U ovom dijelu novina je definiranje luke za opskrbu plovnih objekata gorivom.

Također, u odnosu na davanje dijela luke posebne namjene u potkoncesiju novina je da se ugovorom o koncesiji mora propisati što je osnovna djelatnost luke, te se ista djelatnost ne može dati u potkoncesiju.

PRESTANAK KONCESIJE ZA LUKU POSEBNE NAMJENE

Članak 178.

U odnosu na prestanak koncesije za luke posebne namjene propisana je novina, odnosno iznimka u smislu davanja luke posebne namjene na privremeno gospodarsko korištenje dotadašnjem koncessionaru prema istim uvjetima iz ugovora o koncesiji, u slučaju kada započeti novi postupak davanja koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra iste luku u trenutku prestanka koncesije još nije dovršen. Takvo privremeno pravo može se dati na najviše godinu dana i ne može se obnoviti.

Također u slučaju da koncesija za gospodarsko korištenje luke posebne namjene prestala na drugi način, a ne istekom roka na koji je dana, zadužuje se davatelj koncesije luku posebne namjene privremeno dati na gospodarsko korištenje teritorijalno najbližoj nadležnoj lučkoj upravi, a radi osiguranja sigurnosti pomorskog dobra i plovnih objekata koji se nalaze na lučkom području.

GLAVA IV. – SIDRIŠTE

Članci 179. i 180.

Novina u Zakonu je zakonsko uređivanje sidrišta, koja se dijele na prirodna sidrišta, koja se ne mogu davati u koncesiju i nautička sidrišta, koja su planirana prostornim planovima, opremljena s napravama za sidrenje i gospodarski se koriste temeljem koncesije.

GLAVA V. – PRIVEZIŠTE

Članci 181. i 182.

Novina u Zakonu je i uvođenje privezišta kao samostalnog infrastrukturnog objekta, koji se gospodarski koristi na temelju koncesije, na istom se mogu pružati usluge opskrbe plovila (voda, električna energija i sl.), plaća se naknada za vez, a koncesionar je dužan prihvatiti komunalni otpad s plovila te servisnog privezišta kao samostalnog infrastrukturnog objekta koji služi obavljanju djelatnosti servisiranja plovnih objekata, te je namijenjeno za pristajanje plovila radi servisa i gospodarski se koristi na temelju koncesije.

GLAVA VI. – RED U LUCI

Članci 183. - 185.

Ovim člancima definira se što se smatra redom u luci i nadležnost za održavanje istoga.

Novina jest uvođenje lučkih redara koji provode nadzor nad provedbom lučkog reda te se propisuju njihove nadležnosti u provedbi istoga. Između ostalog lučki redari ovlašćuju se izricati novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja, izdavati obavezni prekršajni nalog i pokretati prekršajni postupak. Razlog uvođenja lučkih redara je prvenstveno osiguravanje kvalitetnog upravljanja lukom, ali i rasterećivanje lučke kapetanije.

DIO ČETVRTI – NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

GLAVA I. – OPĆE ODREDBE

Članci 186. - 188.

Ovim člancima propisuju se osnovne odredbe o provođenju nadzora nad provedbom ovoga Zakona.

GLAVA II. – UPRAVNI NADZOR

Članak 189.

Ovim člankom propisuju se nadležnost za provedbu upravnog nadzora.

GLAVA III. – INSPEKCIJSKI NADZOR

Članci 190. - 199.

Ovim člancima propisuje se nadležnost za provođenje inspekcijskog nadzora, ovlasti i dužnosti inspektora i nadziranih pravnih osoba i fizičkih osoba te postupak povodom žalbi na rješenje inspektora.

GLAVA IV. – NADZOR IZVRŠENJA OBVEZA PREUZETIH UGOVOROM O KONCESIJI I UGOVOROM O POSEBNOJ UPOTREBI

Članak 200.

Propisuje se pravo davatelja koncesije za provođenje nadzora nad obvezama preuzetim ugovorom o koncesiji, odnosno ugovorom o posebnoj upotrebi.

DIO PETI – PREKRŠAJI

Članci 201. - 210.

Ovim člancima propisuje se nadležnost i postupak o pomorskim prekršajima na pomorskom dobru utvrđenih ovim Zakonom, a koji postupak je usklađen s Pomorskim zakonikom.

Također, propisuju se novčane kazne za pomorske prekršaje propisane ovim Zakonom.

Novina su novčane kazne koje su ovlašteni naplaćivati lučki redari u provođenju reda u luci.

Također, uvodi se novčana kazna za općinskog načelnika/gradonačelnika ukoliko ne postupa u skladu s obavezom jedinice lokalne samouprave propisanom ovim Zakonom da štiti pravo na opću upotrebu pomorskog dobra.

DIO ŠESTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članci 211. - 214.

Uređuje se pitanje upisa prava vlasništva na pomorskom dobru.

Zakonom se propisuje kako su svi upisi prava vlasništva na nekretninama koje su pomorsko dobro iz članka 4. ovoga Zakona, i koje su temeljem zakona pomorsko dobro, provedeni do stupanja na snagu ovoga Zakona, nevaljani su i bez pravnog učinka.

Kao valjani način stjecanja prava vlasništva na pomorskom dobru propisuje takav upis prava vlasništva koji se temelji na odluci nadležnog tijela koje je upravljalo pomorskim dobrom ili nekog drugog tijela javne vlasti donesenoj do dana 21. srpnja 1961. godine, a kojom je zemljište bilo izdvojeno iz pomorskog dobra radi stjecanja prava vlasništva. Također, smatra se valjanim i upis prava vlasništva na onoj nekretnini koju je nadležno tijelo (bivša općina) prodalo ili dodijelilo trećoj osobi, po propisima koji su uređivali građevinsko zemljište, radi izgradnje zgrade, pod uvjetom da je plaćena naknada za zemljište i da je zgrada izgrađena sukladno propisima. Nositelji prava vlasništva imaju pravo na naknadu po pravilima o izvlaštenju i propisima koji uređuju obvezna prava.

Zakon nadalje propisuje mogućnost kupnje od Republike Hrvatske, odnosno osnivanja prava građenja, zgrade stambene ili stambeno poslovne namjene izgrađene na zakonit način do 15. veljače 1968. godine ili je od tog datuma pa do aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine takva zgrada zakonito izgrađena.

Zakon dalje propisuje da su upisi prava vlasništva koji potječu od nekadašnjega prava upravljanja ili korištenja i raspolaganja na stvari u društvenom vlasništvu u korist pravnih osoba na nekretninama koje su u vrijeme pretvorbe istih pravnih osoba ili pretvorbe njihova pravnog prednika bile pomorsko dobro ili su pomorsko dobro sukladno članku 4. ovoga Zakona nevaljani i bez pravnog učinka te će se brisati.

ULAGANJA NA POMORSKOM DOBRU IZ RAZDOBLJA PRETVORBE

Članak 215.

Uređuje se pitanje pretvorbe bivših društvenih poduzeća kojima je u vrijednost društvenog kapitala prilikom pretvorbe procijenjeno ulaganje u objekte ili je u procjenu uključena vrijednost zemljišta, na način da iste mogu zatražiti zaključenje nagodbe u cilju rješavanja imovinskih odnosa na zemljištu i objektima.

PRIVREMENO KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Članak 217.

Uređuje se pitanje fizičkih osoba vlasnika obrta i pravnih osoba koji koriste pomorsko dobro bez pravne osnove, a nisu ispunjene zakonske pretpostavke za davanje koncesije ili odobrenja sukladno ovom Zakonu na način da se uvodi mogućnost privremenog korištenja pomorskog dobra temeljem Odluke Ministarstva, uz obvezu plaćanja naknade za posljednjih 5 godina. Privremena upotreba, odnosno gospodarsko korištenje može trajati najduže tri godine,

a ako se u tom roku ne ispune zakonski uvjeti za raspis natječaja i dodjeli koncesija pomorsko dobro se stavlja u opću upotrebu.

POSTOJEĆE GRANICE POMORSKOG DOBRA

Članci 218. i 219.

Propisuje se da do sada utvrđene granice pomorskog dobra ostaju na snazi te pravo i dužnost upravnog odjela u jedinici područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove pomorstva da, u suradnji s nadležnim državnim odvjetništvom, provede postupak upisa već utvrđenog pomorskog dobra u zemljишnim knjigama.

Radi ubrzanja postupka utvrđivanja granica pomorskog dobra svi postupci utvrđivanja istih, započeti prema odredbama Pomorskog zakonika (Narodne novine, br. 17/94, 74/94 i 43/96) i Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br. 158/2003, 100/2004, 141/2006 i 38/2009) do stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

POSTOJEĆE KONCESIJE I KONCESIJSKA ODOBRENJA NA POMORSKOM DOBRU I POSTUPCI U TIJEKU

Članak 220.

Uređuje se pitanje započetih postupaka dodjele koncesija i koncesijskih odobrenja, kao i mogućnost sklapanja dodatka važećim ugovorima o koncesiji, kojim će se koncesijska naknada utvrditi prema odredbama ovoga Zakona.

Propisuje se dužnost koncessionara sportskih luka za dostavom davatelju koncesije dokaza o ispunjavanju uvjeta iz članka 175. ovoga Zakona, a ukoliko se utvrdi da sportska luka ne udovoljava propisanim kriterijima bez odgode će pokrenuti postupak uključivanja područja sportske luke u obuhvat luke otvorene za javni promet, neovisno o namjeni luke prema prostornim planovima.

Članak 221.

Propisuju se rokovi za dostavu podataka radi ustrojavanja Jedinstvene nacionalne baze podataka pomorskog dobra, koncesija, dozvola i odobrenja.

Članak 222.

Radi uređivanja zatečenih situacija izgradnje infrastrukturnih objekata izvan naselja, vidljivih na DOF – u 5/2011, a koji su povezani sa samo jednim ugostiteljskim objektom, prelaznim odredbama daje se mogućnost za uređenje gospodarskog korištenja istih.

Članci 223. - 225.

Propisuje se dužnost i rokovi lučkim upravama za usklađenje s Zakonom i jedinicama područne (regionalne) samouprave za usklađenje akata o osnivanju županijskih lučkih uprava s ovim Zakonom.

Također uređuju se rokovi županijskoj lučkoj uprave za predaju luke na području velikog grada na upravljanje gradskoj lučkoj upravi, ukoliko se ista osniva.

Članak 226.

Uređuje prestanak rada Savjeta za luke koje su od osobitog (međunarodnog) interesa za Republiku Hrvatsku.

Članci 227. - 229.

Propisuje se nadležnost i rokovi za donošenje podzakonskih propisa.

Članak 230.

Propisuje se rok za osnivanje Savjeta za pomorsko dobro i morske luke.

Članci 231. i 232.

Uređuje prestanak važenja Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, vrijeme i uvjete važenja podzakonskih propisa donesenih temeljem istoga te vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona.